

2002

BROSTRÖM
ÅRSREDOVISNING

BROSTRÖM I KORTHET

Broström är ett av de ledande logistikföretagen för olje- och kemikalieindustrin, inriktat på produkt- och kemikalietanksjöfart samt marina tjänster. Broström erbjuder olje- och kemikalieindustrin heltäckande globala transportlösningar med uttalat fokus på kvalitet och säkerhet. Företagets 1 200 medarbetare finns över hela världen och är verksamma inom de två områdena Shipping och Marine & Logistics Services. Broströms huvudkontor finns i Göteborg och företagets B-aktie är noterad på Stockholmsbörsens O-lista (Attract 40).

Genom ett långtgående kommersiellt samarbete med det holländska företaget Vopak, kan Broström erbjuda sina kunder heltäckande globala logistiklösningar.

OM ÅRSREDOVISNING 2002

Välkommen att ta del av Broströms årsredovisning 2002.

Liksom tidigare år är årsredovisningen uppdelad i tre huvuddelar – verksamhetsbeskrivning, reviderade räkenskaper samt kompletterande finansiell information.

Vi har i år fortsatt vår strävan att underlätta förståelsen för de marknader Broström verkar på samt för vilka faktorer som påverkar företaget. Omvärldsavsnittet har därför blivit två, där det ena redogör för de påverkande faktorerna, medan det andra beskriver omvärlds- och marknadsutvecklingen under året. I verksamhetsbeskrivningarna har vi ansträngt oss ytterligare för att tydliggöra hur Broström skapar nytta för kunderna.

Den kanske största skillnaden består dock i en strävan efter att ytterligare underlätta genomlysningen av Broström som företag. Det gäller såväl verksamhetsbeskrivningar och förvaltningsberättelse som nyckeltal och övrig finansiell information. Denna förändring har bl a gjorts för att möta krav från det stora antal internationella investerare som tillkommit som aktieägare i samband med Vopaks avyttring av sitt innehav i Broström. Som ett ytterligare led i "internationaliseringen" av Broströms årsredovisning har vi även utvecklat redogörelsen för frågor rörande Corporate Governance.

Som ett resultat av den ägarspridning som skedde i och med Vopaks avyttring har handeln i och intresset för Broströmaktien ökat avsevärt. Det har också inneburit att företaget idag kontinuerligt följs av ett antal analytiker. I årsredovisningen får du träffa två av dem och höra hur de går tillväga när de analyserar Broström som investeringsobjekt.

Det är vår förhoppning att du som läsare genom årsredovisningen skall kunna bilda dig en välgrundad uppfattning om företaget. Är det något du funderar över och vill veta mer om är du välkommen att kontakta oss, så berättar vi gärna mer om Broström.

Lennart Simonsson, Verkställande direktör

2002 i sammandrag 4 – 5

Broström kunde under 2002 visa styrkan i företagets strategi. Trots en svag marknad uppgick rörelseresultatet till MSEK 324,7, vilket motsvarar en rörelsemarginal på 12,6 procent. Under slutet av året kunde Broström dra nytta av att företagets långsiktiga satsning på kvalitet svarade upp mot marknadens och EUs ökade säkerhetskrav.

Affärsidé, vision, mål och strategi 6

Broström erbjuder industrin konkurrenskraftiga logistiklösningar med fokusering på industriell tanksjöfart och marina tjänster. De finansiella målen är en genomsnittlig tillväxt på 20 procent per år, en avkastning på sysselsatt kapital på 12 procent samt en justerad soliditet på 30 procent.

VD har ordet 7 – 9

2003 har börjat spännande med en mycket stark fraktmarknad. Följer sedan EU vad man sagt vad gäller säkerhet och miljö så finns det stora möjligheter för en kvalitetsoperatör som Broström.

Omvärlds- och marknadsfaktorer 10 – 12

Broström är verksamt över hela världen med inriktning på Nord-europa, Atlanten/Karibien och Asien/Mellanöstern. Verksamheten påverkas av en rad yttre faktorer av vilka den allmänna ekonomiska utvecklingen, vädersituationen och efterfrågan på olje- och kemikalieprodukter tillhör de viktigaste.

Marknadsutveckling 2002 13 – 15

Den internationella lågkonjunkturen satte under 2002 sin prägel på produkt- och kemikalietanksjöfarten. Ökad efterfrågan på kvalitetstonnage samt en tidig och kall inledning på vintern bidrog dock till en bättre avslutning på året.

Shipping 16 – 19

Broströms verksamheter inom Shipping vänder sig till olje- och kemikalieindustrin och dess behov av transportlösningar. Genom att ta ett helhetsansvar för kundernas marina logistikplanering kan Broström erbjuda oöverträffad flexibilitet och tillgänglighet med möjligheter till effektiva kombinationslösningar.

En dag med Broström 20 – 21

Från Arkhangelsk i norr till Kap Horn i söder, från Japan i öster till Kalifornien i väster – Broströms fartyg är tillgängliga varhelst det finns ett transportbehov.

Marine & Logistics Services 22 – 26

Inom Marine & Logistics Services erbjuder Broström ett brett spektrum av logistikrelaterade tjänster. Nordic Bulkers är ett av Europas ledande logistikföretag för distribution av bulkprodukter. Broströms Resebyrå är specialister på affärsresor och resor för sjöanställda. The Broström Ship Agency Network är ett unikt svenskt nätverk av skeppsgenturer.

Kvalitet, säkerhet och miljö 27 – 29

Broström är en ledande kvalitetsoperatör inom såväl Shipping som Bulk Logistics. Frågor om kvalitet, säkerhet och miljö är integrerade i företagets strategi. Målet med miljö- och säkerhetsarbetet är primärt att förhindra att olyckor och tillbud inträffar, men organisationen förbereds också för att hantera krissituationer.

Medarbetare 30 – 31

Broström erbjuder sina medarbetare arbete i en expansiv internationell organisation. Företagets storlek innebär också möjlighet till utveckling och att få arbeta med skiftande uppgifter. Broströms medarbetarfilosofi betonar ansvar, förtroende och trivsel.

Fartygen 32 – 33

Broström förfogar över en fartygsflotta på 61 fartyg med en total dödvikt på 1,7 miljoner ton. Medelåldern på flottan är 7,5 år jämfört med genomsnittet för världsfloTTan som är 15,4 år.

- Förvaltningsberättelse 34 – 37
- Förslag till disposition 38
- Resultaträkningar 39
- Balansräkningar 40 – 41
- Kassaflödesanalyser 42 – 43
- Noter till resultat- och balansräkningar 44 – 51
- Revisionsberättelse 52

Corporate Governance 53 – 55
 Styrelse 56
 Ledning 57

- Aktiemarknadens analys av Broström 58 – 59
- Flerårsöversikt 60
- Omsättning och resultat per kvartal 61
- Aktiedata 62
- Nyckeltal 63
- Riskfaktorer och känslighetsanalys 64 – 65
- Broströmaktien 66 – 67
- Broström Logistics Index (BLX) 68 – 69
- Adresser 70
- Fackordlista 71

KALENDARIUM 2003

29 apr Bolagsstämma kl 17.00 i Stenhammarsalen, Konserthuset i Göteborg. Styrelsen föreslår en utdelning på SEK 3,00 per aktie för 2002.
 Mer information finns på www.brostrom.se

29 apr Delårsrapport för första kvartalet

22 aug Halvårsrapport

30 okt Niomånadersrapport

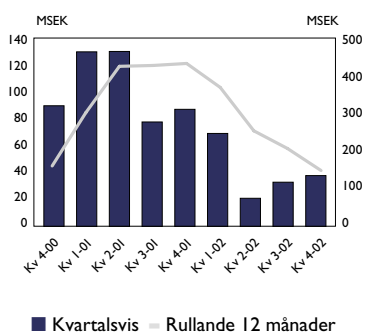
Dessa rapporter samt annat informationsmaterial kan beställas från Broström på telefon 031-61 61 00, fax 031-711 80 30, e-post info@brostrom.se eller laddas ner på www.brostrom.se

2002 I SAMMANDRAG

- Vinsten för helåret uppgick till MSEK 139. Resultatet belastades av avyttring av äldre tonnage (MSEK 25) och negativa valutadifferenser (MSEK 93).
- Den disponibla likviditeten var MSEK 791.
- Avkastning på sysselsatt kapital uppgick till 7,2 procent. Under de senaste tio åren är den genomsnittliga avkastningen 12,5 procent.
- Den justerade soliditeten var 30,9 procent och översteg därmed målet på 30 procent.
- Styrelsen föreslår en utdelning på SEK 3,00.

- Broström kunde öka sina kontraktsvolymer på svag marknad.
- Betydande förbättring av fraktmarknaden från slutet av året.
- Broströms satsning på kvalitet och en modern flotta i linje med marknadens och EUs ökade säkerhetskrav.
- Rörelseresultatet för verksamhetsområdet Shipping uppgick till MSEK 327 (594).
- Rörelseresultatet för verksamhetsområdet Marine & Logistics Services uppgick till MSEK 23 (19).
- Broströms Resebyrå förvärvade i början av 2003 affärsresebyrån Peregre.

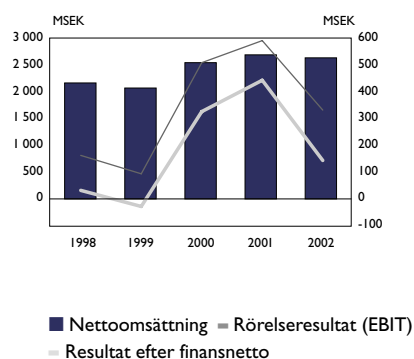
Justerat resultat
efter finansnetto/kvartal*

■ Kvartalsvis — Rullande 12 månader

* Resultat justerat med engångsposter i rörelsen och reavinst/förluster.

Omsättning och resultat

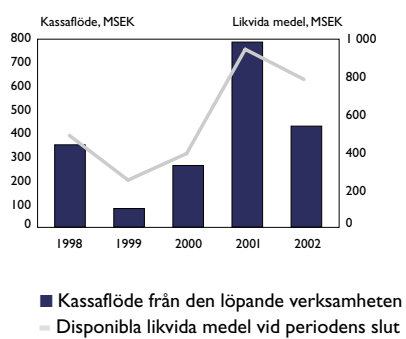

■ Nettoomsättning — Rörelseresultat (EBIT)
— Resultat efter finansnetto

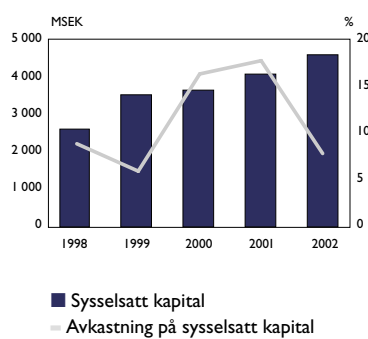
MSEK	2002	2001	2000
Nettoomsättning	2 587,1	2 642,0	2 498,7
Rörelseresultat (EBIT)	324,7	580,2	499,1
Resultat efter finansnetto	139,3	434,4	319,1
Nettoresultat	95,2	307,7	211,5
Investeringar	936,5	510,0	137,2
Kassaflöde från den löpande verksamheten	429,3	786,6	261,8
Disponibel likviditet	791,2	951,6	395,0
Avkastning på sysselsatt kapital, %	7,2	17,7	16,2
Justerad soliditet, %	30,9	32,6	32,3
Resultat före skatt per aktie, SEK	4,82	15,07	11,08
Nettoresultat per aktie, SEK	3,29	10,68	7,34
Kassaflöde från den löpande verksamheten per aktie, SEK	14,85	27,30	9,09
Styrelsens förslag till utdelning, SEK	3,00	4,25	2,00

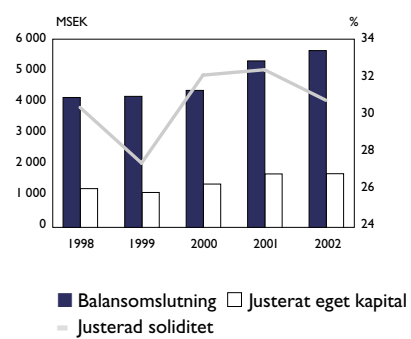
Kassaflöde och disponibel likviditet

Avkastning på sysselsatt kapital

Justerad soliditet

AFFÄRSIDÉ, VISION, MÅL OCH STRATEGI

Affärsidé

Broström erbjuder industrin konkurrenskraftiga logistiklösningar med fokusering på industriell tanksjöfart och marina tjänster.

Vision

Broström skall vara marknadsledande på marina logistiktjänster för olje- och kemikalieindustrin. I Broströms vision ingår också att vara störst på de marknader och inom de segment man verkar. Broström söker nära och långsiktiga kundrelationer och skall vara det naturliga valet när olje- och kemiföretag efterfrågar marina logistiklösningar.

Finansiella mål

- Tillväxten skall uppgå till i genomsnitt 20 procent per år över en treårsperiod.
- Avkastningen på sysselsatt kapital skall uppgå till minst 12 procent över en konjunkturcykel.
- Den justerade soliditeten skall bibehållas och överstiga 30 procent.
- Marknadsvärdet (börsvärdet) skall inom tre år uppgå till minst SEK 3 miljarder.

Strategi

- Broström skall leda utvecklingen av logistiska lösningar för främst olje- och kemikalieindustrin.
- Broström skall växa genom ökad kontraktstäckningsgrad, utveckling av nya marknader samt genom företagsförvärv.
- Broström skall vara marknadsledande gällande kvalitet, säkerhet och miljö.
- Broströms produktion skall vara kostnadseffektiv och under ständig förbättring.
- Broström skall genom det kommersiella samarbetet med Vopak utveckla förbättrade logistiska lösningar tillsammans med sina kunder.

STRATEGIUPPFÖLJNING 2002

Broström fortsatte att tillsammans med externa partners utveckla och expandera verksamheten. Förnyringen av flottan fortsatte genom leverans av nya fartyg och avyttring av äldre tonnage. Detta bidrog till att säkerställa kvaliteten i utbudet av logistik-tjänster. Trots den under större delen av året mycket svaga spot-marknaden fortsatte kontraktsvolymer att utvecklas positivt. Det omfattande kvalitetsharmoniseringsprojektet som bedrivits inom koncernens samtliga sjöfartsrelaterade verksamheter fortsatte med hög intensitet under året. Utöver att certifiera koncernens samtliga verksamheter inom området i ett gemensamt kvalitetssäkringssystem, vilket beräknas ske under första halvåret

2003, innebär arbetet att skalfördelar identifieras och synergier tillvaratas.

Strävan efter att även inom Marine & Logistics Services medverka i konsolideringen av de marknader Broström är verksamt i ledde i början av 2003 till ytterligare ett förvärv av en västsvensk affärsresebyrå.

Det kommersiella samarbetet med Vopak inom den strategiska alliansen har fortsatt med ökad intensitet.

INRIKTNING 2003

Under 2003 fokuserar Broström på bl a följande områden och åtgärder:

- Att öka andelen kontrakt inom tanksjöfart
- Att stärka marknadspositionerna inom främst de större fartygssegmenten i Europa
- Att fortsatt aktivt delta i konsolideringen av de marknader som Broström är verksamt i
- Att fortsätta moderniseringen av fartygsflottan
- Att internt slutföra kvalitetsharmoniseringsprojektet
- Att vidareutveckla den strategiska alliansen med Vopak

VD HAR ORDET

Under 2002 visade Broström återigen sin styrka genom att på en mycket svag marknad kunna ta nya marknadsandelar, leverera lönsamhet och upprätthålla en god soliditet. Ett ökat intresse för säkerhet och miljö öppnade också nya möjligheter för Broström i framtiden.

Resultatmässigt kom 2002 att bli något av ett mellanår, främst beroende på en mycket svag fraktmarknad. Till skillnad från många andra aktörer på marknaden kunde dock Broström redovisa ett positivt resultat före skatt på MSEK 139 (434) och en avkastning på sysselsatt kapital på 7,2 procent. Mätt som genomsnitt över de senaste tio åren uppgår avkastningen till 12,5 procent vilket är i linje med vårt mål att uppnå minst 12 procent över en konjunkturcykel.

Även den justerade soliditeten bibehölls på en god nivå, dvs 30,9 procent (32,6) och var i linje med vårt finansiella mål på 30 procent.

Vad gäller nettoomsättningen på SEK 2,6 miljarder (2,6) nådde vi inte upp till vårt tillväxtmål på 20 procent. Då vi prioriterar lönsamhet före tillväxt valde vi, i den rådande marknadssituationen, att vara restriktiva med vår expansion under 2002. Detta ändrar i sak inte vår tillväxtstrategi för framtiden. De marknadsandelar som vi tagit och de investeringar som vi

beslutat om under 2002 kommer att medverka till att vi uppnår tillväxtmålen framöver.

SÄKERHETSFRÅGORNA HÖGST PÅ DAGORDNINGEN

Det mest dramatiska som hände inom sjöfarten under 2002 var den mycket intensiva debatt som följde i kölvattnet av Prestiges förlisning utanför Spaniens kust. Det finns idag, med rätta, en stark politisk press vad gäller frågor rörande säkerhet och miljö. Framför allt EU har börjat agera som en enhet som verkligen driver på utvecklingen.

Jag tror att EU är nyckeln till en framgångsrik lagstiftning på området. De problem som i detta fall orsakas av ett begränsat antal fartygsoperatörer känner inga gränser och EU är den enda internationella aktör som kan sätta verklig press på de enskilda medlemsstaterna. Det senare är inte minst betydelsefullt avseende de länder som nu är på väg att bli medlemmar i EU.

Inom Broström välkomnar vi ett tydligare regelverk. Liksom alla människors önskan är det även vårt önskemål att slippa den här typen av olyckor med allt vad de innebär för miljön. Kvalitets- och säkerhetsfrågorna har därför alltid varit en central del i vår strategi. Tillsammans med våra kunder inom olje- och kemikalieindustrin arbetar vi för att utveckla såväl vår hårdvara i form av fartygen som mjukvaran i form av våra medarbetare och rutiner ombord och iland.

ÖKADE KONTRAKTSVOLYMER

Att Prestigeolyckan kommer att få konsekvenser märktes redan under slutet av året då spotmarknaden för modernare tonnage förbättrades avsevärt. Under den tidigare delen av året bidrog dock den svaga konjunkturen och relativt höga oljelagernivåer till en mycket avvaktande marknad.

Vår inriktning på transportkontrakt gjorde dock att vi ändå kunde upprätthålla en relativt hög nyttjandegrad av flottan. Styrkan i vårt kunderbjudande visades inte minst av att vi under året kunde öka den totala kontraktsvolymen trots den allmänna tillbakagången i marknaden. I stort sett samtliga befintliga avtal omförhandlades på acceptabla nivåer samtidigt som vi kunde addera nya avtal till vår redan tidigare stora kontraktsvolym.

Särskilt glädjande är kontraktsutvecklingen inom våra större fartygssegment som sköts av vårt intressebolag Iver Ships. Även här var vi framgångsrika i vår inriktning på transportkontrakt och vårt relativa beroende av spotmarknaden minskade.

UTVECKLADE SAMARBETEN

Broströms affärsidé bygger på att skapa mervärde för våra kunder genom att erbjuda dem konkurrenskraftiga och tillförlitliga logistiklösningar. För att möjliggöra detta krävs idag att verksamheten har en viss omfattning och här spelar samarbetet mellan Broström och våra samarbetspartners en mycket viktig roll. Väl utvecklade samarbeten borgar för att vi kan uppnå en hög utnyttjandegrad och därigenom kunna erbjuda konkurrenskraftiga transportlösningar.

Våra samarbeten har utvecklats väl under det gångna året. Tillsammans med Donsötank har vi under slutet av 2002 tagit leverans av ett nytt gemensamt ägt fartyg. Samarbetet med Rigel har inneburit att vi tillsammans kunnat beställa fyra nya fartyg om vardera 37 000 dwt med tillhörande optioner. För Broström kommer de nya fartygen att innebära en förstärkning av våra verksamheter i Västeuropa och i Medelhavet. För Rigel innebär det en inbrytning i ett större storlekssegment.

I februari 2003 sjösattes det femte fartyget på 7 600 dwt, i en serie av åtta fartyg, som ingår i samarbetet med Erik Thun AB. Samarbetet inom Iver Ships, som ägs tillsammans med företagets ledning och vår holländske samarbetspartner Vroon, har också utvecklats genom bland annat den ökade kontraktstäckningen för Asientrafiken.

KUNDFOKUS

Transportkontrakten och vår storlek gör att vi kan erbjuda våra kunder effektiva och flexibla transportlösningar. Varje kund vet att vår målsättning är att alltid leverera en förstklassig service – att det alltid finns ett fartyg till hands som lever upp till de krav kunden ställer. Vårt ständigt förbättrade kvalitetsarbete bidrar också till en mycket hög leveranssäkerhet och minskad risk för kontamineringar och andra skador på lasten.

Den viktigaste komponenten i detta arbete är våra medarbetare. Moderna fartyg och en stor flotta i all ära, men utan medarbetare som vet att hantera fartygen och som utifrån kundernas önskemål kan lägga upp effektiva logistiklösningar skulle vi stå oss slätt. Skall vi vara fortsatt framgångsrika gäller det att samtliga delar i företaget samspelar och att de gemensamma målen är tydliga. Vi har därför fortsatt vårt kompetensutvecklingsarbete med en särskild strävan att involvera samtliga medarbetare i vår affär och därmed också ytterligare öka kunskapen om och förståelsen för kundernas behov. Styrkan i en organisation som är i samklang är enorm, en organisation i otakt kan vara en katastrof. Att tillse att vi bibehåller "samklangsorganisationen" är en av våra viktigaste målsättningar för framtiden.

MARINE & LOGISTICS SERVICES

Kundfokuseringen är minst lika viktig inom vårt andra verksamhetsområde, Marine & Logistics Services. Logistiktjänsterna inom Nordic Bulk, reseplaneringen inom Broströms Resebyrå och skeppsmäklerierna inom The Broström Ship Agency Network präglas samtliga av nära samarbete med kunderna och en djup förståelse för deras förutsättningar och arbetsvillkor. Strategin som gäller för Shipping gäller därför även här.

Omsättningen inom verksamhetsområdet ökade under 2002 med 4 procent till MSEK 877 och rörelseresultatet uppgick till MSEK 23.

Till glädjeämnen hör Nordic Bulk som trots den ansträngda konjunkturen kunde förbättra sitt resultat för åttonde året i rad samtidigt som omsättningen ökade. Nordic Bulk erhöll under året också kemiföretaget Dow Europes utmärkelse "Årets bästa transportör" i tuff konkurrens med de flesta av Europas ledande logistikföretag. Det gladdde oss mycket, men vi som känner till Nordic Bulk är ändå inte särskilt förvånade.

Även Broströms Resebyrå utvecklades väl under det för resebranschen mycket mörka 2002. Trots minskat flygresande och kostnadsjakt från flygbolagen kunde Broströms Resebyrå inte bara upprätthålla utan även förbättra sitt resultat. Förvärvet av Peregre som gjordes i början på 2003 är ett bevis på att vi även här avser att medverka i konsolideringen av affärsresemarknaden när intressanta tillfällen ges.

BROSTRÖMAKTEN

Att ha kundernas fortsatta stöd är A och O för Broström. Det är dock inte bara kunderna som under året visat ett ökat intresse för Broström. Även på aktiemarknaden har utvecklingen varit spännande med såväl nya aktieägare, som ökad handel i aktien och notering på segmentet Attract 40 på Stockholmsbörsens O-lista.

När vår tidigare storägare Vopak i våras avyttrade sitt innehav i Broström kunde vi förverkliga vår långsiktiga strategi att nå ökad likviditet i aktien samtidigt som ägandet spreds på ett

antal svenska och utländska institutionella ägare. Vi har bland annat mött ett betydande intresse från den brittiska aktiemarknaden och jag måste erkänna att jag är imponerad av den kunskap som finns om Broström och gläds åt hur väl man har uppfattat vår affär.

Jag ser det också som ett kvitto på att det arbete vi under lång tid lagt ner för att beskriva Broström, vår strategi och den marknad vi verkar på har gett resultat. För oss inom Broström är det viktigt att den kvalitet som präglar vår verksamhet också skall återspeglas i t ex årsredovisningen och annan informationsgivning.

UTSIKTER 2003

Det är min förhoppning att intresset för Broström skall hålla i sig och öka även under 2003. Året har onekligen börjat spännande med en stark fraktmarknad. Följer sedan EU vad man sagt vad gäller säkerhet och miljö så finns det stora möjligheter för en kvalitetsoperatör som Broström. Min personliga uppfattning är att det idag finns en kraft inom EUs arbete som vi inte sett tidigare och som kommer att påverka sjöfartsutvecklingen främst inom Europa.

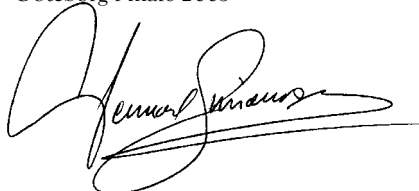
Samtidigt skall man givetvis ha stor respekt för världsekonomins utveckling och vad situationen i Irak kan få för konsekvenser. Min bedömning är dock att Broström är väl positionerat i vår marknad. Vi ingår som ett produktionsled i en distributions- och försörjningsapparat som är nödvändig för hela samhället och som ingen kan tillåta stanna. Detta, tillsammans med den stabilitet som våra transportkontrakt innebär, utgör grund för min bedömning att vi står väl rustade för framtiden.

TACK

Jag skulle avslutningsvis vilja rikta ett varmt tack till alla medarbetare, kunder, affärspartners och aktieägare för att ni varit med oss och bidragit till Broströms fortsatta utveckling. Det bästa sättet att tacka är givetvis att vi under 2003 anstränger oss ytterligare för att leva upp till förväntningarna och därmed förtjäna ert fortsatta förtroende.

Ett stort tack.

Göteborg i mars 2003

Lennart Simonsson
VD och koncernchef

OMVÄRLDS- OCH MARKNADSAKTÖRER

Broström erbjuder kunder inom olje- och kemikalieindustrin logistiktjänster med inriktning på industriell produkt- och kemikalietanksjöfart. Broströms tjänster utgör ofta en integrerad del i kundernas interna logistiksystem.

Broströms verksamhet inom Shipping omfattar marina transporter av raffinerade olje- och kemikalieprodukter. Transporterna sker både från raffinaderi till depå och mellan olika depåer i syfte att jämma ut regionala obalanser.

Broström arbetar över hela världen med fokus på följande områden:

- Nordeuropa
- Atlanten, inklusive Karibien
- Asien, inklusive Mellanöstern

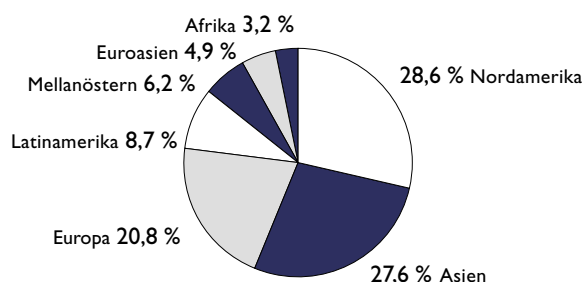
Produkt- och kemikalietanksjöfarten påverkas av en rad yttre faktorer. Påverkan är normalt mer omfattande i de stora än i de små storlekssegmenten. Generellt kan dock sägas att produkt- och kemikalietanksjöfarten är mindre känslig för förändringar i omvärlden än vad som är fallet med skorstanksjöfart. Anledningen är bl a produkttanksjöfartens tydliga fokus på transporttjänsterna och begränsade inslag av spekulativa fartygsaffärer samt de nära kundrelationerna och en stor andel längre transportkontrakt.

EKONOMISK UTVECKLING OCH VÄDERLEK

Den allmänna ekonomiska utvecklingen styr både transportbehov och efterfrågan på olje- och kemikalieprodukter. En annan betydande faktor är vädret som bl a påverkar behovet av eldningsolja för uppvärmning. Även olje- och kemikalieprodukternas relativa kostnadsläge gentemot andra energislag har stor inverkan på efterfrågan. Oljepriset påverkar också sjöfarten direkt i form av förändrade drivmedelskostnader.

Oväntade förändringar i ekonomisk utveckling och väderlek kan, tillsammans med förändringar i raffinaderiproduktionen, vålla regionala obalanser i tillgången på olje- och kemikalieprodukter. Efterfrågan och lagersituationen på den stora amerikanska marknaden är viktiga indikatorer på transportbehovet.

Säsongsmissigt kan produkt- och kemikalietanksjöfarten sägas genomgå ett antal faser. Under årets första månader då lagren töms på eldningsolja råder vanligtvis relativt begränsad aktivitet. Därefter höjs aktiviteten för att fylla upp framför allt de amerikanska lagren med bensin inför sommaren. Sensom-

Oljekonsumtionen 2002 fördelad på regioner

Källa: Cera

maren och inledningen på hösten är återigen lugnare innan lageruppbbyggnaden av eldningsolja tar fart inför vintern.

POLITISKA BESLUT

Broström påverkas även av en rad politiska faktorer. På producentsidan kan bl a Opecs försök till produktionsbegränsningar och den politiska situationen i delar av Mellanöstern nämnas.

Efterfrågan på olika oljeprodukter påverkas främst av beslut rörande de olika produkternas kemiska sammansättning (t ex gällande deras innehåll av svavel, bly och aromater) samt miljörelaterade skatter, avgifter och lagar. Även sjöfarten i sig är föremål för långtgående regler gällande säkerhet och miljö.

KUNDER

Produkt- och kemikalietanksjöfarten påverkas också av hur kunderna inom olje- och kemikalieindustrin agerar. Senare års konsolidering inom framför allt oljeindustrin har inneburit att Broström idag möter ett antal stora kunder över hela världen.

Eftersom transporterna ofta sker inom kundernas logistiksystem ställs också höga krav på tillgänglighet, pålitlighet och kvalitet.

KONKURRENTER

Som enskild operatör påverkas Broström även av tillgången på jämförbar transportkapacitet samt av hur konkurrenterna agerar i övrigt.

Trots de senaste årens konsolidering präglas fortfarande den internationella produkt- och kemikalietanksjöfarten av ett stort antal mindre aktörer. I takt med att kunderna inom olje- och kemikalieindustrin blir allt större är det i konkurrensen om de större kontrakten en fördel att ha en stor flotta samt att man kan leva upp till krav på global närvaro och kritisk massa.

OMVÄRLDS- OCH MARKNADSAKTORER

- Världsekonomin utveckling
- Vädersituationen
- Efterfrågan på olje- och kemikalieprodukter
- Regionala obalanser rörande olje- och kemikalieprodukter
- Världsmarknadspriset på olja
- Prisbilden för ersättningsvaror – t ex naturgas
- Politiska beslut som påverkar utbudet
- Politiska beslut som påverkar efterfrågan
- Politiska beslut som påverkar sjöfarten
- Kundernas förändrade krav
- Tillgången på jämförbar transportkapacitet

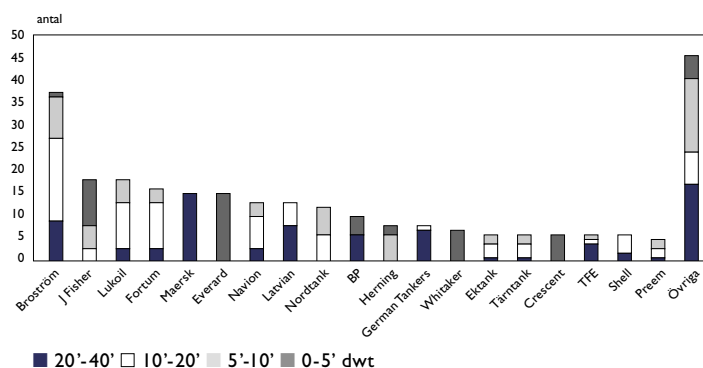

BROSTRÖMS TIO STÖRSTA KUNDER (i bokstavsordning)

BP
ChevronTexaco
Ecofuel
ExxonMobil
Litasco (Lukoil)
Petroruss
Saturn
Shell
TotalFinaElf
Waterfront (Methanex)

Konkurrenter Nordeuropeisk produkttankersjöfart (december 2002)

Europeisk produkt- och kemikalietankersjöfart

Broström är tydlig marknadsledare inom europeisk produkt-tankersjöfart. Broströms flotta sträcker sig över fler delsegment än någon annan aktör och företaget har därför större möjligheter att bygga upp kompletta och flexibla transportsystem.

Marknaden i Medelhavet domineras av ett antal grekiska och italienska aktörer. Medelåldern på produkttankerflottan är i genomsnitt högre än i norra och västra Europa.

Större konkurrenter i Nordeuropa utgörs framför allt av brittiska James Fisher, ryska Luk Oil Arctic Tankers, finska Fortum Shipping, danska Handytankers (Maersk) och norska Navion (Statoil). En del av dessa är emellertid starkt knutna till olika oljebolag och konkurrerar därför sällan direkt med de fristående aktörerna. Navion har dock nyligen förvärvat av kanadensiska Teekay. Andra aktiva operatörer är lettiska Latvian Shipping och danska Nordtank.

I det minsta segmentet möter Broström konkurrens från ett antal företag som opererar på en geografiskt mer begränsad marknad. Segmentet präglas av mycket nära band mellan kunder och transportörer och antalet direkta konkurrenstillfällen är därför färre.

Detta gäller även kemikaliesegmentet där Broström främst konkurrerar med norska Utkilen och Seatrans. Dessa bolag opererar båda ett något äldre tonnage men har samtidigt ytterligare kapacitet av tonnage med rostfria tankar i storlekarna över 10 000 dwt. Broströms inriktning på enkla kemikalier i större lastpartier gör också att företaget sällan hamnar i direkt konkurrens med de sk paraceloperatörerna, såsom tyska UCT och norska Stolt Nielsen.

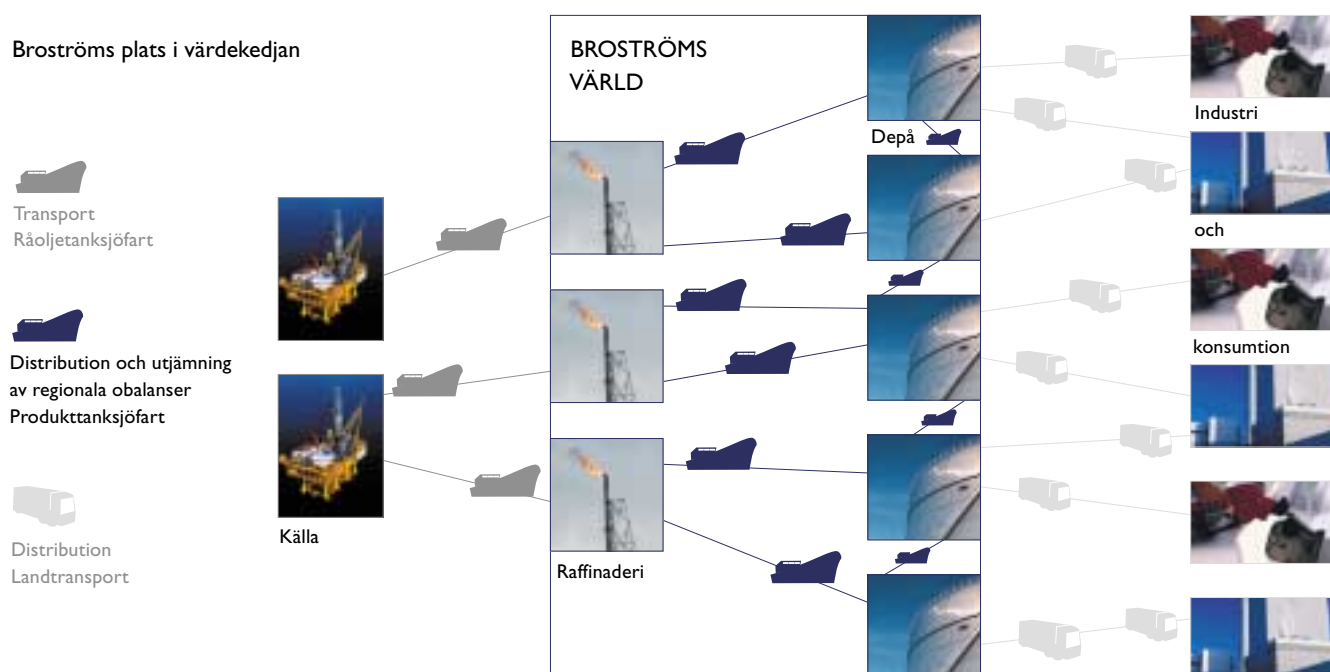
Global produkt- och kemikalietankersjöfart

Konkurrensen i det globala segmentet är fragmenterad eftersom det är lätt att flytta tonnage från ett område till ett annat beroende på efterfrågan.

Vad gäller transport av oljeprodukter är framför allt danska Torm, amerikanska OMI och grekiska Stelmar att beteckna som konkurrenter, liksom japanska NYK och malaysiska IMC/Aurora Tankers.

Inom kemikalietransporter i Europa, Nordamerika och Karibien kommer konkurrensen främst från amerikanska Blystad och Fairfield Shipping samt de båda norska företagen Stolt Nielsen och Odfjell.

Broströms plats i värdekedjan

MARKNADSUTVECKLING 2002

Den internationella lågkonjunkturen satte under 2002 sin prägel på produkt- och kemikalietanksjöfarten. En tidig och kall inledning på vintern bidrog dock till en bättre avslutning på året.

Den fortsatta fokuseringen på kvalitet och säkerhet efter tankfartyget Prestiges förlisning förväntas leda till ökad efterfrågan på kvalitetsoperatörer som Broström.

SVAG INLEDNING – STARK AVSLUTNING

Inledningen på året präglades av en vikande transportmarknad orsakad av svag efterfrågan på oljeprodukter. Minskat flygande efter terrorattackerna den 11 september 2001, en mild amerikansk vinter samt låga priser på ersättningsbränslen såsom naturgas var de viktigaste faktorerna bakom den svaga marknaden. Dessutom fanns det en utbredd oro för utvecklingen i Mellanöstern samt för den politiska situationen i Venezuela, världens fjärde största oljeproducent. Opec lyckades också upprätthålla efterlydnaden gällande beslutade produktionsbegränsningar, vilket bidrog till högre oljepriser.

För transportmarknaden innebar vårvintern att framför allt Atlant- och Stilla havstrafiken till och från USA drabbades av fallande fraktrater på spotmarknaden. Även den europeiska marknaden var svag. Sammantaget sjönk spotraterna inom Broströms segment till den lägsta nivån sedan 1999. Fallet var störst i de större fartygssegmenten. Undantaget utgjordes framför allt av kemikalietransporter, vilka hade en stabil utveckling.

Den övergripande marknadssituationen förblev i stort oförändrad under andra kvartalet, då höga oljepriser främjade fortsatt lagerkonsumtion. Lageruppbyggnaden av bensen i USA inför sommaren bidrog dock till en temporär ökning av fraktraterna. Även den asiatiska marknaden visade på viss återhämt-

ning, bl a i form av ökad efterfrågan på transporter från Mellanöstern till Europa. Tillväxten i transporter av oljeprodukter från Ryssland utgjorde ett positivt inslag i marknadsbilden.

Efter en tillfällig förbättring av fraktmarknaden runt halvårsskiftet vände marknaden nedåt under resterande delen av tredje kvartalet. Den säsongsrelaterade nedgången förlängdes av att en orkan drabbade Mexikanska golfen med stängningar av flera amerikanska raffinaderier som följd. En återhämtning i flygresandet bidrog dock till ökad efterfrågan på transporter av flygbränsle från Mellanöstern till både Europa och USA.

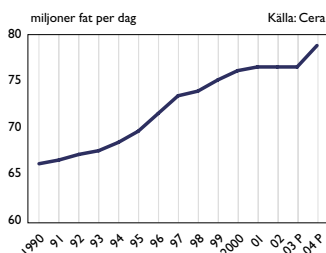
Den låga aktiviteten fortsatte även under inledningen på det fjärde kvartalet. Produktionsbortfallet i Mexikanska golfen och en tidig köldknäpp i USA innebar dock att lagernivåerna låg på för årstiden mycket låga nivåer. Även i Asien var det förhållandevis kallt samtidigt som flera japanska kärnkraftverk var stängda för inspektion. Sammantaget bidrog detta till en kraftig återhämtning på spotmarknaden och fraktraterna steg i samtliga Broströms segment.

KVALITET OCH SÄKERHET HÖGST PÅ DAGORDNINGEN

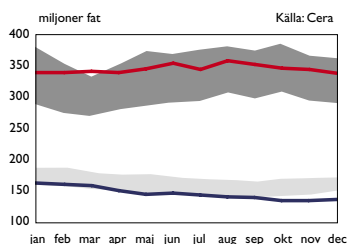
I november förläste det 26 år gamla tankfartyget Prestige utanför Spaniens Atlantkust. Skadorna på stränderna och det marina livet blev omfattande och kommer att ta många år att återställa.

Olyckan satte förnyat fokus på kvalitets- och säkerhetsfrågorna inom den internationella tanksjöfarten. Krav restes på att den redan beslutade utfasningen av enkelskrovigt tonnage skulle påskyndas. EU avser att förbjuda enkelskroviga fartyg lastade med råolja och tunga oljeprodukter att anlöpa hamnar i medlemsländerna samt att skynda på den av IMO beslutade utfasningen av allt enkelskrovigt tonnage. Diskussioner förs också med Ryssland om att få till stånd ett totalt förbud mot enkelskrovigt tonnage i hela Östersjön.

Världens oljekonsumtion

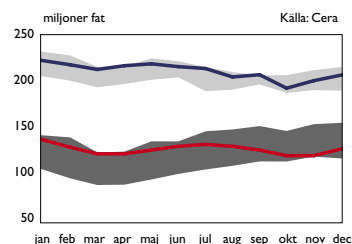

Rena oljeprodukter
lagernivåer i Västeuropa

■ Intervall 1995–2001, Bensen ■ Bensen 2002
■ Intervall 1995–2001, Gasolja ■ Gasolja 2002

Rena oljeprodukter
lagernivåer i Nordamerika

■ Intervall 1995–2001, Bensen ■ Bensen 2002
■ Intervall 1995–2001, Gasolja ■ Gasolja 2002

Redan efter den förra stora olyckan, då det 25 år gamla tankfartyget Erika förliste utanför Frankrikes kust, hade emellertid kunderna inom olje- och kemikalieindustrin skärpt sina krav och kontroller. Dessa regler förväntas nu skärpas ytterligare och kommer att ha större inverkan på sjöfarten än eventuella politiska beslut. Samtliga stora oljebolag har idag en övre åldersgräns och andra kvalitetskrav för de fartyg man befraktar.

Sammantaget innebär debatten efter Prestiges förlisning en tydlig konkurrensfördel för kvalitetsaktörer med moderna fartyg, utbildade och tränade besättningar samt dokumenterade rutiner.

FULLA ORDERBÖCKER OCH HÖG SKROTNINGSTAKT

Efter Erikas förlisning skedde omfattande nybeställningar av tankfartyg och varvens orderböcker är sedan dess välfyllda. Denna situation förstärktes under 2002. Samtidigt var handeln med moderna, begagnade fartyg ytterst begränsad.

Den svaga marknaden och diskussionen om miljösäkerhet bidrog också till att skrotningstakten under året ökade markant. Denna tendens förväntas stå sig under kommande år då alltför många tankfartyg faller för oljebolagens och IMOs åldersstreck.

OLJE- OCH KEMIKALIEINDUSTRI UTVECKLAS VIDARE

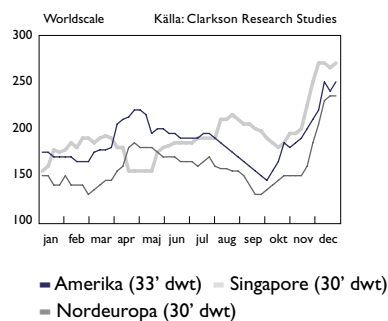
Efter några år av omfattande omstrukturering inom olje- och kemikalieindustrin lugnade utvecklingen ner sig något under 2002. Bland de affärer som genomfördes kan dock nämnas att både Shell och BP slutförde sina förvärv av DEA respektive

Veba/Aral efter godkännande av konkurrensmyndigheterna. Även fusionen mellan Conoco och Phillips blev klar.

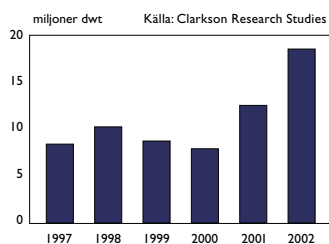
Efter genomförda fusioner fokuserar oljebolagen nu på att realisera de skalfördelar som möjliggjorts. Samtidigt sker en tydlig koncentration till kärnverksamheterna såsom oljeproduktion, raffinering och marknadsföring medan andra verksamheter avyttras. Ett exempel på det senare är norska Statoils försäljning av rederiet Navion till kanadensiska Teekay.

Nästa arena för strukturaffärer tycks bli Ryssland samt övriga Öst- och Centraleuropa. Under året har flera ryska oljebolag uttalat sin vilja att förvärva raffinaderi- och detaljstkapacitet. Samtidigt visar de globala oljebolagen allt större intresse för den ryska marknaden.

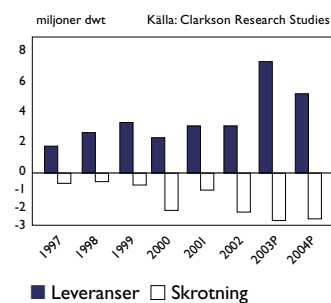
Fraktrater rena oljeprodukter

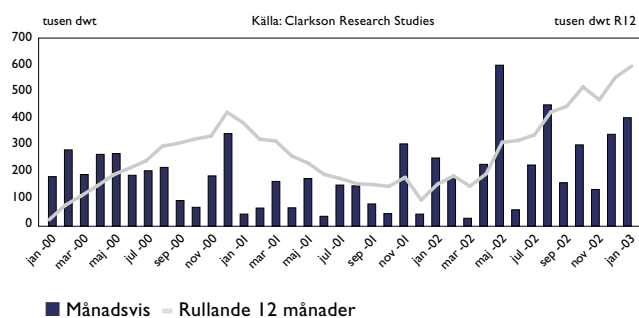
Beställda produkttankfartyg i varvens orderböcker vid årets slut (10'– 80' dwt)

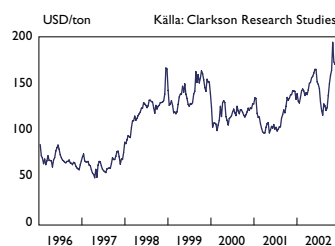
Leveranser och skrotning av världens produkttankerflotta (10'– 60' dwt)

Skrotningstakt världens produkttankerflotta (10'– 80' dwt)

Bunkerprisutvecklingen Rotterdam (IFO 380)

SHIPPING

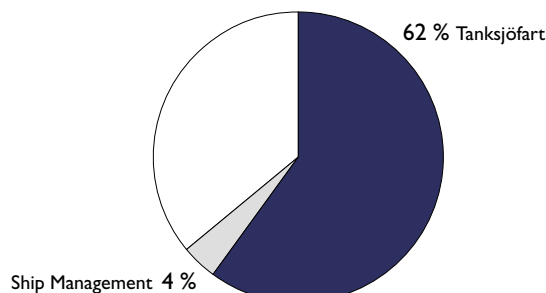
Verksamheten inom Shipping består av två affärsområden – Tanksjöfart och Ship Management. Trots en svag marknad kunde Broström under 2002 upprätthålla en hög nyttjandegrad av flottan. Detta visar sig inte minst i ett rörelseresultat på MSEK 327 (594), vilket är klart bättre än genomsnittet för branschen.

Omsättningen inom verksamhetsområdet uppgick till MSEK 1 709 (1 800), vilket innebär en minskning med fem procent. Framför allt inledningen på året präglades av den mycket svaga fraktmarknaden, medan Broström under fjärde kvartalet kunde notera en förbättring av både omsättning och resultat i förhållande till föregående kvartal.

Anledningen till den relativt höga nyttjandegraden är Broströms inriktning på transportkontrakt. Sammantaget uppgick kontraktstäckningen under året till 53 procent (54). Broströms totala fraktvolym uppgick till 36,4 miljoner ton, vilket är mer än den sammanlagda årliga oljeförbrukningen i Sverige, Norge, Danmark och Finland tillsammans.

ETT HELTÄCKANDE LOGISTIKERBJUDANDE

Inom verksamhetsområdet Shipping tillhandahåller Broström effektiva och säkra marina logistiklösningar för den globala olje- och kemikalieindustrin varhelst i världen det finns ett transportbehov.

Andel av Broströms totala nettoomsättning

Kärnan i kunderbjudandet utgörs av Broströms inriktning på långsiktiga transportkontrakt genom vilka Broström deltar i kundens marina logistikplanering. Genom att löpa över längre tid och ha formen av helhetslösning vinner kunden effektivitet och kan koncentrera sig på sina kärnverksamheter. Logistikerbjudandet förstärks dessutom av företagets nära samarbete med Vopak och dess unika nätverk av tankterminaler och flodgående tanktonnage.

Tillsammans med en stor flotta möjliggör transportkontrakten stor flexibilitet. Kunden vet att det alltid finns tillgänglig transportkapacitet som också lever upp till mycket höga krav på t ex kvalitet och säkerhet. Skulle det trots allt uppstå någon form av störning finns tillgång till ersättningstonnage.

Leveranssäkerhet och pålitlighet är viktiga komponenter i Broströms kvalitetsbegrepp, liksom kunniga medarbetare och en modern transportapparat. Kvalitetsaspekten förstärks av att transportkontrakten möjliggör en koncentration på ett

NYCKELHÄNDELSE UNDER ÅRET

Första kvartalet

- Avtal om förvärv av BRO JUNO och BRO JUPITER
- Allians med Net Ship Management i Manilla, Filippinerna

Andra kvartalet

- Rigel och Broström utökar sitt samarbete genom beställning av sammanlagt fyra nya fartyg med option på ytterligare två
- Leverans av BRO JUNO och BRO JUPITER

Tredje kvartalet

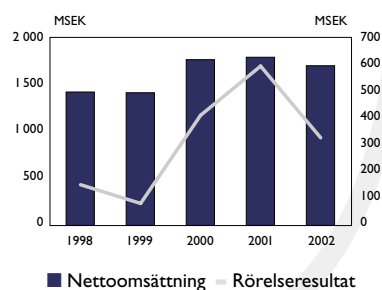
- BRO ELLEN levereras från varv i Kroatien
- Försäljning och leverans av BRO STAR

Fjärde kvartalet

- Leverans av BRO SINCERO, som beställts tillsammans med Donsötank, från varv i Kina
- Försäljning och leverans av BRO POLARIS

Shipping (MSEK)	2002	2001	2000
Omsättning	1 709	1 800	1 774
Rörelseresultat (EBIT)	327	594	412
Rörelsemarginal	19 %	33 %	23 %
Antal medarbetare	1 010	955	954
Antal hamnanlöp	5 129		
Transporterad volym (miljoner ton)	36,4		

Omsättning och resultat

begränsat antal liknande produkter, varigenom risken för kontaminerings- och andra lastskador minskar.

Med kundrelationer som sträcker sig upp till 30 år bakåt i tiden finns det inom Broström också en djupt rotad förståelse för kundernas önskemål och de förutsättningar man arbetar under. Detta är viktigt i affärsrelationen eftersom många av Broströms uppdrag sker inom kundernas interna distributions-system med ett stort antal kundkontakter före, under och efter varje uppdrag.

EFFEKTIVT UTNYTTJANDE AV FLOTTAN

För Broström innebär inriktningen på transportkontrakt ett bättre utnyttjande av fartygsflottan. Större möjlighet till planering minimerar andelen barlastresor, vilket bidrar till ökade intäkter. Genom att ofta återkomma till samma hamnar kan Broström också arbeta mer effektivt och minska tiden vid terminaler och på så sätt reducera kostnaderna.

Inriktningen på transportkontrakt innebär att Broströms sätt att arbeta skiljer sig från hur man traditionellt har arbetat inom olje- och kemikalietanksjöfart. Redaren hyr då vanligtvis ut fartyg antingen på den s k spotmarknaden eller på timecharter, vilket innebär att hyrestagaren helt förfogar över fartyget under en uppgjord period. Därmed är inte redaren inblandad i transportplaneringen och möjligheterna att bygga effektiva transport-mönster är små.

TANKSJÖFART

Affärsområdet Tanksjöfart omfattar kommersiell drift av Broströms drygt 60 moderna fartyg. Verksamheten drivs i två segment – ett europeiskt och ett globalt. De europeiska verksam-

heterna sköts från kontor i Göteborg och Paris, medan det globala segmentet drivs av intressebolaget Iver Ships med kontor i Sandefjord och Singapore.

Europeisk produkt- och kemikalietanksjöfart

Europeisk produkt- och kemikalietanksjöfart omfattar transporter av t ex bensen, diesel och eldningsolja samt kemikalier såsom metanol, xylol och MTBE som skeppas i större partier från raffinaderier till lagringsdepåer för vidare distribution till slutkund. Transporterna är ofta direkt integrerade i kundens distributionskedja och ställer höga krav på hantering och säkerhet.

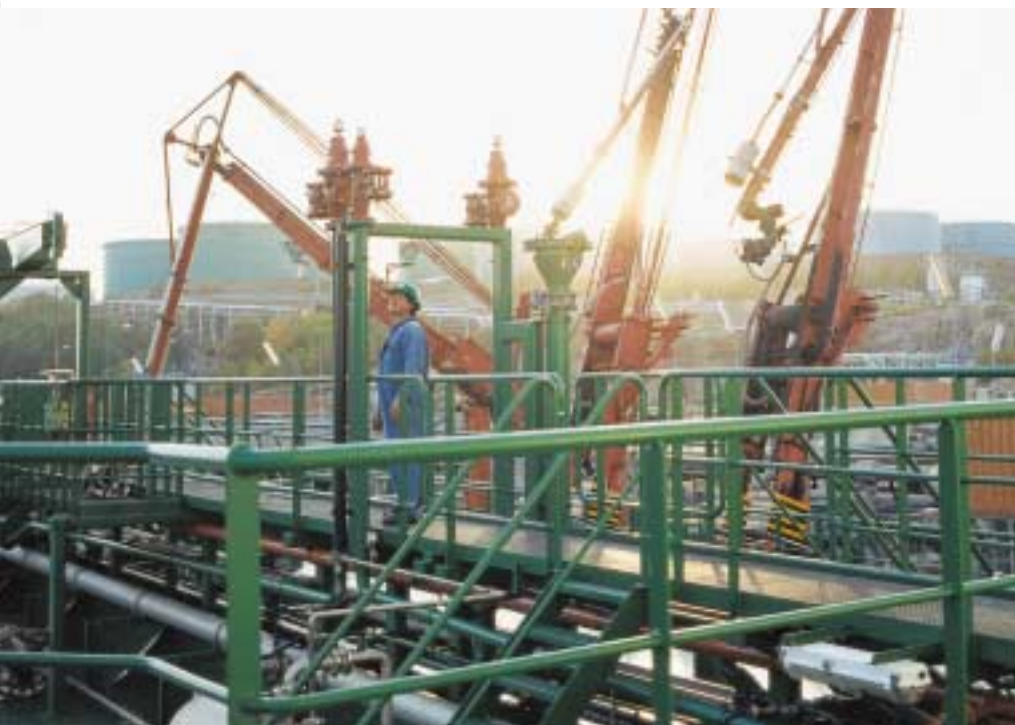
I framför allt de mindre delsegmenten är transportsträckorna ofta korta och antalet hamnanlöp under året många. Fartygen tillbringar därför uppemot 50 procent av sin operativa tid i hamn, vilket ställer särskilda krav på dess konstruktion för att möjliggöra effektiv lasthantering. Detta underlättas av att fartygen regelbundet återkommer till samma hamnar med liknande laster.

Broström är tydlig marknadsledare och finns representerat i samtliga delsegment med tyngdpunkt i norra och västra Europa.

Stärkta positioner på svag marknad

Broström kunde under 2002 ytterligare stärka sina positioner inom segmentet. Företagets inriktning på transportkontrakt innebär en begränsad exponering för svängningarna i fraktraterna på spotmarknaden.

Som ett led i Broströms satsning på att stärka sina positioner i Medelhavet och Sydvästeuropa levererades BRO ELLEN (35 000 dwt, systerfartyg till BRO ELIZABETH som levererades

2001) från varv i Kroatien. Fartyget kommer att följas av ytterligare fyra fartyg i samma storlek som beställts tillsammans med Broströms partner Rigel Schiffahrts.

För den nordeuropeiska trafiken utökades flottan med BRO SINCERO (18 000 dwt) som Broström tillsammans med Donsötank beställt från varv i Kina. Broström köpte under året även de båda systerfartygen BRO JUNO och BRO JUPITER (14 300 dwt), vilka kompletterat Broströms erbjudande till kunderna inom olje- och kemikalieindustrin.

De nya fartygen och ett omfattande internt process- och kompetensutvecklingsarbete bidrog under året till att Broström befäste sin ställning som en ledande kvalitetsoperatör. Att denna strategi är riktig visades inte minst av diskussionerna och händelseutvecklingen efter Prestiges förlisning utanför Spaniens kust i november.

Ökade kontraktsvolymer

Trots den svaga marknaden kunde Broström under 2002 upprätthålla en hög nyttjandegrad av flottan tack vare inriktningen på transportkontrakt. Antal dagar som Broströms flotta var sysselsatt under kontrakt ökade med drygt 11 procent under 2002. Eftersom den tillgängliga fartygskapaciteten ökat under året blev dock kontraktsteckningen något lägre än föregående år, 47 procent (49).

I stort sett samtliga transportkontrakt kunde förlängas på acceptabla nivåer. Därmed har Broström skaffat sig ett bra utgångsläge även inför 2003.

Global produkt- och kemikalietanksjöfart

Inom Global produkt- och kemikalietanksjöfart tillhandahåller Broström, genom intressebolaget Iver Ships, interkontinentala transporter av främst oljeprodukter, metanol och MTBE från produktionsanläggningar till depåer närmare slutkonsumenterna. Geografiskt har Iver Ships sina främsta marknadspositioner i Nordatlanten, Karibien samt Asien och Stilla-havsregionen.

Stärkta positioner i Asien

Iver Ships kunde under 2002 utöka sin kontraktspportfölj på samtliga marknader samtidigt som företaget, som ett resultat av ett utvecklat samarbete med en befintlig kund, lanserade en ny trafik mellan Persiska viken och Europa. Även satsningen på att stärka marknadspositionerna i Asien fortsatte, bl a genom

att under 2003 etablera en öppen fartygspool i Asien och Stilla-havsområdet.

Liksom i Europatrafiken kunde Broström i det globala segmentet dra nytta av kundernas ökade efterfrågan på kvalitets-tonnage efter Prestiges förlisning.

Volymmässigt innebar dock året en viss minskning, delvis beroende på den generellt sett svaga spotmarknaden men också som ett resultat av att Iver Ships under året återlämnade två äldre fartyg.

Fortsatt hög kontraktstäckning

Iver Ships kunde under året bibehålla kontraktstäckningsgraden på 60 procent på en svag marknad. Samtliga transportkontrakt förlängdes, med några få undantag, till högre eller oförändrade rater. Samtidigt tecknade Iver Ships flera nya kontrakt, vilket innebär att företaget har ett starkt fundament inför innevarande år.

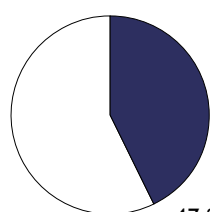
SHIP MANAGEMENT

Inom affärsområdet Ship Management erbjuder Broström allt från bemanning och teknisk drift till assistans vid nybyggnation och skrotning av fartyg. Verksamheten omfattar både Broströms egna fartyg och uppdrag från externa kunder. Organisatoriskt tillhandahålls tjänsterna av Broström Ship Management i Skärhamn och Broström Tankers i Paris.

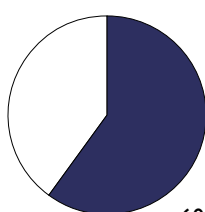
Det totala antalet ship managementuppdrag ökade under 2002 från 31 till 33. Av dessa var 27 interna och 6 externa. Under året tillkom fyra nya uppdrag samtidigt som två uppdrag upphörde. Detta berodde helt på förändringar i Broströms flotta. Inför 2003 har kontrakt tecknats med Nynäs Petroleum för två nya uppdrag.

De nya uppdragen kan delvis förklaras med det uppsving som svensk sjöfart fått i och med den s k nettolösningen för inbetalning av löneskatter och sociala avgifter för ombordanställda, som infördes 2001. Denna förändring har också bidragit till att Broström under senare år flaggat om två fartyg till svensk flagg.

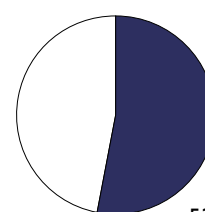
I syfte att säkerställa kvaliteten samt få kontroll över rekrytering och utbildning av de tillfälligt anställda filippinska besättningsmännen ingick Broström under året en allians med bemanningsföretaget Net Ship Management i Manilla, Filippinerna. Net Ship Management svarar för rekryteringen av filippinska besättningsmän till Broströms fartyg som sköts från Paris samt till tio fartyg som drivs av Broström Ship Management i Skärhamn.

47 % (49) Europa

60 % (60) Övriga världen

53 % (54) Totalt

Andel kontraktshundna transporter

BROSTRÖMS SAMARBETSPARTNERS

Rigel Schiffahrts GmbH

Rigel Schiffahrts bildades 1990 i Bremen, Tyskland. Företaget utför på uppdrag av externa investerare bemanning och teknisk drift av 14 moderna produkt- och kemikalietankfartyg på mellan 9 000 och 22 000 dwt. Samarbetet med Broström avser för närvarande kommersiell drift av 10 produkt- och kemikalietankfartyg. Rigel Schiffahrts utför bemanning och teknisk drift av fartygen. Därutöver har Rigel och Broström beställt två fartyg (37 000 dwt) vardera från varv i Kina med option på ytterligare var sitt fartyg.

Vroon B.V.

www.vroon.nl

Vroon är ett hundraårigt holländskt familjeföretag, som sedan 1950-talet är helt inriktat på rederiverksamhet. Företaget kontrollerar en flotta på totalt 70 fartyg inom olika sjöfartssegment. Bland annat har Vroon byggt upp världens största flotta av fartyg för transport av levande boskap. Vroons engagemang inom produkt- och kemikalietanksjöfart omfattar 13 fartyg som kontrolleras kommersiellt av Iver Ships i Sandefjord. Det senare bolaget ägs till 40 procent vardera av Vroon och Broström samt till 20 procent av företagsledningen.

Rederi AB Donsötank

www.donsotank.se

Donsötank, med säte i Göteborgs södra skärgård, bildades 1953 och ägs av ett antal privatpersoner, varav de flesta är verksamma inom bolaget. Företaget har ägarintressen i två torrlastfartyg samt fyra produkttankfartyg. Broström svarar för kommersiell drift av tre av produkttankfartygen, i vilka man även är delägare. Donsötank är ansvarigt för teknisk drift och bemanning.

Koninklijke Vopak N.V.

www.vopak.com

Broström formaliserade under 2002 det tidigare samarbetet med den förre ägaren Vopak, vilket innebär att Broström kan erbjuda sina kunder globala logistiklösningar. Vopak är världsledande inom tanklagring och förfogar över ett unikt globalt nätverk av tankcisterner. Företaget har även verksamheter inom flod- och kust-tanksjöfart och annan transportverksamhet. Vopak har ca 4 700 medarbetare världen över och omsatte 2002 motsvarande drygt SEK 7 miljarder.

Erik Thun AB

www.thun.se

Erik Thun har sitt säte i Lidköping och har sedan bildandet 1938 ägts och drivits av familjen Källsson. Erik Thun driver och bemannar 20 torrlast- och produkttankfartyg. Broström och Erik Thun har ett gemensamt engagemang i fem mindre produkttankfartyg och ytterligare tre systerfartyg i beställning. Därutöver ansvarar Erik Thun för drift och bemanning av två 14 000 dwt produkt-tankfartyg i Broströms flotta i vilka man även har ägarintressen.

Broström och Erik Thun bildade 1990 United Tankers AB (idag Broström Tankers AB), som var noterat på Stockholmsbörsen fram till 1997. Erik Thun kvarstod som en av huvudägarna fram till 1995.

EN DAG MED BROSTRÖM

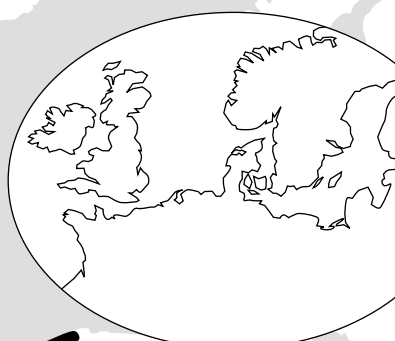
Positionsangivelser per den 21 februari 2003

1

7

11

17

14

48

49

50

15

16

9

8

4

5

2

6

10

12

ATLANTEN

1 IVER PRIDE – På resa till Vancouver, Kanada, för att lasta ISO-octane (bensintillsats).

2 BRO STELLA – På resa från Cayo Arcas, Mexico, till Port Arthur, Texas, USA, med råolja.

3 IVER EXPERT – Lossar oblyad bensin, flygbränsle och gasolja i Acajutla, El Salvador.

4 IVER EXPRESS – Lossar bensin i Jacksonville, Florida, USA.

5 IVER EXPERIENCE – Lossar flygbränsle, gasolja och bensin i Nassau, Bahamas.

6 BRO CECILE – På resa från Point Lisas, Trinidad, till Mexikanska golfen med metanol.

7 ISARSTERN – Lossar nafta i Montreal, Kanada.

8 IVER EXCEL – Lossar eldningsolja, oblyad bensin och gasolja i St George's, Bermuda.

9 BRO CATHERINE – På resa från Le Havre, Frankrike, till New York, USA, med oblyad bensin.

10 IVER LIBRA – På resa från New York, USA, till Bioko, Ekvatorialguinea, för att lasta metanol.

11 IVER EXAMPLE – På resa från New Haven, Connecticut, USA, till Antwerpen, Belgien, för att lasta blyfri bensin.

12 IVER SPRING – På resa från Bioko, Ekvatorialguinea, till Houston, Texas, USA, med metanol.

13 BRO SELMA – På resa från Al Jubail, Saudiarabien, till Sao Luiz, Brasilien, med nafta.

EUROPA

14 BRO ANTON – Lossar lågsavlig diesel i Leixoes, Portugal.

15 TREGUIER – På resa till Gibraltär med tjockolja.

16 BRO GLOBE – Lossar gasolja i Laayoune, Västsahara.

17 WOLGASTERN – På resa från Arkhangelsk, Ryssland, via Rotterdam, Nederländerna, till Pauillac, Frankrike, med gasolja.

18 WEICHELSTERN – På resa från Arkhangelsk, Ryssland, till Amsterdam, Nederländerna, med gasolja.

19 ALSTERSTERN – Lastar gasolja i Arkhangelsk, Ryssland, för lossning på kontinenten.

20 RHONESTERN – På resa till Arkhangelsk, Ryssland, för att lasta gasolja.

21 THEMSESTERN – På resa från Arkhangelsk, Ryssland, till Bordeaux, Frankrike, med gasolja.

22 BRO GLORY – På resa till Mongstad, Norge, för att lasta gasolja.

23 IVER EXACT – Lastar blyfri bensin i Hangö, Finland, för lossning på amerikanska Atlantkusten.

24 BRO SINCERO – Väntar på att lasta tjockolja i St Petersburg, Ryssland.

25 RHEINSTERN – Lastar gasolja i St Petersburg för lossning i Amsterdam, Nederländerna, och Leixoes, Portugal.

26 HAVELSTERN – På resa till Tallin, Estland, för att lasta gasolja till Immingham, England.

27 BRO GRACE – Lossar oblyad bensin i Köpenhamn, Danmark.

28 BRO GALAXY – På resa till Kalundborg, Danmark, för att lasta flygbränsle till Oslo, Norge.

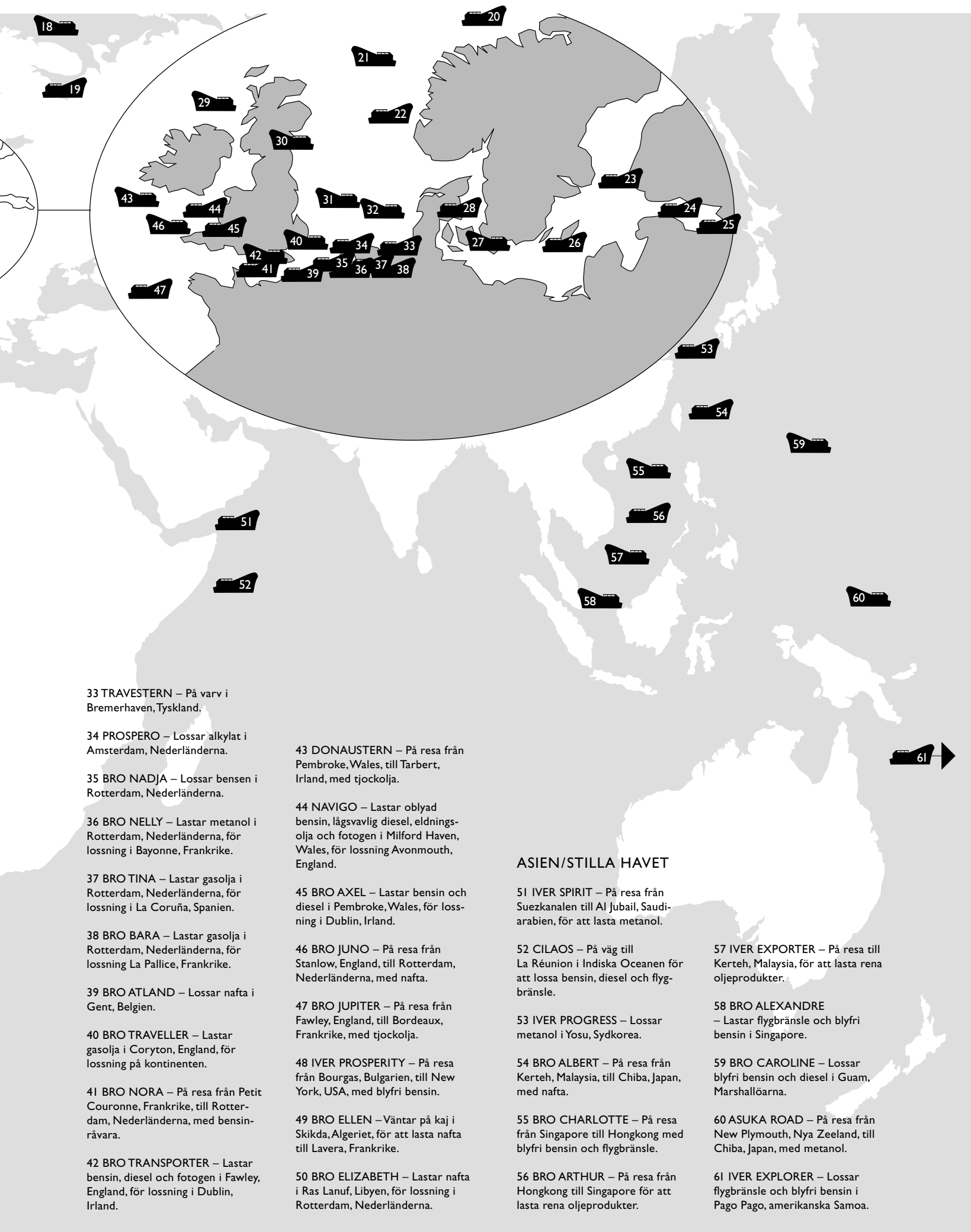
29 TRAPPER – På resa från Grangemouth, Skottland, till Belfast, Nordirland, med fotogen, lågsavlig diesel och lågsavlig bensin.

30 BRO TRADER – Väntar på kaj utanför Braefoot Bay, Skottland, för att lasta kondensat till Antwerpen, Belgien.

31 BRO JOINVILLE – På resa från Göteborg till Coryton, England, med tjockolja.

32 BRO TONY – På resa till Delfzijl, Nederländerna, för att lasta metanol.

13

33 TRAVESTERN – På varv i Bremerhaven, Tyskland.

34 PROSPERO – Lossar alkylat i Amsterdam, Nederländerna.

35 BRO NADJA – Lossar bensen i Rotterdam, Nederländerna.

36 BRO NELLY – Lastar metanol i Rotterdam, Nederländerna, för lossning i Bayonne, Frankrike.

37 BRO TINA – Lastar gasolja i Rotterdam, Nederländerna, för lossning i La Coruña, Spanien.

38 BRO BARA – Lastar gasolja i Rotterdam, Nederländerna, för lossning La Pallice, Frankrike.

39 BRO ATLAND – Lossar nafta i Gent, Belgien.

40 BRO TRAVELLER – Lastar gasolja i Coryton, England, för lossning på kontinenten.

41 BRO NORA – På resa från Petit Couronne, Frankrike, till Rotterdam, Nederländerna, med bensinråvara.

42 BRO TRANSPORTER – Lastar bensen, diesel och fotogen i Fawley, England, för lossning i Dublin, Irland.

43 DONAUSTERN – På resa från Pembroke, Wales, till Tarbert, Irland, med tjockolja.

44 NAVIGO – Lastar oblyad bensen, lågsavlig diesel, eldningsolja och fotogen i Milford Haven, Wales, för lossning Avonmouth, England.

45 BRO AXEL – Lastar bensen och diesel i Pembroke, Wales, för lossning i Dublin, Irland.

46 BRO JUNO – På resa från Stanlow, England, till Rotterdam, Nederländerna, med nafta.

47 BRO JUPITER – På resa från Fawley, England, till Bordeaux, Frankrike, med tjockolja.

48 IVER PROSPERITY – På resa från Bourgas, Bulgarien, till New York, USA, med blyfri bensen.

49 BRO ELLEN – Väntar på kaj i Skikda, Algeriet, för att lasta nafta till Lavera, Frankrike.

50 BRO ELIZABETH – Lastar nafta i Ras Lanuf, Libyen, för lossning i Rotterdam, Nederländerna.

ASIEN/STILLA HAVET

51 IVER SPIRIT – På resa från Suezkanalen till Al Jubail, Saudi-arabien, för att lasta metanol.

52 CILAOS – På väg till La Réunion i Indiska Oceanen för att lossa bensen, diesel och flygbränsle.

53 IVER PROGRESS – Lossar metanol i Yosu, Sydkorea.

54 BRO ALBERT – På resa från Kerteh, Malaysia, till Chiba, Japan, med nafta.

55 BRO CHARLOTTE – På resa från Singapore till Hongkong med blyfri bensen och flygbränsle.

56 BRO ARTHUR – På resa från Hongkong till Singapore för att lasta rena oljeprodukter.

57 IVER EXPORTER – På resa till Kerteh, Malaysia, för att lasta rena oljeprodukter.

58 BRO ALEXANDRE – Lastar flygbränsle och blyfri bensen i Singapore.

59 BRO CAROLINE – Lossar blyfri bensen och diesel i Guam, Marshallöarna.

60 ASUKA ROAD – På resa från New Plymouth, Nya Zeeland, till Chiba, Japan, med metanol.

61 IVER EXPLORER – Lossar flygbränsle och blyfri bensen i Pago Pago, amerikanska Samoa.

MARINE & LOGISTICS SERVICES

Marine & Logistics Services består av de fyra affärsområdena Bulk Logistics, Resebyrå, Ship Agencies och Oljehandel. Bulk Logistics förbättrade såväl resultat som omsättning under 2002 och Resebyrå lyckades trots ett minskat affärsresande att förbättra sitt resultat. Inom Ship Agencies var utvecklingen fortsatt stabil.

BULK LOGISTICS

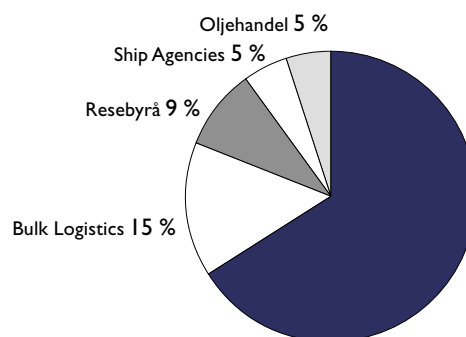
Affärsområdet Bulk Logistics består av Nordic Bulkers, ett av Europas ledande logistikföretag för distribution och lagring av torra och flytande bulkprodukter. Nordic Bulkers erbjuder kunder inom framför allt processindustrin kompletta logistiksystem inklusive transport, mellanlagring och hantering. Företaget är till stor del inriktat på sk intermodala system där olika transportsätt – sjöfart, järnväg och landsväg – kombineras beroende på uppdragens förutsättningar. Nordic Bulkers erbjuder också lagring och hantering av torra bulkprodukter i hamnar längs den svenska kusten.

Nordic Bulkers uppdrag utgör ofta en integrerad del i kundernas egna system. Företagets främsta styrka består i förmågan att, baserad på erfarenhet samt produkt- och marknadskunskap, konstruera effektiva logistiksystem och omfattande avancerade transporter över stora avstånd. Många uppdrag ställer höga krav på innovationsförmåga och innehåller ofta teknisk utveckling i form av anpassning av såväl utrustning som system för att på bästa sätt möta krav avseende både ekonomi- och miljöprestanda.

Marknadsförutsättningar

Geografiskt arbetar Nordic Bulkers huvudsakligen i norra Europa med tyngdpunkt på Norden och Beneluxländerna. Samarbetet med europeiska partners innebär dock att Nordic Bulkers kan erbjuda heltäckande logistiksystem över hela Europa.

Kunderna återfinns främst inom branscherna petrokemi, kemi, livsmedel, lantbruk och byggnadsmaterial. Kundstrukturen präglas av stora internationella företag. Konkurrenterna består framför allt av specialiserade bulkåkerier och logistikföretag med intermodal inriktning. Nordic Bulkers har konkurrensfördelar genom flexibilitet, teknisk utveckling och långvariga kundrelationer.

Andel av Broströms totala nettoomsättning

Marknadsutveckling

Den allmänna konjunkturedgången hade under 2002 ingen negativ verkan på den västeuropeiska marknaden för bulktransporter.

Nordic Bulkers under 2002

Nordic Bulkers förbättrade sitt resultat för åttonde året i rad samtidigt som omsättningen ökade jämfört med föregående år.

Lönsamhetsmässigt har det under året skett en viss förskjutning från volymtransport av exempelvis plastgranulat till områden med mer hanteringsmässigt krävande produkter samt lagring av importerade produkter för konvertering.

Nordic Bulkers har under många år haft förmånen att arbeta med logistiklösningar, transporter och mellanlagring för flera av världens ledande producenter av plastråvara. Att nyttan av dessa samarbeten varit ömsesidig styrktes under året av att Nordic Bulkers erhöll utmärkelsen "Årets bästa transportör" från Dow Europe i konkurrens med de flesta av Europas ledande logistikföretag.

Framtidsutsikter

Marknaden för bulklogistik bedöms vara stabil och beräknas fortsätta växa i ungefär samma takt som hittills. Nordic Bulkers har under året förstärkt sin organisation och står nu redo för ytterligare tillväxt. Bland annat har en expansion skett inom nya nischproduktområden samt inom lagring av importerade produkter för konvertering.

RESEBYRÅ

Broströms Resebyrå är verksamt inom tre segment: Affärsresor, Grupp- och konferensresor, samt Marina resor. Efter förvärv av resebyråen Peregre i början av 2003 tillkommer segmentet Inkommande reseservice. Resebyråns tjänster omfattar bland annat bokning av flygresor med bästaprisgaranti, hotell till avtalspriser, effektiv reseadministration, resestatistik, självbokningssystem, 24-timmarsservice och personlig kontaktperson.

NYCKELHÄNDELSE UNDER ÅRET

Bulk Logistics

- Ökad omsättning och åttonde året i rad med förbättrat resultat
- Nordic Bulkers fick utmärkelsen "Årets bästa transportör" från Dow Europe

Resebyrå

- Stark ökning inom Marina resor samt Grupp- och konferensresor kompenserade delvis för nedgången inom Affärsresor
- Tre nya franchisetagare till det av Via-Flyspesialisten och Broström gemensamt ägda bolaget Via Gruppen Sverige AB
- Förvärv av affärsresebyrån Peregre med stark förankring i Göteborgsområdet samt Eskilstuna Affärsresebyrå i början av 2003

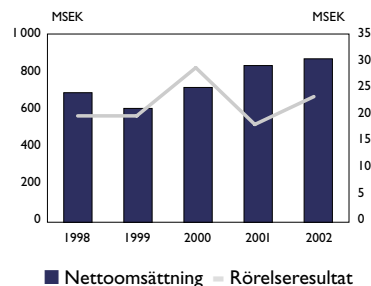
Ship Agencies

- Positiv volym- och resultatutveckling för Uddevalla Hamn-terminal och SwanFalk Shipping
- Stabil utveckling för Swanship och August Leffler
- Simon Edström Shipping arbetar för att uppväga en svag omsättningsutveckling
- Unér Shipping fortsätter sin geografiska expansion längs den svenska kusten
- Vändning för Percy Tham efter period av tuff konkurrens

Marine & Logistics Services

(MSEK)	2002	2001	2000
Omsättning	877	841	724
Rörelseresultat (EBIT)	23	19	29
Rörelsemarginal	3 %	2 %	4 %
Antal medarbetare	232	227	226

Omsättning och resultat

Oljehandel

- Beslut om avveckling av verksamheten i början av 2003

Segmentet Marina resor omfattar resor för sjömän och andra yrkeskategorier som har anledning att besöka fartyg, till exempel reparatörer, installatörer, läkare och präster. Detta segment svarar för 23 procent av omsättningen. Affärsresorna står för 68 procent av omsättningen samt Grupp- och konferensresor och det nya segmentet Inkommande reseservice för 9 procent vardera.

Marknadsförutsättningar

Kunderna till Broströms Resebyrå är främst rederier, marina bemanningsföretag samt företag och offentliga institutioner i Västsvetrike. Företaget bedöms ha 60-70 procent av den svenska marknaden för marina resor samt 10 procent av den regionala marknaden för flygburna affärsresor. Konkurrensen kommer framför allt från de stora affärsresespecialisterna Nyman & Schultz /American Express och Benett BTL.

Broströms Resebyrås främsta konkurrensmedel är en snabb och flexibel organisation, utpräglad servicekänsla, överträffad tillgänglighet i form av egen 24-timmarsservice samt en strävan efter att hela tiden erbjuda kunderna mervärden. Ambitionen är att lansera minst en ny tjänst per år.

Marknadsutveckling

Resemarknaden har under året haft en negativ utveckling. Ett mönster med minskat resande finns fortfarande kvar efter terrorattackerna den 11 september 2001. Det totala resandet över Göteborgs flygplatser gick under året ned med tre procent. Både inrikes- och utrikesflyget minskade.

Marknaden påverkas även av att flera flygbolag, däribland

Star Alliance, vill ta bort ersättningen till resebyråerna. Broströms Resebyrå bedömer att övriga flygbolag kommer att följa efter, vilket innebär en förändring i prissättningen av tjänsterna.

Resebyrån under 2002

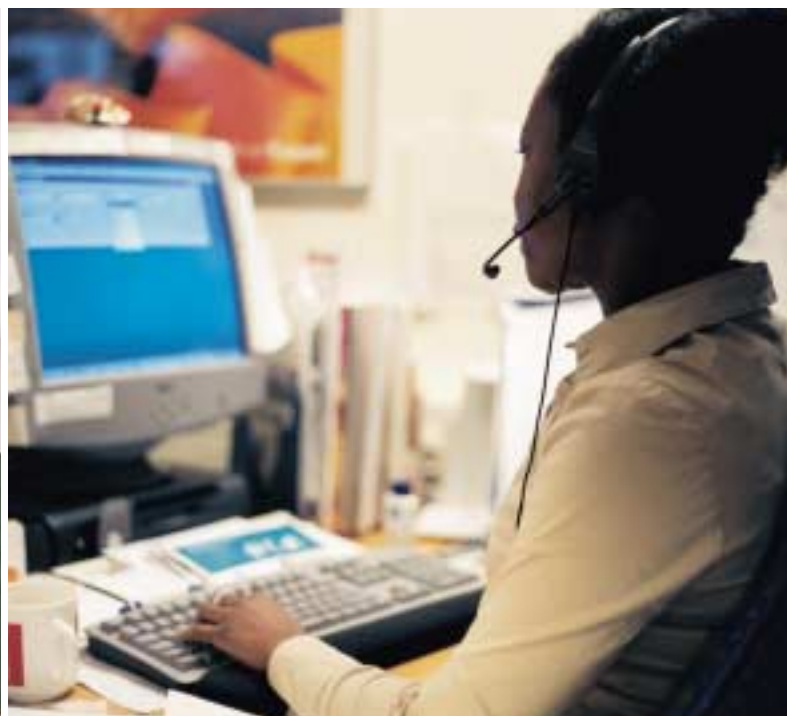
Som en följd av den vikande konjunkturen har den totala omsättningen för Broströms Resebyrå under året minskat med 4 procent. Segmentet för affärsresor har drabbats hårdast och minskat med 11 procent. Marina resor och Grupp- och konferensresor har ökat med 11 respektive 28 procent.

Samarbetet med Norges största affärsresebyråkedja, Via-Flyspesialisten, har utvecklats väl. Via har förvärvat två svenska resebyråer – Hansen & Partner och Exakt. Dessa blir nya franchiseägare till det av Via och Broström gemensamt ägda bolaget Via Gruppen Sverige AB vars omsättning därmed ökar till SEK 1,2 miljarder på årsbasis.

För Broströms Resebyrå innebär samarbetet bland annat att företaget kan öka sina inköpsvolymerna samt få tillgång till ny teknik, vilket bidrar till ökad konkurrenskraft.

Under året har Broströms Resebyrå fortsatt arbetet med att skapa mervärden i serviceavtalen. Denna process pågår kontinuerligt och är en del i företagets strävan att ge bästa möjliga service.

Ytterligare ett steg i att utöka kundservicen är den resebeställarutbildning som Broströms Resebyrå under året har erbjudit sina kunder. Syftet med utbildningen är att ge resebeställare en inblick i avtal, beställningsrutiner och bokningssystem samt att fördjupa relationen mellan resebyrån och dess kunder.

I början av 2003 förvärvades affärsresebyrån Peregre med stark förankring i Göteborgsområdet samt Eskilstuna Affärsresebyrå. I förvärvet ingick även en intressant och utvecklingsbar verksamhet som syftar till att tillhandahålla resor och hotellarrangemang för besökare till Göteborgsområdet, bland annat i nära samarbete med Svenska Mässan.

Framtidsutsikter

Marknaden kommer sannolikt att vara fortsatt svag under 2003. Dessutom kommer de nya lågprisbolagen att sätta press på prisutvecklingen för de mer traditionella bolagen. Priset på affärsresor sjönk redan under hösten 2002 med fyra procent. För att motverka den effekt som detta har på Broströms Resebyrås volym kommer företaget att intensifiera sin satsning på att utveckla serviceutbudet.

Genom samarbetsavtalet med Via har Broströms Resebyrå goda förutsättningar att etablera nya leverantörsavtal till attraktiva priser. Företaget skall under 2003 ytterligare förstärka sin starka marknadsposition i Göteborg genom etablering av ett nytt kontor i IT-klustret på Norra Älvstranden.

SHIP AGENCIES

Affärsområdet Ship Agencies omfattar sju företag med verksamhet inom bland annat skeppsklarering, befraktning, linjeagentur och spedition. Företagen i The Broström Ship Agency Network finns representerade i tretton svenska hamnar. Nätverket utgör en unik företeelse i Sverige, men är vanligt förekommande i övriga världen.

Verksamheten drivs utifrån lokala förutsättningar i respektive hamn och bolagen agerar självständigt. Företagen inom

nätverket bidrar till att förkorta den tid kundernas fartyg ligger i hamn, vilket leder till såväl sänkta kostnader som ökad intjäningsförmåga. Det kan också handla om att finna lämpligt tonnage för en sjötransport av ett parti gods eller att marknadsföra en linjetrafik mellan hamnar i Sverige och utlandet.

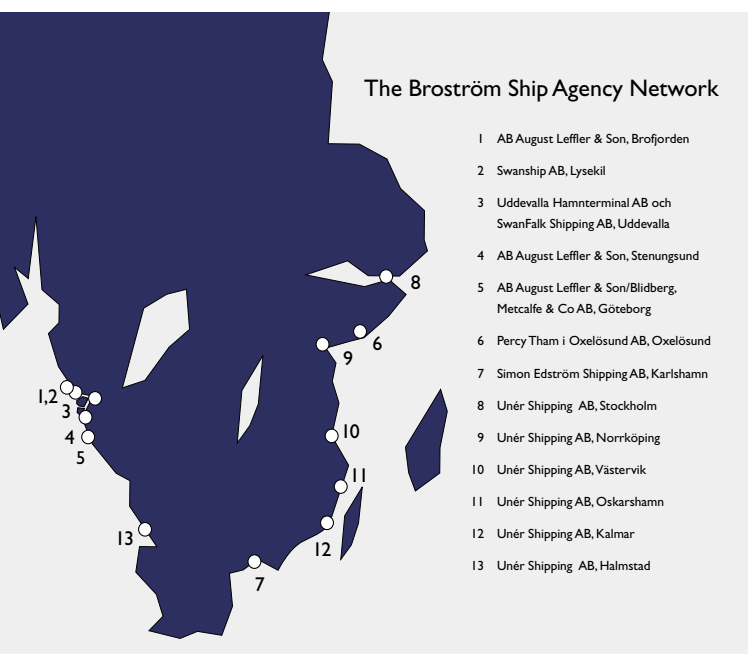
Företagen i The Broström Ship Agency Network samarbetar avseende t ex internationell marknadsföring och kan genom Broströms allians med Vopak erbjuda europeiska agenturavtal med större kunder.

De enskilda företagen i nätverket har god branschkunnskap, utmärkta kundrelationer samt en motiverad, engagerad och välutbildad personal. Företagens förmåga att svara upp mot kundernas behov och en genomgående hög kvalitet på tjänsterna är dess främsta konkurrensmedel. Merparten av bolagen i nätverket ägs till 100 procent av Broström. Swanfalk Shipping ägs av Uddevalla Hamnterminal i vilket bolag Broström är delägare. Percy Tham i Oxelösund ägs gemensamt av Broström och Paltrans/B&N-koncernen.

Marknadsförutsättningar

Kunderna inom Ship Agencies varierar utifrån de lokala näringslivsförutsättningar som råder på de orter där de olika företagen är verksamma. Kundstrukturen domineras av rederier, transportföretag, olika handels- eller tradingföretag samt svensk exportindustri. För August Leffler i Brofjorden och Göteborg är t ex olje- och kemikalieindustrin en viktig kundgrupp, medan Simon Edström Shipping i Karlshamn skeppar stora mängder makadam och annat material till vägbyggen i Tyskland, Polen och de baltiska staterna.

Konkurrensen kommer framför allt från lokala skepps-agenturer samt i allt större utsträckning från utländska agentur-kedjor. Uddevalla Hamnterminal möter även konkurrens från andra hamnar.

Marknadsutveckling

Tillväxten har under de senaste två åren varit måttlig. Markna-den präglas av en ökad prispres och lägre marginaler. Konkur-renssituationen är tuff. Trenden går mot större och färre fartyg vilket på sikt bland annat ger färre antal klareringar. Broström har trots den hårdnande konkurrensen lyckats behålla sin posi-tion på marknaden. Broströms etablerade kundrelationer samt den höga kvalitet och servicenivå som företaget levererar till sina kunder gynnar företagets utveckling.

Ship Agencies under 2002

Affärsområdet har under året haft en övervägande positiv resultatutveckling.

Uddevalla Hamnterminal noterade såväl en ökad volym som ett positivt resultat. Den relativt nya marknaden för virkesexport till USA utvecklades väl.

August Lefflers och Swanships resultat var i nivå med före-gående år. Förnyade kontrakt och fortsatt förtroende från flera av företagets större kunder vägde upp de negativa effekterna ett längre raffinaderistopp i Brofjorden haft på August Lefflers verksamhet.

Simon Edström Shipping hade en vikande resultatutveckling. Företaget har under året utökat samarbetet med systerföretaget Unér Shipping och med andra företag för att söka bredda verk-samheten och öka affärsvolymen.

Percy Tham upplever en tuff konkurrenssituation men har efter några svåra år med minskade volymer lyckats vända utveck-lingen och visar ett förbättrat resultat.

Framtidsutsikter

Till dess man kan se tydliga tecken på en ökad tillväxt i världs-ekonomin beräknas marknaden för Ship Agencies ha en fortsatt måttlig utveckling. Den politiska oron i världen kan dock inne-bära snabba förändringar.

OLJEHANDEL

Inom affärsområdet Oljehandel levererar Broström såväl bunkeroljor för drift av fartyg som eldningsoljor för industrier och bostäder. Verksamheten bedrivs genom bolaget Broström Oil.

Försäljningen av bunkeroljor sker över hela världen och svarar för 80 procent av affärsområdets omsättning. Merparten av för-säljningen går till rederier och tradingbolag utanför Broström-koncernen och kundrelationerna är i de flesta fall långa.

Marknaden för eldningsoljor är koncentrerad till Västsverige och försäljningen sker huvudsakligen till ett stort antal mindre kunder samt några större återförsäljare.

På grund av strukturella förändringar i marknaden för olje-handeln och svårigheten att under dessa förutsättningar uppnå acceptabel lönsamhet har beslutats att under första halvåret 2003 avveckla verksamheten. Kompetensen inom bunkermark-naden bibehålls genom att den operativa personalen övergår helt till att ansvara för bunkerinköp för den interna fartygsflottan.

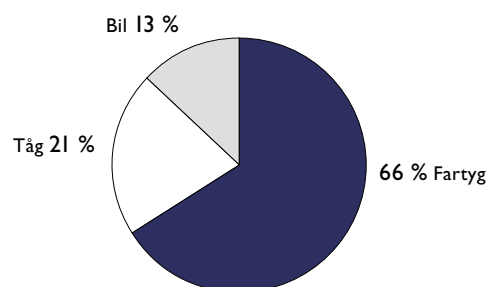
KVALITET, SÄKERHET OCH MILJÖ

Kunder och myndigheter ställer ökade krav på kvalitet, säkerhet och miljö. För att ligga i frontlinjen inom området arbetar Broström kontinuerligt med att utveckla rutiner som säkerställer att företaget bevarar och utvecklar sin position som utpräglad kvalitetsoperatör.

Debatten kring frågor om kvalitet, säkerhet och miljö blev under 2002 än mer aktuell, inte minst efter olyckan med den 26 år gamla oljetankern *Prestige*, som i november förliste utanför Spaniens kust. Skadorna på stränderna och det marina livet blev omfattande och kommer att ta många år att reparera.

NYA KRAV INOM TANKSJÖFARTEN

Olyckan satte förnyat fokus på kvalitets- och säkerhetsfrågorna inom den internationella tanksjöfarten. Krav restes på att den redan beslutade utfasningen av enkelskrovigt tonnage skulle påskyndas. EU överväger att förbjuda enkelskroviga fartyg lastade med tung råolja och tunga oljeprodukter att anlöpa hamnar i medlemsländerna samt att skynda på den av IMO beslutade utfasningen av allt enkelskrovigt tonnage. Diskussioner förs också med Ryssland om att få till stånd ett totalt förbud mot enkelskrovigt tonnage i hela Östersjön.

Nordic Bulk's uppdrag fördelade på transportslag (v 37 2002)

Efter de senaste årens fartygsolyckor har kunderna inom olje- och kemikalieindustrin redan tidigare höjt sina krav avsevärt. Dessa regler förväntas nu skärpas ytterligare, vilket kommer att ha stor inverkan på sjöfartsnäringsen. Broström, som är en uttalad kvalitetsaktör med moderna fartyg och dokumenterade rutiner, både på land och till sjöss, välkomnar denna utveckling.

PÅGÅENDE ARBETE KRING KVALITET OCH SÄKERHET

Under år 2001 påbörjade Broström ett omfattande harmoniseringsarbete gällande kvalitets- och säkerhetsfrågorna inom verksamhetsområdet Shipping. Syftet med arbetet är att upprätta en enhetlig Broströmstandard och därigenom befästa företagets position som en ledande kvalitetsoperatör.

Harmoniseringsarbetet berör nio processer omfattande revision och etablering av koncerngemensamma policies och procedurer samt upprättande av arbetsinstruktioner, jobbeskrivningar och checklistor. Även rapporteringen av t ex incidenter kommer att samordnas i enlighet med systemet SAFIR.

Arbetet har fortsatt under 2002 och beräknas vara klart i mars 2003, då en första intern revision genomförs. Det nya kvalitetsarbetet innebär att samtliga bolag inom Shipping skall certifieras enligt ISO 9001.

Utöver debatten kring Prestiges förlisning har även terrorattacken den 11 september 2001 haft påverkan på säkerhetsfrågorna inom sjöfarten. Broström har därför inlett ett arbete för att ytterligare skärpa säkerheten ombord på fartygen.

KUNDERNA I FOKUS

Ett viktigt mål med Broströms kvalitets- och säkerhetsarbete är att etablera "The Broström Way of Doing Business", som utgår från ett tydligt kundfokus. Var än kunden möter ett Broströmfartyg, eller på annat sätt kommer i kontakt med Broström, skall han eller hon vara säker på att få samma goda bemötande avseende service och kvalitet. Med i genomsnitt tio hamnanlöp per dag och ett antal kundkontakter såväl före som efter anlöpet och i hamn, innebär det att samtliga medarbetare är ambassadörer för Broström.

I samband med att samtliga sjöfartsverksamheter inom Broströmkoncernen skall certifieras enligt ISO 9001 blir fokus på kundnyttan ännu tydligare, eftersom det nya kvalitetssystemet har ett mer utpräglat kundperspektiv.

MILJÖPÅVERKAN, POLICIES OCH LAGAR

Inom Broströms verksamheter är det framför allt Shipping och Bulk Logistics som har störst påverkan på miljön. Samtliga verksamheter omfattas dock av den koncerngemensamma SHE-policy, där SHE står för Safety, Health and Environmental protection. Ytterligare policies inom området är kvalitetspolicy och navigationspolicy.

Målet med miljö- och säkerhetsarbetet är primärt att förhindra att olyckor och tillbud inträffar, men organisationen förbereds också för att hantera krissituationer. Flera av företagen inom Broströmkoncernen har även individuella miljömål som regelbundet följs upp och utvärderas.

NORDIC BULKERS

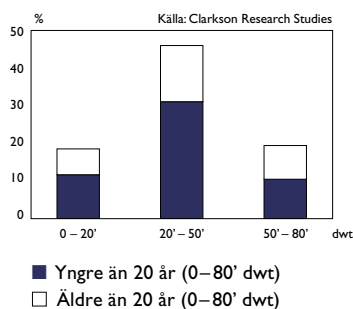
Nordic Bulkers har länge arbetat strategiskt med frågor rörande miljö och kvalitet. Företaget är sedan tidigare certifierat enligt ISO 14001, ISO 9002:1994 och SQAS (Safety and Quality Assessment System). Under året inledde Nordic Bulkers arbetet med att gå över från ISO 9002 till ISO 9001, vilket bl a innebär ett ökat fokus på kundnytta, ledningens engagemang och ansvar samt ständiga förbättringar.

Att Nordic Bulkers kvalitetsarbete uppskattas hos kunderna visas av att företaget 2002 erhöll det prestigefyllda priset "Carrier of the Year for Outstanding Performance in Safety and Service Quality" av kemiföretaget Dow Europe.

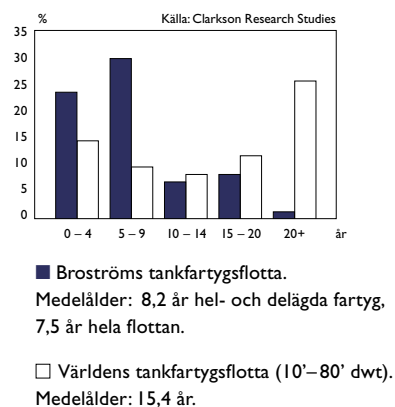
En betydande del av kvalitetsarbetet utgörs av mätning och uppföljning av de mål Nordic Bulkers har satt upp. Mätningarna utförs både av företaget och dess kunder. Nordic Bulkers lägger bl a stor vikt vid att vara ute och dokumentera kundernas åsikter i form av personliga samtal och utvärdering genom kundenkäter. Bland de viktigaste kvalitetsmåten kan nämnas punktlighet, leveranssäkerhet och reklamationer.

På miljöområdet strävar Nordic Bulkers framför allt efter att minimera andelen vägtransporter, minska antalet tomtransporter samt att sänka energiförbrukningen vid företagets terminaler. Arbetet med att minska andelen vägtransporter underlättas av Nordic Bulkers inriktning på intermodala logistiksystem som gör det möjligt att erbjuda kunderna andra transportlösningar såsom tåg och sjöfart.

Andel av världens tankfartygsflotta yngre/äldre än 20 år (dwt)

Åldersstruktur (antal fartyg)

IT-STRUKTUR OCH IT-SÄKERHET

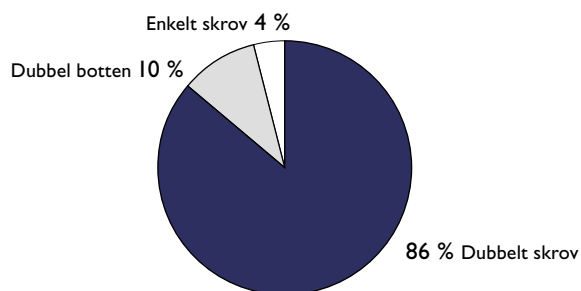
IT är en central del i Broströms verksamhet. Den koncern-gemensamma infrastrukturen omfattar ett gemensamt system för kvalitetsdokumentation, ett för sjöfartsverksamheterna gemensamt affärssystem samt ett intranät. På sikt kommer även IT-utrustningen ombord på fartygen att harmoniseras.

Kraven på säkerhet inom IT- området har ökat, liksom för

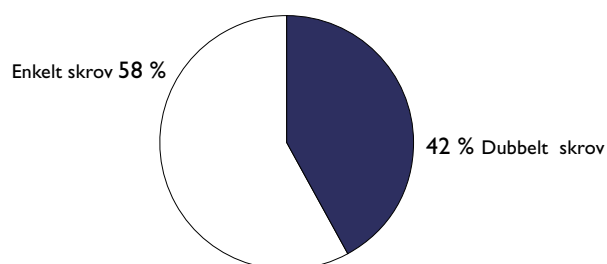
Broströms verksamhet i övrigt. Broström arbetar kontinuerligt för att upprätta och vidareutveckla den goda säkerhet som företaget har byggt upp. Säkerheten och tillgängligheten i IT-systemen bedöms som goda och Broström har under senare år inte drabbats av några allvarligare IT-relaterade driftstörningar.

MYNDIGHETER OCH ORGANISATIONER SOM GRANSKAR SJÖFARTEN

- IMO
- Kustbevakning
- EU-Kommissionen/EMSA
- Klassningssällskap
- Flaggstater
- Hamnstater
- Sjöfartsverk

Andel (dwt) skrovtyp
Broströms fartygsflotta (per mars 2003)

Andel (dwt) skrovtyp
Världens tankfartygsflotta upp till 80 000 dwt (per januari 2003)

Källa: Clarkson Research Studies

MEDARBETARE

Broströms medarbetare har den kompetens och det engagemang som gör det möjligt för företaget att erbjuda sina kunder effektiva och flexibla transport- och logistiklösningar. Att tillvarata och utveckla medarbetarnas kompetens är därför strategiskt avgörande för företaget.

Sjöfarten har under senare år genomgått en omfattande förändring i synen på medarbetarna. Ett allt större fokus på transport- och logistiktjänsterna innebär också större krav på medarbetarnas kunskaper. Samtidigt medför de ökade kraven på kvalitet, säkerhet och miljö att arbetet ombord på fartygen blir alltmer formaliserat och att större vikt läggs vid kunskaper om interna system och processer. Inom Marine & Logistics Services är betydelsen av medarbetarna och deras relationer till kunderna ännu tydligare.

MEDARBETARNA – ANSIKTET MOT KUNDEN

Broströms kundkontakter äger rum på varje nivå inom företaget. Inför, under och efter varje hamnanlöp har ett stort antal medarbetare, såväl ombord på fartyget som iland, direktkontakt med Broströms kunder. Även inom Broströms övriga verksamheter sker dagligen många kundkontakter.

Det stora antalet kundmöten ställer krav på ett gemensamt uppträdande. Det har också varit en av drivkrafterna i Broströms kvalitetsharmoniseringsarbete. Projektet syftar dels till ett mer formaliserat och effektivt arbete ombord, dels till att etablera en gemensam standard och kultur inom hela koncernen.

LEDARNA SÄTTER STANDARDEN

I arbetet med att etablera en gemensam standard har ledarna en viktig roll, inte minst genom att föregå med gott exempel. Broström har därför inlett en stor utbildningssatsning för befälhavare och tekniska chefer ombord på fartygen. Utbildningen sker i fyra block varav det första, som behandlar det egna före-

taget och Broströmkoncernen, nu är genomfört. Under 2003 kommer de block som behandlar omvärldskunskap och personligt ledarskap att slutföras. Därefter väntar ett avsnitt om ekonomi.

Under hösten 2003 inleds en liknande utbildningssatsning inom landorganisationen. Utbildningen omfattar 40-50 chefer i både Frankrike och Sverige inom koncernens båda verksamhetsområden. Tanken är att varje ledare genom utbildningen skall få både teoretisk kunskap och konkreta "verktyg" som är användbara i den dagliga verksamheten.

INDIVIDBASERAD UTVECKLING

Under året inledde Broström också en satsning på utbildning för samtliga medarbetare. Inom landorganisationen kommer utbildningen att inriktas på att hjälpa varje medarbetare att finna ett sätt att arbeta som anpassas till såväl arbetsuppgifter som personlighet. Att ha egen kontroll över sin tid bidrar till både ökad effektivitet och större personlig tillfredsställelse.

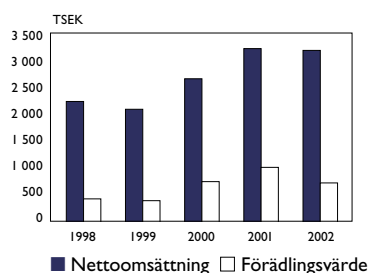
Målet med utbildningssatsningarna är att Broströms medarbetare skall ligga steget före kraven från både kunder och myndigheter. Samtliga insatser har sin utgångspunkt i de årliga medarbetarsamtalen. Samtalen behandlar både det kort- och långsiktiga kompetensbehovet för såväl medarbetare som företag och resulterar i en individuell handlingsplan för det närmaste året. Därtill läggs resultaten samman för en mer framåtriktad kompetensinventering på koncernnivå.

Den totala summan som under året lades på kompetensutveckling uppgick till MSEK 20,6.

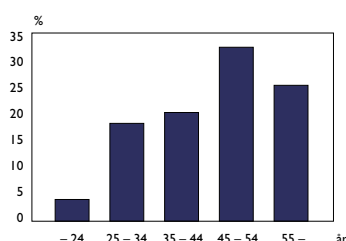
REKRYTERINGSFRÅGAN ALLT VIKTIGARE

Utöver utvecklingen av befintliga medarbetare har Broström under senare år rekryterat ett relativt stort antal nya medarbetare inom framför allt landorganisationen. I denna process har Broström kunnat notera att företaget är en attraktiv arbetsplats som lockar många sökande.

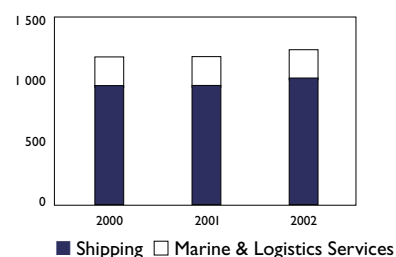
Nettoomsättning och
förädlingsvärde per anställd

Åldersstruktur

Antal medarbetare per 31 dec
(inklusive intressebolag)

Inför de kommande åren står dock hela sjöfartsnäringen inför omfattande utmaningar i form av stora pensionsavgångar och en begränsad tillgång på utbildade och erfarna sjömän. Broström samarbetar därför aktivt med sjöbefälsskolor i både Sverige och Frankrike, bland annat genom att erbjuda praktik ombord. Därigenom får företaget också värdefulla kontakter med potentiella framtida medarbetare.

För att förebygga eventuell befälsbrist arbetar Broström aktivt med en strukturerad plan med karriärutveckling för framför allt juniorbefäl. Planen bygger på en kombination av tjänstgöring både ombord och iland samt kompetensutveckling.

TILLFÄLLIGT ANSTÄLLD PERSONAL

I syfte att säkerställa tillgången på kompetenta och utbildade medarbetare även bland tillfälligt anställd personal allierade sig Broström i början av 2002 med bemanningsagenturen Net Ship Management i Manilla. Genom åtgärden fördjupas relationen mellan Broström och dess tillfälligt anställda filippinska besättningar, vilket skapar större möjligheter till kontinuitet och därmed kvalitetssäkring.

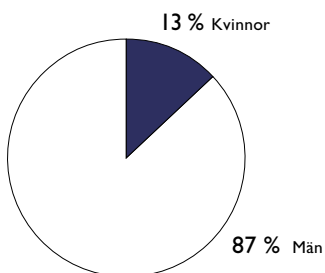
Grundfilosofin är att den tillfälligt anställda skall arbeta under i princip samma förutsättningar som ordinarie medarbetare. Broström ställer samma kvalitetskrav på samtliga med-

arbetare och tar ett lika stort utbildningsansvar oavsett om anställningen är tidsbegränsad eller inte. Det skapar trovärdighet gentemot såväl kunder som medarbetare och visas inte minst av att uppemot 95 procent av samtliga filippinare återkommer regelbundet till Broströms fartyg.

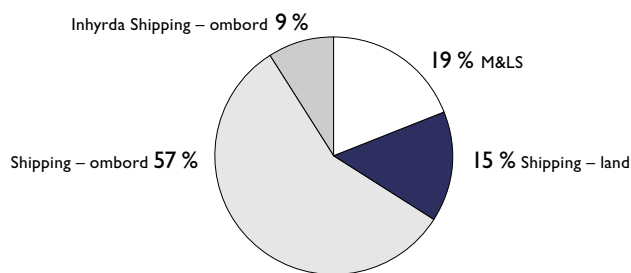
EN INTERNATIONELL MILJÖ

Ledstjärnorna i Broströms medarbetarfilosofi är ansvar, förtroende och trivsel. Företaget betonar också värden såsom långsiktighet, rättvisa och trygghet. Med rättvisa menas att varje medarbetare skall behandlas lika och ges samma förutsättningar, oavsett kön, etnisk bakgrund eller plats i organisationen. Detta är mycket viktigt i en expansiv och internationell organisation som Broström, vars framgång till stora delar vilar på att man tillsammans löser komplicerade problem för att tillgodse kundernas krav.

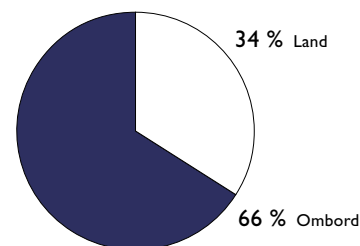
Den 31 december 2002 hade Broström, inklusive sysselsatta i intressebolag, 1 263 medarbetare (1 204) med svenskar, fransmän och tillfälligt anställda filippinare som de största nationalitetsgrupperna. Ökningen av antalet medarbetare beror framför allt på förstärkningar i landorganisationen då Broströms fartygsflotta vuxit.

Andel män och kvinnor

Medarbetare i kategorier
(totalt antal, inkl intressebolag, per den 31 dec 2002)

Andel land- och ombordanställda
(totalt antal, inkl intressebolag, per den 31 dec 2002)

FARTYGEN

Broströms samlade fartygsflotta utökades under 2002 med fyra fartyg och omfattade vid årsskiftet 61 moderna produkt- och kemikalietankers med en medelålder på 7,5 år.

Samtliga nya fartyg tillfördes Broströms europeiska verksamheter och bidrog därmed till att ytterligare stärka företagets marknadsledande ställning i regionen.

Två av fartygen förvärvades i början av året och har en dödvikt på 14 300 dwt vardera. Under sommaren levererades därefter det andra av två fartyg (35 000 dwt) från varv i Kroatien. Det fjärde nyförvärvet (18 000 dwt), vilket samägs av Broström och Donsötank, levererades i november från varv i Kina.

Som ett led i moderniseringen av flottan har två äldre fartyg sålts under året. Sammantaget innebär det att medelåldern på Broströms hel- eller delägda fartyg uppgår till 8,2 år eller 7,5 år för hela den flotta som kommersiellt drivs av Broström. Världsfloattans genomsnittsålder är 15,4 år.

Den moderna flottan innebär en konkurrensfördel när kraven på kvalitet och säkerhet höjs från både kunder och myndigheter.

96 procent av hela Broströms flotta har dubbelt skrov eller dubbel botten. Genomsnittet för världsfloattan inom Broströms segment är cirka 42 procent. Samtliga Broströms nya fartyg har dubbelt skrov, sluten lasthantering och är förberedda för katalysatorrening.

Broström fortsatte under året sitt nybyggnadsprogram och har nu tillsammans med sina samarbetspartners totalt åtta fartyg i beställning med option på ytterligare två. Broström och Rigel Schiffahrts beställde under året två produkttankfartyg (35 000 dwt) vardera från varv i Kina med option på ytterligare ett fartyg var. Sedan tidigare har Broström och Erik Thun fyra mindre fartyg (7 600 dwt) i beställning från varv i Holland. Inklusive nybeställningar omfattar flottan 69 fartyg med en total dödvikt på 1,8 miljoner dwt.

Fartygsfloattans storlek och sammansättning styrs ytterst av vilka typer av transporter kunderna efterfrågar och strävan efter att upprätthålla och utveckla en modern transportapparat. Samtidigt ger Broströms storlek och starka kapitalbas möjligheter att genomföra eventuella fartygsaffärer när marknadsförutsättningarna är som mest gynnsamma.

FARTYGSFÖRTECKNING

Europeisk produkt- och kemikalietanksjöfart

Fartygsnamn	Dwt	Byggnadsår	Skrovtyp	IMO-klass	Ägarandel
BRO TONY	4 160	1982	Dubbel botten	IMO 2	100 %
BRO NADJA	5 750	1996	Dubbelt skrov	IMO 2	100 %
BRO NELLY	5 750	1997	Dubbelt skrov	IMO 2	100 %
BRO NORA	5 750	1997	Dubbelt skrov	IMO 2	100 %
BRO GLORY	6 900	2000	Dubbelt skrov	–	T/C
BRO GRACE	6 900	1999	Dubbelt skrov	–	T/C
BRO GALAXY	7 600	2001	Dubbelt skrov	–	25 %
BRO GLOBE	7 600	2001	Dubbelt skrov	–	25 %
NB 340	7 600	2003	Dubbelt skrov	–	25 %
NB 341	7 600	2003	Dubbelt skrov	–	25 %
NB 342	7 600	2004	Dubbelt skrov	–	25 %
NB 343	7 600	2004	Dubbelt skrov	–	25 %
BRO JOINVILLE	13 000	1993	Dubbelt skrov	IMO 2	100 %
TRAPPER	14 300	1985	Dubbel botten	IMO 2/3	T/C
BRO TRADER	14 320	1988	Dubbel botten	IMO 2/3	50 %
BRO TRAVELLER	14 320	1988	Dubbel botten	IMO 2/3	97 %
BRO JUNO	14 350	1999	Dubbelt skrov	IMO 2	100 %
BRO JUPITER	14 350	1999	Dubbelt skrov	IMO 2	100 %
BRO TRANSPORTER	14 400	1989	Dubbel botten	IMO 2/3	65 %
NAVIGO	16 600	1992	Dubbelt skrov	IMO 2	15 %
BRO ANTON	16 800	1998	Dubbelt skrov	IMO 2	50 %
BRO ATLAND	16 800	1999	Dubbelt skrov	IMO 2	70 %
BRO AXEL	16 800	1998	Dubbelt skrov	IMO 2	50 %
ALSTERSTERN	17 080	1994	Dubbelt skrov	IMO 2	C/M
DONAUSTERN	17 080	1995	Dubbelt skrov	IMO 2	T/C
HAVELSTERN	17 080	1994	Dubbelt skrov	IMO 2	C/M
RHEINSTERN	17 080	1993	Dubbelt skrov	IMO 2	C/M
TRAVESTERN	17 080	1993	Dubbelt skrov	IMO 2	C/M
PROSPERO	18 000	2000	Dubbelt skrov	IMO 2	30 %
BRO SINCERO	18 000	2002	Dubbelt skrov	IMO 3	50 %
WEICHELSTERN	21 150	1999	Dubbelt skrov	IMO 2	C/M
WOLGASTERN	21 150	1999	Dubbelt skrov	IMO 2	C/M
RHONESTERN	21 850	2000	Dubbelt skrov	IMO 2	C/M
THEMSESTERN	21 850	2000	Dubbelt skrov	IMO 2	C/M
BRO TINA	27 820	1987	Dubbelt skrov	IMO 2	100 %
BRO BARA	30 000	1982	Enkelt skrov	–	100 %
TREGUIER	32 000	1986	Enkelt skrov	–	B/B 50 %

Fartygsnamn	Dwt	Byggnadsår	Skrovtyp	IMO-klass	Ägarandel
BRO ELIZABETH	37 000	2001	Dubbelt skrov	IMO 2	B/B
BRO ELLEN	37 000	2002	Dubbelt skrov	IMO 2	B/B
NB JINLING 501	37 300	2003	Dubbelt skrov	IMO 2	C/M
NB JINLING 502	37 300	2004	Dubbelt skrov	IMO 2	C/M
NB JINLING 503	37 300	2004	Dubbelt skrov	IMO 2	100 %
NB JINLING 504	37 300	2005	Dubbelt skrov	IMO 2	100 %
CILAOS	44 900	1996	Dubbelt skrov	IMO 3	50 %

Global produkt- och kemikalietanksjöfart

Fartygsnamn	Dwt	Byggnadsår	Skrovtyp	IMO-klass	Ägarandel
ASUKA ROAD	16 900	1988	Dubbel botten	IMO 2/3	T/C
ISARSTERN	17 080	1995	Dubbelt skrov	IMO 2	T/C
IVER SPIRIT	22 000	2001	Dubbelt skrov	IMO 2	T/C
IVER SPRING	22 000	2001	Dubbelt skrov	IMO 2	T/C
IVER LIBRA	28 800	1994	Dubbelt skrov	IMO 3	T/C
IVER PROGRESS	31 180	2001	Dubbelt skrov	IMO 3	T/C
IVER PROSPERITY	31 180	2001	Dubbelt skrov	IMO 3	T/C
IVER PRIDE	32 700	1996	Dubbelt skrov	IMO 3	T/C
IVER EXPRESS	40 000	1990	Dubbel botten	–	T/C
IVER EXPLORER	40 100	1990	Dubbel botten	–	T/C
BRO CAROLINE	45 000	1996	Dubbelt skrov	IMO 3	100 %
BRO CATHERINE	45 000	1997	Dubbelt skrov	IMO 3	49 %
BRO CECILE	45 000	1997	Dubbelt skrov	IMO 3	100 %
BRO CHARLOTTE	45 000	1997	Dubbelt skrov	IMO 3	49 %
IVER EXPERIENCE	45 000	2000	Dubbelt skrov	IMO 2	T/C
IVER EXPORTER	45 000	2000	Dubbelt skrov	IMO 2	T/C
IVER EXCEL	45 750	1997	Dubbelt skrov	IMO 3	T/C
IVER EXACT	45 790	1999	Dubbelt skrov	IMO 2	T/C
IVER EXAMPLE	45 790	1999	Dubbelt skrov	IMO 2	T/C
IVER EXPERT	45 800	1997	Dubbelt skrov	IMO 3	T/C
BRO ALBERT	46 000	1995	Dubbelt skrov	IMO 3	100 %
BRO ALEXANDRE	46 000	1995	Dubbelt skrov	IMO 3	100 %
BRO ARTHUR	46 000	1995	Dubbelt skrov	–	100 %
BRO STELLA	69 930	1995	Dubbelt skrov	IMO 2	100 %
BRO SELMA	81 350	1987	Dubbelt skrov	IMO 2	100 %

B/B = Bareboatcharter (se ordlista sid 71)

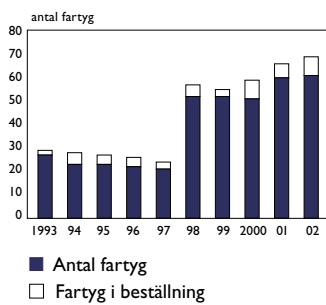
T/C = Timecharter (se ordlista sid 71)

C/M = Commercial Management (se ordlista sid 71)

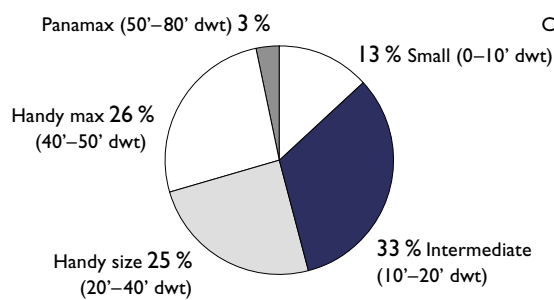
IMO-klass (se ordlista sid 71)

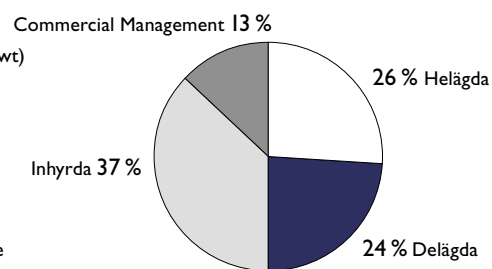
Flottans utveckling

Flottans storleksstruktur

Fartygsflottans ägarstruktur

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

VERKSAMHETEN

Broström AB (publ), org nr 556005-1467, är ett av de ledande logistikföretagen för olje- och kemikalieindustrin, inriktat på industriell produkttanksjöfart och marina tjänster.

Verksamhetens Utveckling

Verksamhetsområde Shipping

MARKNADSUTVECKLING

Inledningen på 2002 präglades av en vikande transportmarknad orsakad av lägre efterfrågan på oljeprodukter. Sammantaget sjönk spotraterna inom produkttankmarknaden till den lägsta nivå sedan 1999.

Den övergripande marknadssituationen förblev i stort oförändrad under andra och tredje kvartalet. Lageruppbbyggnaden av bensin i USA inför sommaren bidrog dock till en temporär ökning av fraktraterna. Även den asiatiska marknaden visade på viss återhämtning.

Den säsongsrelaterade nedgången under tredje kvartalet förlängdes på grund av stigande oljepriser, stabila oljelagernivåer samt en avvaktande inställning till utvecklingen av världsekonomin.

Den låga aktiviteten fortsatte även under inledningen på det fjärde kvartalet. Produktionsbortfallet, förorsakat av en tropisk storm i Mexikanska golfen, en tidig köldknäpp i USA, strejkerna i Venezuela samt ett antal stängda japanska kärnkraftverk, bidrog dock till en kraftig återhämtning på spotmarknaden, och i början på december steg fraktraterna i samtliga Broströms segment.

En händelse som otvetydigt bidrog till den förbättrade marknadsbilden och samtidigt förändrade spelreglerna för tanksjöfarten är olyckan med det åldersstigna och enkelskrovade fartyget *Prestige* som förliste utanför Spaniens kust i november 2002. Framför allt EU, men också enskilda länder i Europa, har agerat på ett helt annat sätt än tidigare. Nu införs, eller är på väg att införas, långtgående förändringar som syftar till att öka säkerheten inom den sjöburna transportapparaten. Ett av förslagen är att förbjuda enkelskroviga fartyg lastade med tung råolja och tunga oljeprodukter att trafikera hamnar i medlemsländerna. Diskussioner förs också med Ryssland om att få till stånd liknande regler för hela Östersjön.

UTVECKLINGEN FÖR BROSTRÖM

Broström kunde under 2002 ytterligare stärka sina positioner inom produkt- och kemikalieltanksjöfart. Företagets inriktning på transportkontrakt innebar att en hög nyttjandegrad av flottan kunde upprätthållas, vilket begränsade exponeringen för svängningarna i spotmarknaden. I stort sett samtliga transportkontrakt har förlängts för 2003 på acceptabla nivåer.

Den strategiska satsningen på den asiatiska marknaden har fallit väl ut och inneburit utökade kontraktsvolymer.

Föryngringen av fartygsflottan fortsatte under året genom att fyra nya fartyg tillfördes flottan och två äldre fartyg såldes. Genom leveransen av ytterligare ett fartyg på 37 000 dwt förstärktes

närvaron i Medelhavet och sydvästra Europa, vilket är en del i Broströms långsiktiga strategi. Beställningen av fyra nya produkt-tankers, 37 000 dwt, med optioner till ytterligare fyra nya fartyg, som gjordes på varv i Kina tillsammans med Rigel Schiffahrts GmbH i början på 2002, är ytterligare led i samma strategi. Samarbetena med övriga partners förstärktes också under året.

I samband med att Koninklijke Vopak avyttrade sitt aktieinnehav i Broström ingick under våren de båda bolagen ett avtal om en strategisk allians för att tillsammans initiera och utveckla integrerade logistiklösningar för olje- och kemikalieindustrin.

Den senare delen av året präglades framför allt av den allmänna diskussionen om kvalitet och säkerhet. För Broström innebar detta konkret en ökad efterfrågan på bolagets tjänster såväl i den öppna spotmarknaden som vid förhandlingar om nya transportkontrakt. Broströms bedömning är att i takt med de ökande kraven på tillförlitlighet och säkerhet i transporterna av oljeprodukter så kommer en allt större del att utföras under transportkontrakt. Detta möjliggör ett mer rationellt utnyttjande av befintlig transportapparat för samtliga parter och därigenom skapas förutsättningar för en förbättrad säkerhet till sjöss samtidigt som negativ miljöpåverkan minimeras.

Broström har i skiljedom mot det spanska skeppsvarvet *Factorias Vulcano SA* tillerkänts ersättning med drygt MSEK 16 med betalning i december 2001 för nedlagda kostnader i samband med ett avbrutet fartygskontrakt. Bolaget bedömer att rimliga utsikter finns att driva in beloppet. Fordringen har i bokslutet därför behandlats som fullgod.

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

Omsättningen för verksamhetsområdet *Shipping* uppgick under året till MSEK 1 708,9 (1 800,2).

Rörelseresultatet exklusive jämförelsestörande poster blev MSEK 328,0 (595,7). Både omsättning och resultat är mot bakgrund av marknadsförutsättningarna att beteckna som acceptabla.

Verksamhetsområde Marine & Logistics Services

MARKNADSUTVECKLING

Nordic Bulkers mötte under året en stabil marknad trots den internationella lågkonjunkturen.

Resebyråmarknaden hade däremot en negativ utveckling främst beroende på att både in- och utrikesflyget minskade. Marknaden påverkades även av att flera flygbolag fortsatt sin strävan efter att minska ersättningen till resebyråerna.

Marknaden för verksamheterna inom *Ship Agencies* var stabil samt präglad av måttlig tillväxt och hård konkurrens.

UTVECKLINGEN FÖR BROSTRÖM

Nordic Bulkers förbättrade under 2002 sitt resultat för åttonde året i rad samtidigt som omsättningen ökade jämfört med föregående år. I september erhöll Nordic Bulkers utmärkelsen "Årets bästa transportör" från Dow Europe i konkurrens med de flesta av Europas ledande logistikföretag.

Även Broströms Resebyrå förbättrade resultatet, trots att den vikande konjunkturen bidrog till en omsättningsminskning med fyra procent. Samarbetet med Norges största affärsresebyråkedja, Via-Flypespecialisten, utvecklades väl.

Även verksamheterna inom Ship Agencies hade en övervägande positiv resultatutveckling under året.

På grund av strukturella förändringar i marknaden för affärsområdet Oljehandel kommer Broström under första halvåret 2003 att utveckla detsamma. Kompetensen inom bunkermarknaden bibehålls genom att den operativa personalen övergår helt till att ansvara för bunkerinköp för den interna fartygsflottan.

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

Omsättningen för verksamhetsområdet Marine & Logistics Services uppgick under året till MSEK 877,4 (841,0), vilket innebär en ökning med 4 procent jämfört med året innan.

Rörelseresultatet exklusive jämförelsestörande poster blev MSEK 23,6 (18,4).

Både omsättning och resultat är mot bakgrund av marknadsförutsättningarna att beteckna som acceptabla.

VÄSENTLIGA HÄNDELSE EFTER ÅRETS UTGÅNG

I början av 2003 förvärvades affärsresebyrå Peregre med stark förankring i Göteborgsområdet samt Eskilstuna Affärsresebyrå AB. I förvärvet ingick även en intressant och utvecklingsbar verksamhet som syftar till att tillhandahålla resor och hotellarrangemang för besökare till Göteborgsområdet, bl a i nära samarbete med Svenska Mässan.

KONCERNENS OMSÄTTNING OCH RESULTAT

Koncernens nettoomsättning uppgick under året till MSEK 2 587,1 (2 642,0). Minskningen beror på lägre fraktnivåer.

Resultatandelen från intresseföretag blev MSEK 26,1 (58,2) inklusive kursdifferenser med MSEK -9,5 (-5,4).

Rörelseresultatet uppgick till MSEK 324,7 (580,2).

Koncernens finansnetto påverkades negativt av kursförändringen på USD och EUR gentemot SEK med MSEK -83,0 (-14,0). Räntenettot uppgick till MSEK -102,5 (-131,8). Förbättringen beror huvudsakligen på nedgången av USD-Libor-räntan som under året haft ett genomsnitt på ca 1,9 procent mot föregående års ca 4,0 procent. Finansnettot uppgick till MSEK -185,4 (-145,8), vilket ledde till ett resultat efter finansnetto på MSEK 139,3 (434,4).

Årets resultat har påverkats negativt med MSEK 25,7 (0) avseende reaförlust vid avyttring av två äldre fartyg.

Avkastningen på sysselsatt kapital var 7,2 procent (17,7). Mätt som genomsnitt över de senaste 10 åren uppgår avkastningen till 12,5 procent.

Skattekostnaderna uppgick under året till MSEK 42,4 (122,8), vilket motsvarar 30,4 procent (28,3) av resultatet före skatt. Betald skatt uppgår till MSEK 7,9 (0,0).

Fördelning på verksamhetsområden

MSEK	2002	2001
Nettoomsättning		
Shipping	1 708,9	1 800,2
Marine & Logistics Services	877,4	841,0
Övrigt	0,8	0,8
	2 587,1	2 642,0

Jämförelsestörande poster i rörelsen

Shipping	- 0,6	- 6,9
Marine & Logistics Services	- 0,3	0,1
Övrigt	1,6	0,3
	0,7	- 6,5

Rörelseresultat exkl jämförelsestörande poster

Shipping	328,0	595,7
Marine & Logistics Services	23,6	18,4
Övr samt koncerngemensamma kostnader	- 27,6	- 27,4
	324,0	586,7

Medelantalet anställda

Shipping	684	696
Marine & Logistics Services	125	122
Övrigt	22	22
	831	840

FRAMTIDSUTSIKTER

Början av 2003 har präglats av en klart förbättrad fraktmarknad. Utvecklingen för 2003 som helhet är i rådande osäkra världsmarknadsläge svårbedömd. EUs ökade krav på säkra transporter ligger dock i linje med Broströms strategi och kommer att bidra till en förbättrad konkurrenskraft för kvalitetsoperatörer.

INVESTERINGAR OCH DESINVESTERINGAR

De totala investeringarna inom koncernen uppgick under året till MSEK 936,5 (510,0), av vilka MSEK 322,4 (273,1) utgjordes av finansiell lease utan effekt på kassaflödet. Desinvesteringar uppgick till MSEK 70,5 (0,6).

Av investeringarna avsåg MSEK 904,7 (419,8) förvärv av fartyg.

Fartygsinvesteringarna omfattar två nybyggen som levererats, två fartyg byggda 1999 som förvärvats samt nedlagda kostnader i pågående nybyggen. Broström har varierande ägarandelar i investeringarna.

Broströms strategiska inriktning på partnerskap med externa aktörer bidrar till att expandera fartygsflottan utan att i samma utsträckning belasta koncernens balansräkning.

Fartyg levererade under 2002

Namn	Byggår	Dwt	Ägarandel	Partner
BRO JUPITER	1999	14 300	100 %	
BRO JUNO	1999	14 300	100 %	
BRO SINCERO	2002	18 000	50 %	Donsötank
BRO ELLEN	2002	37 000	B/B*	Franska investerare

* Finansiell lease

Samtidigt som flottan tillförts nytt och modernt tonnage har två äldre fartyg sålts under året. Försäljningarna innebär en negativ resultatpåverkan med MSEK 25,7.

Fartyg sålda under 2002

Namn	Byggår	Dwt	Ägarandel
BRO STAR	1982	11 860	100 %
BRO POLARIS	1981	11 740	100 %

Broström är för närvarande engagerat i investering i sex nybyggen. Därtill kommer två nybyggen som beställts av partnern Rigel Schiffahrts GmbH och som kommersiellt kommer att ingå i Broströms flotta.

Fartyg i beställning

ID	Leveransår	Dwt	Ägarandel	Partner
NB JLZ 020503	2004	37 300	100 %	
NB JLZ 020504	2005	37 300	100 %	
NB 340	2003	7 600	25 %	Thun/Holländska investerare
NB 341	2003	7 600	25 %	"
NB 342	2004	7 600	25 %	"
NB 343	2004	7 600	25 %	"

KASSAFLÖDE

Kassaflöde från den löpande verksamheten före utdelning till aktieägarna uppgick till MSEK 429,3 (786,6), vilket utgör per aktie SEK 14,85 (27,30).

Under år 2002 lämnades en utdelning till aktieägarna på totalt MSEK 122,5 (57,6), SEK 4,25 per aktie (2,00).

FINANSIELL STÄLLNING OCH LIKVIDITET

Koncernens disponibla likviditet uppgick den 31 december 2002 till MSEK 791,2 (951,6). Outnyttjade checkkrediter ingår med totalt MSEK 52,3 (52,5).

Nettoskulden ökade under året från MSEK 1 393,9 till MSEK 1 895,3 som en följd av investeringarna.

Det egna kapitalet uppgick den 31 december 2002 till MSEK 1 402,2 (1 456,0) och soliditeten var 24,9 procent (27,4). Den justerade soliditeten var 30,9 procent (32,6), vilket är över Broströms mål på 30 procent.

Sammantaget är Broströms finansiella ställning stark och möjliggör fortsatt medverkan i eventuella strukturförändringar i branschen.

VALUTAEXPONERING OCH VALUTAPOLICY

Beträffande valutakurser berörs Broström framför allt av förändringar i dollar- och eurokurserna i förhållande till den svenska kronan. Kursförändringarna påverkar Broström inom i huvudsak fyra områden:

- Broströms försäljning sker till stora delar i dollar. Intjäningen matchas i första hand av utgifter som är dollarberoende. Därutöver arbetar Broström i enlighet med koncernens valutapolicy i varierande utsträckning med valutasäkringsåtgärder beroende på bedömning av säkra framtida nettoflöden i utländska valutor samt valutakurssituationen från tid till annan. På balansdagen fanns inga valutasäkringsavtal.
- Broström har likvida medel, fordringar och skulder (exklusive fartygslån) i främst dollar, som vid varje balansdagstillfälle omräknas med gällande kurs till svenska kronor.

För ovanstående två områden innebär en förändring av dollarkursen med SEK 0,10 för de osäkrade flödena och med de fraktmarknadsnivåer som rådde under året cirka MSEK 8 på resultatet efter finansnetto på årsbasis.

- De utländska dotter- och intresseföretag som står för den största delen av Broströms omräkningsdifferenser är Broström Tankers SAS i Paris och intresseföretaget Iver Ships Ltd, som leds från Sandefjord i Norge. Parisbolagets andel påverkas av eurons och kronans inbördes kursrelation medan Iver Ships andel påverkas av dollarutvecklingen.

Nettoinvesteringarna på balansdagen för dessa bolag var:

Broström Tankers SAS	MEUR	85,7	(86,4)
Iver Ships Ltd	MUSD	6,9	(5,2)

Nettoinvesteringarna är ej kurssäkrade.

- Marknadsvärdena på fartyg uttrycks i huvudsak i dollar. Förändringar i dollarkursen kompenseras till stor del av att fartygsbelåningen sker i dollar.

Se vidare i not 1, Redovisnings- och värderingsprinciper under avsnittet "Effekter av ändrade valutakurser".

FINANSIERING

Koncernens upplåning har under året påverkats av förändringar i fartygsflottan. Två förvärvade och ett nylevererat, delägt fartyg har finansierats. Vidare har lån lösts i samband med försäljning av två fartyg. Nettoförändringen av dessa transaktioner är en ökning av lånen med MUSD 20,2 eller MSEK 235. Dessutom har ett nylevererat fartyg finansierats genom finansiell leasing med MUSD 21,7 eller MSEK 223.

Som en konsekvens av att Koninklijke Vopak, Holland, under året avvecklade sitt ägande i Broström har en del av flottan i det franska dotterföretaget Broström Tankers SAS omfinansierats hos annat bankkonsortium till likartade villkor.

I enlighet med koncernens finanspolicy var ca 65 procent av nettoskulden räntesäkrad på perioder längre än 12 månader.

Räntan på 6 månaders USD-Libor har under året gått ned från 2,0 procent vid föregående årsskifte till 1,4 procent på balansdagen.

ANSVARSFÖRBINDELSER

Ansvarsförbindelserna har sedan årsskiftet minskat med MSEK 124,9 och uppgår till MSEK 525,5 (650,4). Minskningen beror huvudsakligen på valutakursförändringar gentemot USD och EUR i vilka valutor ansvarsförbindelserna huvudsakligen är noterade.

PERSONAL

Under 2002 var medelantalet anställda 831 personer (840). Inklusive inhyrd besättning på vissa fartyg var medelantalet sysselsatta i koncernen 949 (927).

STYRELSENS ARBETE

Styrelsen har sedan den ordinarie bolagsstämman hållit åtta sammanträden fram till fastställandet av denna årsredovisning. Vid dessa möten har styrelsen behandlat de fasta punkter som förelagt vid respektive styrelsemöte, såsom affärläge, marknadsläge, ekonomisk rapportering och likviditet samt investeringar. Därutöver har styrelsen i enlighet med arbetsordningen vid förutbestämda styrelsemöten behandlat frågor som årsbokslut, delårsrapporter, budget och prognoser samt övergripande frågor som strategi- och omvärldsanalys. Styrelsen har även följt utvecklingen av bolagets Quality and Harmonization Project samt samarbetet i den strategiska alliansen med Vopak.

ERSÄTTNINGSKOMMITTÉ

Broströms styrelse har utsett en ersättningskommitté bestående av styrelsens ordförande, Lars-Olof Gustavsson, och ledamoten Leif Rogersson. Kommittén har under året behandlat lönerevisionen för VD och vVD samt nytt bonussystem för koncernledningen. (Se not 6.)

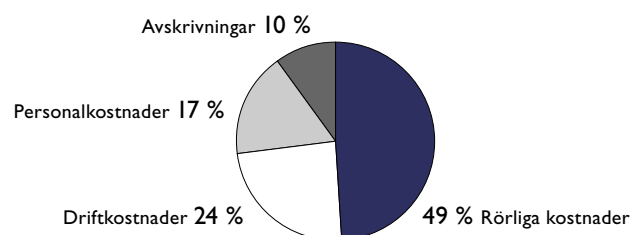
MODERBOLAGET

Verksamheten i moderbolaget Broström AB består i huvudsak av koncernledning och administration av gemensamma funktioner. Tillgångarna utgörs huvudsakligen av aktier i dotterföretag och likvida placeringar.

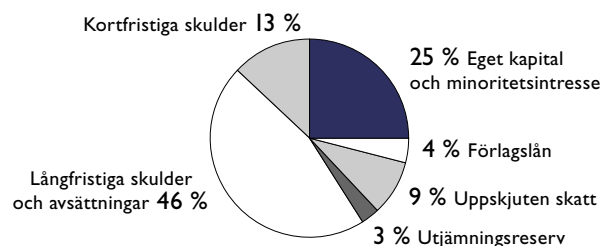
MSEK	2002	2001
Nettoomsättning	37,4	46,4
Resultat före dispositioner och skatt, varav utdelningar m m från dotter- och intresseföretag	155,2	161,1
Investeringar	131,2	176,0
Desinvesteringar	100,2	7,3
Disponibel likviditet, varav outnyttjad checkkredit	727,7	869,5
	37,4	37,6

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

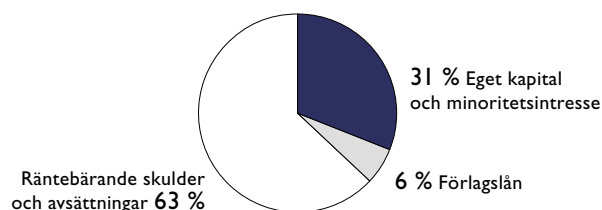
Redovisnings- och värderingsprinciper framgår av not 1, sid 44-45.

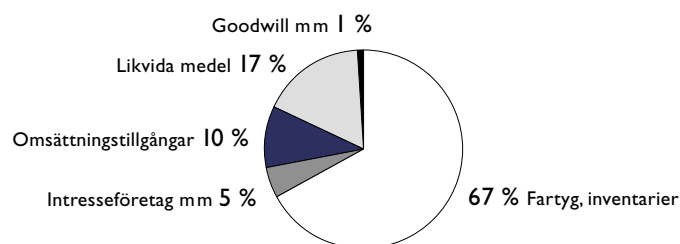
RÖRELSENS KOSTNADER

FINANSIERING

SYSSELSATT KAPITAL

TILLGÅNGAR

FÖRSLAG TILL DISPOSITION

Koncernens fria vinstmedel per 2002-12-31 uppgick till MSEK 402,5. Avsättning till bundna reserver erfordras ej.

Till bolagsstämmans förfogande står:

MODERBOLAGET	SEK
Balanserade vinstmedel från föregående år	64 104 582
Årets koncernbidrag efter skatt	- 33 644 263
Årets resultat	221 328 223
Summa	251 788 542

Styrelsen och verkställande direktören föreslår bolagsstämman att vinstmedlen disponeras enligt följande:

Utdelas till aktieägarna SEK 3,00 per aktie	87 083 964
Balanseras i ny räkning	164 704 578
Summa	251 788 542

Koncernens och moderbolagets resultat och ställning i övrigt redovisas i efterföljande resultat- och balansräkningar, kassaflödesanalyser samt noter.

Göteborg den 20 mars 2003

Lars-Olof Gustavsson
Ordförande

Stig-Arne Blom Peter Cowling Paul Govaart Claes Lundblad

Leif Rogersson Ton Spoor Stellan Werne Rolf Öström

Lennart Simonsson
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den 21 mars 2003

Pär Sundaeus
Auktoriserad revisor

Lars Nordberg
Auktoriserad revisor

RESULTATRÄKNINGAR (Not 1)

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Nettoomsättning (Not 2)	2 587,1	2 642,0	37,4	46,4
Övriga intäkter (Not 3)	- 17,8	8,4	15,2	12,6
Summa intäkter	2 569,3	2 650,4	52,6	59,0
Andel i intresseföretags resultat före skatt (Not 4)	26,1	58,2	–	–
<i>Rörelsens kostnader</i>				
Externa kostnader (Not 5)	- 1 658,5	- 1 568,3	- 23,0	- 21,6
Personalkostnader (Not 6)	- 391,2	- 375,4	- 23,1	- 24,1
Av- och nedskrivningar (Not 12, 13, 14, 16)	- 221,7	- 178,2	- 11,3	- 14,6
Jämförelsestörande poster (Not 7)	0,7	- 6,5	1,6	- 4,6
Summa rörelsens kostnader	- 2 270,7	- 2 128,4	- 55,8	- 64,9
RÖRELSERESULTAT (EBIT) (Not 2)	324,7	580,2	- 3,2	- 5,9
<i>Finansiella intäkter och kostnader</i>				
Resultat från				
– Andelar i koncernföretag	–	0,0	185,9	150,5
– Andelar i intresseföretag	–	–	7,5	50,7
– Värdepapper och fordringar (Not 8)	0,1	0,0	–	–
Ränteintäkter och liknande resultatposter (Not 9)	- 7,8	101,5	25,5	24,4
Räntekostnader och liknande resultatposter (Not 10)	- 177,7	- 247,3	- 60,5	- 58,6
Finansnetto	- 185,4	- 145,8	158,4	167,0
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	139,3	434,4	155,2	161,1
Bokslutsdispositioner (Not 25)	–	–	79,2	12,9
Skatt på årets resultat (Not 11)	- 42,4	- 122,8	- 13,1	- 0,3
Minoritetsandelar i årets resultat	- 1,7	- 3,9	–	–
ÅRETS RESULTAT	95,2	307,7	221,3	173,7
Årets resultat per aktie	3,29	10,68		
Årets resultat per aktie med utspädning	3,27	10,61		
Genomsnittskurser				
SEK/USD	9,73	10,33		
SEK/EUR	9,16	9,25		

BALANSRÄKNINGAR (Not 1)

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002-12-31	2001-12-31	2002-12-31	2001-12-31
TILLGÅNGAR				
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>				
Goodwill (Not 12)	33,9	42,3	–	–
Övriga immateriella anläggningstillgångar (Not 13)	8,0	7,3	1,0	0,6
Summa immateriella anläggningstillgångar	41,9	49,6	1,0	0,6
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>				
Fartyg (Not 14)	3 682,9	3 115,7	–	78,7
Fartygskontrakt (Not 15)	42,9	35,6	–	–
Övriga (Not 16)	95,5	83,7	20,9	13,6
Summa materiella anläggningstillgångar	3 821,3	3 235,0	20,9	92,3
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>				
Andelar i koncernföretag (Not 17)	–	–	1 567,6	1 462,1
Fordringar hos koncernföretag (Not 18)	–	–	8,8	10,4
Andelar i intresseföretag (Not 19)	247,6	252,3	61,2	61,2
Övriga (Not 20)	46,5	74,1	0,1	0,1
Summa finansiella anläggningstillgångar	294,1	326,4	1 637,7	1 533,8
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	4 157,3	3 611,0	1 659,6	1 626,7
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR				
<i>Varulager m m (Not 21)</i>	51,2	38,8	–	–
FORDRINGAR				
Kundfordringar	206,2	267,5	0,0	0,4
Fordringar hos koncernföretag	–	–	51,9	37,1
Övriga fordringar	156,4	141,2	5,9	6,9
Förutbet kostnader och uppl intäkter (Not 22)	151,5	154,7	5,2	5,5
Summa kortfristiga fordringar	514,1	563,4	63,0	49,9
KORTFRISTIGA PLACERINGAR (Not 23)	809,9	924,7	557,2	648,7
KASSA OCH BANK (Not 23)	161,9	225,8	133,1	183,2
SUMMA OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR	1 537,1	1 752,7	753,3	881,8
SUMMA TILLGÅNGAR	5 694,4	5 363,7	2 412,9	2 508,5
Balansdagsskurser				
SEK/USD	8,83	10,67		
SEK/EUR	9,19	9,42		

BALANSRÄKNINGAR (Not 1)

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002-12-31	2001-12-31	2002-12-31	2001-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER				
EGET KAPITAL (Not 24)				
Aktiekapital	58,1	57,6	58,1	57,6
Överkursfond	555,4	552,4	561,2	558,3
Övriga bundna reserver	386,2	456,4	57,1	57,1
	999,7	1 066,4	676,4	673,0
Balanserad vinst	307,3	81,9	30,5	12,9
Årets resultat	95,2	307,7	221,3	173,7
	402,5	389,6	251,8	186,6
SUMMA EGET KAPITAL	1 402,2	1 456,0	928,2	859,6
OBESKATTADE RESERVER (Not 25)	—	—	—	79,2
MINORITETSINTRESSEN	13,9	11,5	—	—
FÖRLAGSLÅN (Not 26)	250,9	237,0	221,0	221,0
UTJÄMNINGSRESERV (Not 27)	143,3	72,9	—	—
UPPSKJUTEN SKATT (Not 28)	520,4	495,9	—	—
AVSÄTTNINGAR (Not 29)	6,9	10,2	—	—
LÅNGFRISTIGA SKULDER (Not 30)				
Kreditinstitut	2 030,8	1 869,6	52,5	127,1
Koncernföretag	—	—	4,7	4,7
Övriga	584,8	438,9	—	—
SUMMA LÅNGFRISTIGA SKULDER	2 615,6	2 308,5	57,2	131,8
KORTFRISTIGA SKULDER				
Kreditinstitut och övriga (Not 30)	251,5	235,9	32,5	41,2
Leverantörer	207,0	243,3	2,5	3,3
Koncernföretag	—	—	1 110,7	1 104,3
Intresseföretag	2,7	0,3	—	—
Skatter	7,5	7,3	—	—
Övriga	106,6	105,9	45,6	51,0
Uppl kostnader och förutbet intäkter (Not 31)	165,9	179,0	15,2	17,1
SUMMA KORTFRISTIGA SKULDER	741,2	771,7	1 206,5	1 216,9
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	5 694,4	5 363,7	2 412,9	2 508,5
STÄLLDA SÄKERHETER (Not 32)	4 632,2	3 571,8	1 062,9	1 060,9
ANSVARSFÖRBINDELSER (Not 33)	525,5	650,4	1 578,9	1 419,1

KASSAFLÖDESANALYSER, indirekt metod

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
LÖPANDEVERKSAMHETEN				
Rörelseresultat (EBIT)	324,7	580,2	- 3,2	- 5,9
Avskrivningar	221,7	178,2	11,3	14,6
Övriga ej likviditetspåverkande poster	- 73,0	- 102,8	- 15,9	4,6
Erhållen ränta	107,3	80,6	25,0	23,0
Erhållna utdelningar	7,6	55,4	208,1	336,4
Erlagd ränta	- 160,8	- 179,5	- 55,2	- 48,4
Betald inkomstskatt	- 7,9	—	—	—
Förändring av				
- Varulager	- 12,4	7,3	—	—
- Kortfristiga fordringar	48,1	53,5	0,3	- 24,5
- Kortfristiga rörelseskulder	- 26,0	113,7	- 14,8	560,1
KASSAFLÖDE FRÅN LÖPANDEVERKSAMHETEN	429,3	786,6	155,6	859,9
Utdelning till aktieägarna	- 122,5	- 57,6	- 122,5	- 57,6
KASSAFLÖDE FRÅN LÖPANDEVERKSAMHETEN EFTER UTDELNING	306,8	729,0	33,1	802,3
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Köp av				
- Immateriella anläggningstillgångar	- 2,7	- 3,9	- 0,4	- 0,3
- Materiella anläggningstillgångar	- 611,3	- 350,1	- 8,8	- 2,3
Avyttrade materiella anläggningstillgångar	70,5	0,6	100,2	—
Förvärv av				
- Dotterföretag (Not 2)	- 1,7	7,3	- 184,2	- 134,7
- Intresseföretag	—	- 9,8	—	—
Avyttrade/dekonsoliderade dotterföretag (Not 3)	—	- 5,2	—	7,3
Placeringar i övriga finansiella anläggningstillgångar	- 0,1	- 4,3	—	- 0,1
Förändring av övriga finansiella anläggningstillgångar	27,7	146,9	1,5	5,7
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGS- VERKSAMHETEN (Not 4)	- 517,6	- 218,5	- 91,7	- 124,4
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Nyemission	3,4	—	3,4	—
Förändring av lån	97,9	61,2	- 94,3	- 45,1
Erhållet koncernbidrag	—	—	7,4	30,7
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGS- VERKSAMHETEN	101,3	61,2	- 83,5	- 14,4
Omräkningsdifferens	- 16,3	- 41,3	—	—
ÅRETS KASSAFLÖDE	- 125,8	530,4	- 142,1	663,5
Likvida medel vid årets början	1 150,5	598,0	831,9	170,2
Kursdifferens i likvida medel	- 52,9	22,1	0,5	- 1,8
Likvida medel vid årets slut	971,8	1 150,5	690,3	831,9
Broström årsredovisning 2002				

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR TILL KASSAFLÖDESANALYSER

Not 1 Redovisningsprinciper

Kassaflödesanalyserna upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar.

Som likvida medel klassificeras, förutom kassa- och banktillgodohavanden, kortfristiga finansiella placeringar som dels är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer, dels handlas på en öppen marknad till kända belopp eller har en kortare återstående löptid än tre månader från anskaffningstidpunkten.

I förvärvs- och försäljningsbelopp avseende dotterföretag ingår dessa företags likvida medel. I förvärvsbelopp inräknas också aktieägartillskott.

Not 2 Förvärv av dotterföretag

MSEK	Koncernen	
	2002	2001
Materiella anläggningstillgångar	- 0,6	- 238,5
Finansiella anläggningstillgångar	-	- 46,2
Omsättningstillgångar	-	- 67,8
Utvärderingsreserv	-	10,8
Uppskjuten skatt	0,3	6,7
Långfristiga skulder	0,7	161,8
Kortfristiga skulder	-	19,6
Minoritetsintresse	- 2,1	6,5
Tidigare bokfört värde på andelar i förvärvat dotterföretag	-	98,3
Total köpeskilling	- 1,7	- 48,8
Likvida medel i förvärvade dotterföretag	-	56,1
Totalt kassaflöde hänförligt till förvärv av dotterföretag	- 1,7	7,3

Not 3 Avyttrade/dekonsoliderade dotterföretag

MSEK	Koncernen	
	2002	2001
Immateriella anläggningstillgångar	-	- 0,9
Materiella anläggningstillgångar	-	- 1,0
Finansiella anläggningstillgångar	-	- 0,6
Omsättningstillgångar	-	- 8,7
Avsättningar	-	1,8
Långfristiga skulder	-	0,1
Kortfristiga skulder	-	3,9
Minoritetsandelar	-	2,0
Bokfört värde på dekonsoliderat dotterföretag	-	3,4
Total försäljningslikvid	-	0
Likvida medel i avyttrade/dekonsoliderade dotterföretag	-	- 5,2
Totalt kassaflöde hänförligt till avyttringar av dotterföretag	-	- 5,2

Not 4 Kassaflöde från investeringsverksamheten

MSEK	Koncernen	
	2002	2001
Investeringar enligt balansräkning	- 936,5	- 510,0
Finansiell leasing som ej påverkar kassaflödet	322,4	273,1
Avyttringar	70,5	0,6
Investering i fartyg som tidigare redovisats som finansiell leasing	-	- 180,0
Förvärv av minoritetsandel i dotterföretag	- 1,7	-
Likvida medel i förvärvade och avyttrade dotterföretag	-	50,9
Förändring av långfristiga fordringar	27,7	146,9
Kassaflöde från investeringsverksamheten	- 517,6	- 218,5

NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNINGAR

Not I Redovisnings- och värderingsprinciper

Företaget följer Årsredovisningslagen och Redovisningsrådets rekommendationer och uttalanden.

KONCERNREDOVISNING

Moderbolaget, Broström AB, och alla företag i vilka moderbolaget direkt eller indirekt innehar mer än hälften av rösterna eller på annat sätt har ett kontrollrande ägande, ingår i koncernredovisningen.

Koncernredovisningen upprättas med tillämpning av förvärvsmetoden, vilket innebär att dotterföretagens justerade egna kapital vid förvärvstillfället, fastställt som skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas verkliga värden, elimineras i sin helhet. Därigenom ingår endast den del av dotterföretagens egna kapital som har upparbetats efter förvärvet i koncernens egna kapital.

För närvarande klassificeras samtliga utländska dotterföretag som självständiga, varför omräkningen till svenska kronor sker enligt dagskursmetoden, vilket innebär att balansräkningen omräknas till balansdagskurs och resultaträkningen till genomsnittskurs.

Resultaträkningar för dotterföretag som förvärvats eller avyttrats under året inkluderas fr o m förvärvsdagen respektive t o m försäljningsdagen.

Företag i vilka moderbolagets röstetal, direkt eller indirekt, ligger mellan 20 och 50 procent betecknas som intresseföretag. För intresseföretag, vars resultat är väsentligt för koncernen, tillämpas kapitalandelsmetoden, vilket innebär att det bokförda värdet av aktierna i intresseföretaget justeras med intresseföretagets kapitalförändring och avskrivning av goodwill och/eller övervärden relaterade till intresseföretaget. I koncernens resultaträkning redovisas kapitalförändringar och avskrivningar av goodwill och/eller övervärden som resultatandel i intresseföretag, sånär som på andel i intresseföretags skatt, vilken ingår i koncernens skattekostnad. Ackumulerade kapitalförändringar redovisas i koncernens balansräkning som kapitalandelsfond under bundet kapital.

Goodwill och övervärden relaterade till förvärvade utländska dotter- och intresseföretag ingår i den utländska nettointavertingen och värderas därför i den utländska valutan. Även dessa omräknas enligt dagskursmetoden.

Omräkningsdifferenser avseende dotter- och intresseföretag förs direkt till eget kapital.

Internvinster inom koncernen elimineras med beaktande av minoritetsandel.

PARTREDERI

Partrederiandel redovisas direkt i ägarföretags resultat- och balansräkningar enligt klyvningsmetoden.

LÅNEKOSTNADER

Redovisning sker i enlighet med Redovisningsrådets rekommendation nr 12.

För juridiska personer tillämpas huvudprincipen, d v s lånekostnader belastar resultatet den period de hänför sig till. I koncernredovisningen tillämpas alternativa principen avseende lånekostnader hänförliga till anskaffning och byggnation av fartyg, d v s utgifter inräknas i anskaffningsvärdet. Sådan aktivering av ränta görs fram till fartygets kontrakterade leveransdag. Vid försenad leverans där böter erhållits från varv aktiveras ej ränta utan den kostnadsförs för motsvarande tid.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Utöver ränta på lånat kapital aktiveras eget arbete i fartygsnybyggen.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt under den beräknade nyttjandetiden enligt följande:

	Metod	År	Restvärde
Fartyg	Linjär	25	Beräknat skrotvärde
Datorer	"	3 – 5	0
Program inkl internt upparbetade	"	3 – 5	0
Maskiner och inventarier	"	5 – 10	0
Byggnader	"	25 – 50	0
Goodwill	"	5 – 10	0

Större värdehöjande ombyggnader avskrivs inom den ursprungliga avskrivningsplanen. Beträffande fartyg avskrivs ett nybygge under 25 år och ett anskaffat andrahandsfartyg under åren fram till och med 25 år efter leverans från varv.

Avskrivningar på samtliga tillgångar redovisas under rubriken "Av- och nedskrivningar" i resultaträkningen.

VÄRDERING AV VARULAGER

Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet enligt först in-först ut-principen (FIFU) och återanskaffningsvärdet.

EFFEKTER AV ÄNDRADE VALUTAKURSER

Belopp i utländsk valuta omräknas till bokföringsdagens kurs.

Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagskurs. I de fall valutasäkringsåtgärd vidtagits, t ex vid terminskontrakt, används terminskursen.

Lån, huvudsakligen fartyglån, i utländsk valuta (såväl kort- som långfristig del), som upptagits i samband med anskaffning av anläggningstillgångar värderade i utländsk valuta och i valutasäkringssyfte, redovisas till anskaffningskurs. Realisering av kursförändringar redovisas i takt med amorteringar.

Med stöd av IAS 21 anses alla kursförändringar vara betingade av finansiella ställningstaganden, varför samtliga valutakursdifferenser redovisas under finansiella poster. Kursdifferenser på lån, såväl positiva som negativa, redovisas bland räntekostnader. Övriga kursdifferenser, såväl positiva som negativa, redovisas bland räntetäkter. Dock redovisas valutakursdifferens relaterad till inlösen av lån i samband med försäljning av fartyg tillsammans med reavinst/förlust som resultat vid försäljning av fartyg.

LEASING

Leasing och charterkontrakt klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiella eller operationella. Som finansiell leasing redovisas tillgång då de ekonomiska förmåner och risker som är förknippade med ägandet i allt väsentligt överförs på leasetagaren. Vidare skall redovisningseffekterna ha ett materiellt värde på resultat- och balansräkningar.

Vid försäljning med finansiell återleasing fördelas reavinsten ut linjärt över hela leasingperioden.

DOCKNING AV FARTYG

Dockningsutgift aktiveras som förutbetalad kostnad och periodiseras linjärt under 30 månader. Om återstående charterperiod för inchartrat fartyg är kortare periodiseras dockningsutgiften under den återstående tiden. Vid anskaffning av fartyg särredovisas en dockningsdel som periodiseras enligt ovan. Periodiserad dockningskostnad redovisas under rubriken "Externa kostnader".

KASSA OCH BANK

Kassa och bank inkluderar bankkonton i alla valutor och bankcertifikat. Utländska valutor värderas till balansdagskurs. Om terminskontrakt har ingåtts och kontraktskursen är lägre än balansdagskursen, värderas valutabelopp som täckts av kontrakten till kontraktskursen.

KORTFRISTIGA PLACERINGAR

Kortfristiga placeringar inkluderar penningmarknadsplaceringar och obligationer. Obligationer värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet på bokslutsdagen.

RESULTAT VID FARTYGSFÖRSÄLJNING

I resultat vid fartygsförsäljning inkluderas förutom realisationsresultat för fartyg även kursdifferens som uppkommer vid lösen av lån i samband med fartygsförsäljning samt återstående ej resultatförd dockningsutgift.

PÅGÅENDE RESA FÖR FARTYG

Fraktintäkt och resekostnader periodiseras på bokslutsdagen i förhållande till totala antalet resdagar.

Not 2 Nettoomsättning

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Omsättning	2 609,3	2 650,9	37,4	46,4
Punktskatter	- 22,2	- 8,9	—	—
	2 587,1	2 642,0	37,4	46,4

Nettoomsättning per verksamhetsområde:

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Shipping	1 708,9	1 800,2	18,0	28,1
Marine & Logistics Services	877,4	841,0	—	—
Övrigt	0,8	0,8	19,4	18,3
	2 587,1	2 642,0	37,4	46,4

Rörelseresultat per verksamhetsområde:

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Shipping	327,4	593,6	22,7	14,8
Marine & Logistics Services	23,3	18,5	—	—
Övr samt koncerngemensamma kostn	- 26,0	- 31,9	- 25,9	- 20,7
	324,7	580,2	- 3,2	- 5,9

Not 3 Övriga intäkter

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Resultat vid fartygsförsäljning	- 25,7	—	14,3	—
Övrigt	7,9	8,4	0,9	12,6
	- 17,8	8,4	15,2	12,6
Aktiverat arbete och räntor vid fartygsnybyggen	0,0	0,0	—	—
	- 17,8	8,4	15,2	12,6

Not 4 Andel i intresseföretags resultat före skatt

MSEK	Koncernen	
	2002	2001
ISAB-Verbrugge Iberica SRL (37,4 %)	1,5	1,4
Iver Ships Ltd (40,0 %)	24,7	16,9
SCS Port Caroline (49,0 %)	—	10,6
SCS Port Catherine (49,0 %)	1,5	13,2
SCS Port Charlotte (49,0 %)	- 0,4	10,4
Seawise Australia Pty Ltd (30,0 %)	- 1,1	1,1
SNC Union Maritime de l'Océan Indien (50,0 %)	- 1,4	7,2
Percy Tham i Oxelösund AB (50,0 %)	0,4	- 0,7
Uddevalla Hamnterminal AB (39,9 %)	0,8	- 1,9
Via Gruppen Sverige AB (50,0 %)	0,1	—
	26,1	58,2

Not 5 Externa kostnader

Externa kostnader i koncernen har minskats med MSEK 11,0 (2,5) avseende statligt sjöfartsstöd.

REVISORERS ARVODE OCH ERSÄTTNINGAR

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
<i>Öhrlings PricewaterhouseCoopers</i>				
Revisionsuppdrag	1,8	1,6	0,4	0,4
Övriga uppdrag	0,3	0,6	0,1	0,3
<i>Acrevi Revision</i>				
Revisionsuppdrag	0,3	0,4	0,2	0,3
<i>Övriga revisorer</i>				
Revisionsuppdrag	0,2	0,1	—	—
Övriga uppdrag	—	0,1	—	0,1
	2,6	2,8	0,7	1,1

Not 6 Personalkostnader

MEDELANTAL ANSTÄLLDA

	2002		2001	
	Antal anställda	Varav män	Antal anställda	Varav män

LANDANSTÄLLDA

<i>Moderbolaget</i>				
Sverige	22	11	21	11

Dotterföretagen

Sverige	192	115	186	108
Frankrike	40	21	39	18
	232	136	225	126

SJÖANSTÄLLDA

Svensk bemanning	468	451	466	448
Fransk bemanning	109	107	128	126
	577	558	594	574

Totalt antal anställda	831	705	840	711
------------------------	-----	-----	-----	-----

Inhyrd bemanning på franska fartyg	118	118	87	87
------------------------------------	-----	-----	----	----

Totalt antal sysselsatta	949	823	927	798
--------------------------	-----	-----	-----	-----

LÖNER, ANDRA ERSÄTTNINGAR OCH SOCIALA KOSTNADER EXKLUSIVE KOSTNADER FÖR VINSTANDELSSYSTEM

MSEK	2002		2001	
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)
Moderbolaget	13,7	8,4 (3,2)	12,6	8,2 (3,5)
Dotterföretagen	295,7	121,5 (23,5)	278,9	118,4 (24,5)
	309,4	129,9 (26,7)	291,5	126,6 (28,0)

Personalkostnaderna i koncernen har minskats med MSEK 82,7 (55,6) avseende statligt sjöfartsstöd, i Sverige med MSEK 50,3 och i Frankrike med MSEK 32,4.

Av moderbolagets pensionskostnader avser MSEK 1,3 (1,7) VD och vVD. Motsvarande belopp för koncernen är MSEK 3,4 (4,3). Därutöver redovisas under Ansvarförbindelser framtida åtaganden om MSEK 0,5 (1,2). För styrelseledamöter förekommer inga pensionskostnader.

Utöver löner och andra ersättningar samt sociala kostnader i tabellen ovan ingår kostnad för vinstandelssystem med MSEK 0 (1,3) för moderbolaget och MSEK 3,3 (10,9) för koncernen i totala personalkostnader.

LÖNER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR FÖRE SOCIALA KOSTNADER FÖRDELADE PER LAND

Inom parentes anges ersättningar från vinstandelssystem eller dylikt.

MSEK	2002		2001	
	Styrelse, VD och vVD	Övriga anställda	Styrelse, VD och vVD	Övriga anställda
<i>Moderbolaget</i>				
Sverige	5,5 (–)	8,2 (–)	5,2 (0,1)	8,3 (0,8)
Totalt	5,5 (–)	8,2 (–)	5,2 (0,1)	8,3 (0,8)
<i>Dotterföretagen</i>				
Sverige	6,3 (0,2)	212,2 (2,3)	6,4 (0,5)	194,4 (5,0)
Frankrike	2,0 (–)	63,1 (–)	2,0 (0,1)	59,7 (1,5)
Norge	– (–)	14,6 (–)	0,0 (–)	23,5 (–)
Totalt	8,3 (0,2)	289,9 (2,3)	8,4 (0,6)	277,6 (6,5)
<i>Koncernen</i>	13,8 (0,2)	298,1 (2,3)	13,6 (0,7)	285,9 (7,3)

LEDANDE BEFATTNINGSHAVARES ERSÄTTNINGAR OCH FÖRMÅNER
Se "Corporate Governance", sid 54–55.

Not 7 Jämförelsestörande poster

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Försäljning av anläggningstillgångar utöver fartyg och containrar	0,0	0,2	–	0,0
Övrigt	0,7	- 6,7	1,6	- 4,6
	0,7	- 6,5	1,6	- 4,6

Not 8 Resultat från värdepapper och fordringar

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Utdelningar	0,1	0,0	–	–
Övrigt	–	0,0	–	–
	0,1	0,0	–	–

Not 9 Ränteintäkter och liknande resultatposter

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
<i>Ränteintäkter</i>				
– Externa	53,2	63,5	22,6	20,9
– Koncernföretag	–	–	2,4	4,3
<i>Kursdifferenser</i>				
– Likvida medel	- 52,9	22,1	0,5	- 1,8
– Övriga	- 8,1	15,9	0,0	1,0
	- 7,8	101,5	25,5	24,4

Not 10 Räntekostnader och liknande resultatposter

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
<i>Räntekostnader</i>				
– Lån	- 155,7	- 195,3	- 30,8	- 31,2
– Koncernföretag	–	–	- 26,9	- 21,8
– Pensionsavsättningar	0,0	0,0	–	–
<i>Kursdifferenser</i>				
– Realiserade	- 35,4	- 51,6	- 2,8	- 5,6
– Orealiserade	13,4	- 0,4	–	–
Övrigt	0,0	0,0	–	–
	- 177,7	- 247,3	- 60,5	- 58,6

Räntekostnader på pensionsavsättningar är beräknade till 6,3 procent (3,7) av genomsnittlig avsättning.

Not 11 Skatt på årets resultat

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
<i>Väsentliga delbelopp</i>				
Aktuell (betald) skatt på årets resultat	- 7,9	0,0	- 13,1	2,1
Uppskjuten skatt, temporära skillnader	- 37,9	- 124,9	–	- 1,1
Uppskjuten skatt, underskottsavdrag	4,8	2,8	–	- 1,3
Andel i intresseföretags skatt	- 1,4	- 0,7	–	–
	- 42,4	- 122,8	- 13,1	- 0,3

Sambandet mellan redovisat resultat före skatt och periodens skattekostnad

Redovisat resultat före skatt	139,3	434,4	234,4	174,0
Skatt enligt svensk skattesats (28 %)	- 39,0	- 121,6	- 65,6	- 48,7
Effekt av utländska skattesatser	2,6	- 15,9	1,0	6,3
Effekt av ej skattepåverkande resultatposter	- 5,4	- 7,2	51,5	42,1
Justering av aktuell skatt tidigare år	- 0,6	0,0	–	–
Effekt av förändrad skattesats *	–	21,9	–	–
	- 42,4	- 122,8	- 13,1	- 0,3

Aktuell och uppskjuten skatt som redovisats direkt mot eget kapital

Effekt av koncernbidrag	–	–	13,1	- 2,1
Omräkningsdifferenser	8,6	- 13,5	–	–
Övrigt	–	- 6,8	–	–
	8,6	- 20,3	13,1	- 2,1

* Avser förändrad skattesats i Frankrike från 36,43 till 33,33 procent fr o m 2003.

Not 12 Goodwill

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Ingående anskaffningsvärde	76,9	73,1	–	–
Nyanskaffning/aktivering	–	0,3	–	–
Försäljningar och utrangeringar	–	- 0,2	–	–
Omklassificeringar	–	- 0,2	–	–
Omräkningsdifferens	- 1,6	3,9	–	–
Utgående anskaffningsvärde	75,3	76,9	–	–
Ingående avskrivningar	- 34,6	- 25,4	–	–
Försäljningar och utrangeringar	–	0,2	–	–
Årets avskrivningar	- 7,4	- 7,5	–	–
Omklassificeringar	–	- 0,6	–	–
Omräkningsdifferens	0,6	- 1,3	–	–
Utgående ackumulerade avskrivningar	- 41,4	- 34,6	–	–
Utgående planenligt restvärde, varav avser Broström Tankers SAS	33,9	42,3	–	–
Återstående avskrivningstid, år	32,5	39,9	–	–
	5	6	–	–

Not 13 Övriga immateriella anläggningstillgångar

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Ingående anskaffningsvärde	13,7	9,9	0,7	0,4
Nyanskaffning/aktivering	2,7	3,5	0,4	0,3
Försäljningar och utrangeringar	- 0,4	–	–	–
Omräkningsdifferens	- 0,1	0,3	–	–
Utgående anskaffningsvärde	15,9	13,7	1,1	0,7
Ingående avskrivningar	- 6,4	- 4,8	- 0,1	–
Försäljningar och utrangeringar	0,3	–	–	–
Årets avskrivningar	- 1,9	- 1,4	0,0	- 0,1
Omräkningsdifferens	0,1	- 0,2	–	–
Utgående ackumulerade avskrivningar	- 7,9	- 6,4	- 0,1	- 0,1
Utgående planenligt restvärde, varav:	8,0	7,3	1,0	0,6
– Patent och varumärken	0,4	0,3	–	–
– Licensrättigheter för dataprogram	7,3	6,7	0,8	0,4
– Bostadsrätt	0,3	0,3	0,2	0,2

Not 14 Fartyg

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Ingående anskaffningsvärde	3 768,9	3 043,7	145,0	145,0
Nyanskaffning/aktivering	765,8	381,3	–	–
Förvärv av dotterföretag	–	243,0	–	–
Försäljningar och utrangeringar	- 150,8	–	- 145,0	–
Omklassificeringar	127,4	1,0	–	–
Omräkningsdifferens	- 77,4	99,9	–	–
Utgående anskaffningsvärde	4 433,9	3 768,9	–	145,0
Ingående avskrivningar	- 656,6	- 487,4	- 66,3	- 53,1
Försäljningar och utrangeringar	84,6	0,7	76,1	–
Årets avskrivningar	- 196,3	- 150,9	- 9,8	- 13,2
Omräkningsdifferens	14,2	- 19,0	–	–
Utgående ackumulerade avskrivningar	- 754,1	- 656,6	–	- 66,3

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Ingående uppskrivningar	3,4	3,7	–	–
Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	- 0,3	- 0,3	–	–
Utgående ackumulerade uppskrivningar	3,1	3,4	–	–
Utgående planenligt restvärde, varav:	3 682,9	3 115,7	–	78,7
– Finansiell leasing	586,5	269,0	–	–
Akkumulerade avskrivningar utöver plan	–	–	–	78,7
Förändring av ackumulerade avskrivningar utöver plan	–	–	- 78,7	- 13,2
I fartygs anskaffningsvärden ingår aktiverad ränta, under året	–	–	–	–
ackumulerad	131,1	132,9	–	–

OPERATIONELL LEASING

Omfattar bareboatchartrade fartyg

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Leasegivare				
Antal avtal	–	–	–	2
Återstående löptid, år	–	–	–	5
Återstående leasingavgifter				
– Inom 1 år	–	–	–	26,3
– Inom 2-5 år	–	–	–	105,0
– Efter 5 år	–	–	–	–
Anskaffningsvärde	–	–	–	145,0
Ingående ackumulerad avskrivning	–	–	–	- 53,1
Årets avskrivning	–	–	–	- 13,3

Moderbolagets bareboatcharter ut har skett till helägda dotterföretaget Broström Tankers AB.

Not 15 Fartygskontrakt

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Ingående balans	35,6	0	–	–
Under året nedlagda kostnader	138,9	35,6	–	–
Omklassificeringar	- 131,6	–	–	–
Utgående balans	42,9	35,6	–	–

Under fartygskontrakt ingår såväl till projekten hänförliga kostnader som förskott till varv.

Det samlade värdet av Broströms andel av pågående fartygskontrakt uppgår till MSEK 637.

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
I fartygskontrakt ingår aktiverad ränta, under året	0,0	0,0	–	–
ackumulerad	0,0	0,0	–	–

Not 16 Övriga

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Ingående anskaffningsvärde	170,6	149,4	17,9	15,6
Nyanskaffning/aktivering	28,8	23,4	8,8	2,3
Försäljningar och utrangeringar	- 4,9	- 2,8	–	–
Omräkningsdifferens	- 0,3	0,6	–	–
Utgående anskaffningsvärde	194,2	170,6	26,7	17,9
Ingående avskrivningar	- 81,9	- 70,1	- 4,3	- 3,0
Försäljningar och utrangeringar	3,8	2,6	–	–
Årets avskrivningar	- 15,8	- 13,9	- 1,5	- 1,3
Omräkningsdifferens	0,2	- 0,5	–	–
Utgående ackumulerade avskrivningar	- 93,7	- 81,9	- 5,8	- 4,3
Ingående nedskrivningar	- 5,0	- 5,0	–	–
Utgående ackumulerade nedskrivningar	- 5,0	- 5,0	–	–
Utgående planenligt restvärde, varav:	95,5	83,7	20,9	13,6
– Byggnader och mark	24,9	25,6	9,6	9,8
– Maskiner	0,6	0,6	–	–
– Inventarier	67,3	55,4	11,3	3,8
– Pågående nyanläggningar	2,7	2,1	–	–
Akkumulerade avskrivningar utöver plan	–	–	–	0,6
Förändring av ackumulerade avskrivningar utöver plan	–	–	- 0,6	0,4
Planenligt restvärde fastigheter i Sverige	24,9	25,6	9,6	9,8
Taxeringsvärde fastigheter i Sverige, varav	8,5	4,9	5,0	4,9
– Byggnadsvärde	7,7	4,1	4,2	4,1

Not 17 Andelar i koncernföretag

MSEK	Moderbolaget	
	2002	2001
Ingående anskaffningsvärde	1 618,6	1 454,5
Årets anskaffning/återbetalning	122,0	164,1
Årets försäljningar/likvidationer	- 1,5	–
Utgående anskaffningsvärde	1 739,1	1 618,6
Ingående uppskrivningar	1,1	1,1
Utgående ackumulerade uppskrivningar	1,1	1,1
Ingående nedskrivningar	- 157,6	- 24,2
Årets nedskrivningar	- 15,0	- 133,4
Utgående ackumulerade nedskrivningar	- 172,6	- 157,6
Utgående bokfört värde	1 567,6	1 462,1

Andelar dotter- och koncernföretag

	Kapital- andel (%)	Rösträtts- andel (%)	Antal aktier/ andelar	Bokfört värde (MSEK)
Utländska dotterföretag				
Broström Holding BV (koncern)	100	100	1 500	455,3
Broström Tankers SAS (koncern)	100	100	850 000	
Brostrom Shipping Company, Inc	100	100	410	0,4
Svenska dotterföretag				
Rederi AB Ankaret (koncern)	100	100	20 500	2,6
Nordia Shipping AB (koncern)	100	100	10 000	2,5
Broström Oil AB (koncern)	100	100	10 000	1,3
Broström Ship Agency Network AB (koncern)	100	100	1 000	15,1
Broström Ship Management AB (koncern)	100	100	200 000	0,8
Broström Tankers AB (koncern)	100	100	13 819 891	1 059,4
Broströms Resebyrå AB (koncern)	100	100	1 000	2,0
C W Rental AB	100	100	1 000	0,1
Nordic Bulkers AB (koncern)	100	100	50 500	28,0
Wintria AB	100	100	1 000	0,1
				1 567,6

Förändringar i koncernens sammansättning

Likviderat företag	Tidpunkt	Andel (%)
Broström Singapore Pte Ltd	november	100 %

Fullständig förteckning över organisationsnummer och säten i koncernen ingående bolag finns registrerad hos PRV.

Not 18 Fordringar hos koncernföretag

MSEK	Moderbolaget	
	2002	2001
Ingående anskaffningsvärde	10,4	15,0
Årets anskaffning/amortering	- 1,6	- 4,6
Utgående anskaffningsvärde	8,8	10,4
Utgående bokfört restvärde	8,8	10,4

Not 19 Andelar i intresseföretag

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Ingående anskaffningsvärde	173,1	183,5	61,2	59,1
Årets anskaffningar	–	10,0	–	–
Omklassificeringar	0,0	- 32,6	–	2,1
Nedskrivning	–	- 0,2	–	–
Omräkningsdifferens	- 14,4	12,4	–	–
Utgående anskaffningsvärde	158,7	173,1	61,2	61,2
Ingående kapitalandelsförändring	79,2	82,8	–	–
Årets kapitalandelsförändring	14,5	6,5	–	–
Omklassificeringar	- 4,4	- 14,3	–	–
Omräkningsdifferens	- 0,4	4,2	–	–
Utgående kapitalandelsförändring	88,9	79,2	–	–
Utgående andelsvärde	247,6	252,3	61,2	61,2

	Kapitalandel (%)	Antal aktier/ andelar
<i>Ägda av moderbolaget</i>		
Iver Ships Ltd, Bahamas	40	4 000
Seawise Australia Pty Ltd, Australien	30	26 668
<i>Ägda av dotterföretag</i>		
CV Scheepvaartonderneming Ocean Sunray, Nederländerna	25	
CV Scheepvaartonderneming Ocean Sunshine, Nederländerna	25	
ISAB-Verbrugge Iberica SRL, Spanien	37,4	187
SCS Port Catherine, Frankrike	49	448 235
SCS Port Charlotte, Frankrike	49	500 000
SNC Union Maritime de l'Océan Indien, Frankrike	50	
Percy Tham i Oxelösund AB, Sverige	50	500
Uddevalla Hamnterminal AB, Sverige	39,9	9 576
Via Gruppen Sverige AB, Sverige	50	2 000

Skillnaden mellan bokfört värde i koncernen och koncernens andel i intresseföretagens egna kapital uppgår till MSEK 15,8 (26,0).

Fullständig förteckning över organisationsnummer och säten i intresseföretag finns registrerad hos PRV.

Not 20 Övriga finansiella anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
MSEK	2002	2001	2002	2001
Ingående anskaffningsvärde	71,9	213,7	0,1	4,7
Årets anskaffning	0,2	4,4	–	0,1
Reglerade fordringar/avyttringar	- 26,8	- 125,4	–	- 2,3
Omklassificeringar	–	- 31,6	–	- 2,4
Omräkningsdifferenser	- 1,6	10,8	–	–
<i>Utgående anskaffningsvärden</i>	<i>43,7</i>	<i>71,9</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>
Ingående uppskrivningar	2,2	13,1	–	–
Årets uppskrivning	0,6	–	–	–
Avyttringar och utrangeringar	–	- 10,9	–	–
<i>Utgående ackumulerade uppskrivningar</i>	<i>2,8</i>	<i>2,2</i>	<i>–</i>	<i>–</i>
Ingående nedskrivningar	0,0	- 8,3	–	–
Årets nedskrivning	–	–	–	–
Avyttringar och utrangeringar	0,0	5,7	–	–
Omräkningsdifferens	–	2,6	–	–
<i>Utgående ackumulerade nedskrivningar</i>	<i>–</i>	<i>0</i>	<i>–</i>	<i>–</i>
Utgående bokfört värde	46,5	74,1	0,1	0,1

Not 21 Varulager m m

	Koncernen		Moderbolaget	
MSEK	2002	2001	2002	2001
Bunkers och smörjolja	15,0	14,2	–	–
Handelsvaror	9,3	10,3	–	–
Förskott till leverantörer	26,9	14,3	–	–
	51,2	38,8	–	–

Not 22 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
MSEK	2002	2001	2002	2001
Förutbetalda dockningskostnader	64,5	66,1	–	–
Upplupna ränteintäkter	5,3	6,5	1,9	2,5
Förutbetalda fartygskostnader	12,4	17,5	–	–
Förutbetalda charterhyror	3,5	5,1	–	–
Övriga förutbetalda kostnader	60,9	55,7	3,3	3,0
Övriga upplupna intäkter	4,9	3,8	–	–
	151,5	154,7	5,2	5,5

Not 23 Likvida medel

	Koncernen		Moderbolaget	
MSEK	2002	2001	2002	2001
Kortfristiga placeringar	809,9	924,7	557,2	648,7
Kassa och bank	161,9	225,8	133,1	183,2
	971,8	1 150,5	690,3	831,9
Outnyttjad checkräkningskredit	52,3	52,5	37,4	37,6
Avgår: pantsatta medel	- 232,9	- 251,4	–	–
Disponibel likviditet	791,2	951,6	727,7	869,5

Beviljat belopp på checkräkningskredit uppgår i koncernen till MSEK 52,3 och i moderbolaget till MSEK 37,4.

Not 24 Eget kapital

	Koncernen		Moderbolaget	
MSEK	2002	2001	2002	2001
<i>Bundet eget kapital</i>				
Aktiekapital	58,1	57,6	58,1	57,6
Överkursfond	555,4	552,4	561,2	558,3
Kapitalandelsfond	97,0	78,1	–	–
Reservfond	289,2	378,3	57,1	57,1
	999,7	1 066,4	676,4	673,0
<i>Fritt eget kapital</i>				
Balanserad vinst	307,3	81,9	30,5	12,9
Årets resultat	95,2	307,7	221,3	173,7
	402,5	389,6	251,8	186,6
Summa eget kapital	1 402,2	1 456,0	928,2	859,6

Aktiekapitalet motsvarar 29 027 988 aktier, varav 2 125 728 A-aktier och 26 902 260 B-aktier med nominellt värde av SEK 2 per aktie.

Företaget har utestående 212 000 teckningsoptioner som kan tecknas under tiden juni-augusti 2003 till kurs SEK 16.

FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL

MSEK	Aktie- kapital	Bundna reserver	Fritt eget kapital
<i>Koncernen</i>			
Enl fastställd balansräkning föregående år	57,6	1 008,8	389,6
Nyemission	0,5	2,9	–
Förändring av kapitalandelsfond	–	18,9	–
Förskjutningar mellan bundet och fritt eget kapital	–	- 59,1	40,2
Förändring av omräkningsdifferens	–	- 29,9	–
Utdelning	–	–	- 122,5
Årets resultat	–	–	95,2
Belopp vid årets utgång	58,1	941,6	402,5

Accumulerade omräkningsdifferenser	2002	2001
Ingående	72,0	17,6
Årets	- 29,9	54,4
Utgående	42,1	72,0

Årets omräkningsdifferens beror huvudsakligen på förändringen i EUR- och USD-kurserna i vilka valutor dotter- och intresseföretagen Broström Holding BV (ägarföretaget till Broström Tankers SAS) respektive Iver Ships Ltd redovisas.

MSEK	Aktie- kapital	Överkurs- fond	Reserv- fond	Fritt eget kapital
Moderbolaget				
Enl fastställd balansräkning föregående år	57,6	558,3	57,1	186,6
Nyemission	0,5	2,9	–	–
Koncernbidrag efter skatt	–	–	–	- 33,6
Utdelning	–	–	–	- 122,5
Årets resultat	–	–	–	221,3
Belopp vid årets utgång	58,1	561,2	57,1	251,8

Not 25 Obeskattade reserver och bokslutsdispositioner

MSEK	Moderbolaget	
	2002	2001
Akkumulerad skillnad mellan skattemässiga avskrivningar och avskrivningar enligt plan	–	79,2

Förändringen under året redovisas i resultaträkningen som bokslutsdisposition.

Not 26 Förlagslån

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Vopak (tidigare Van Ommeren)	221,0	221,0	221,0	221,0
Partner i utländska dotterföretag	29,9	16,0	–	–
	250,9	237,0	221,0	221,0

VOPAK

Förlagslån, med begränsad konverteringsrätt, togs upp med Van Ommeren International BV, Rotterdam, i samband med förvärvet av Van Ommerens produkt-tankverksamhet under 1998. Lånet löper på tio år med amorterings- och räntevillkor enligt nedan. Konvertering kan endast påkallas om Broström under två års tid inte har betalat ränta eller amortering på kapitalbeloppet. Konverteringskursen var på balansdagen SEK 64,00 och ökas därefter med ca 10 procent per år t o m 2008. Väljer långivaren att inte konvertera lånet har denne enligt låneavtalet inte möjlighet att utkräva betalning. Broström äger rätt att när som helst under lånets löptid återbetala lånet.

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Amortering, MSEK	20	30	40	40	40	51
Ränta, %	8,75	8,75	8,75	8,75	8,75	8,75

PARTNER I UTLÄNDSKA DOTTERFÖRETAG

Avser förlagslån i två dotterföretag till Broström Tankers SAS, Paris, i vilka Broströms ägarandel uppgår till 78,75 procent. Lånen ger rätt till 12 procent årlig aggregerad avkastning om resultaten i bolagen så medger. Dotterföretagen bareboatchartrar fartygen BRO ELIZABETH och BRO ELLEN. Genom påkallande av optioner kommer fartygen att övergå i dotterföretagens ägo under år 2006 respektive 2007. Om långivaren ej fått ut sin nämnda avkastning kan han efter 8 år (2009 respektive 2010) påkalla försäljning av fartygen och kräva återbetalning av lånen samt ytterligare 4 procent årlig avkastning för hela innehavstiden om resultaten i bolagen så medger.

Not 27 Utjämningsreserv

Upplösningssplan vid nu gällande balanskurs

MSEK	Upplöst	Ställning											S:a
	2002	02/23/1	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010			
US Pickle-lease	6,0	18,2	6,1	6,1	6,0	–	–	–	–	–			18,2
Fransk skatte-lease	13,3	103,8	14,7	14,7	14,7	14,7	14,7	14,7	11,5	4,1			103,8
Franskt sjöfartsstöd	20,9	21,3	13,3	4,2	3,8	–	–	–	–	–			21,3
	40,2	143,3	34,1	25,0	24,5	14,7	14,7	14,7	11,5	4,1			143,3

US PICKLE-LEASE

Broström Tankers SAS ingick 1995 ett renodlat finansiellt skatte-lease-arrangemang med tre av sina produkttankfartyg på 45 000 dwt. Detta innebär att Broström Tankers får del av den skattebesparing som baseras på fartygsvärden om MUSD 119. Ett motsvarande belopp har erhållits av avtalspartnern. En del av det erhållna beloppet, MUSD 100, har i redovisningen kvittats mot framtida åtaganden till motsvarande belopp. Beloppet är insatt på spärrat bankkonto och endast disponibelt för nämnda åtagande. I resultaträkningen redovisas resultatet från pickle-leasearrangemanget i finansnettot.

Leasingarrangemanget startade 1996 och löper fram till och med år 2011. Den totala vinsten för Broström Tankers är MUSD 18,9, vilken år 1996 nuvärdesberäknades till MUSD 6,9 och beslutades att upplösas över tio år. Återstående belopp i MSEK per 02/23/1 samt upplösningssplan framgår av tabell ovan. Utöver upplösningssplanen tillkommer ränteintäkt varje år fram till år 2011 motsvarande den ovan nämnda diskonteringen.

I samband med Broströms förvärv av Van Ommerens produkttankverksamhet har Koninklijke Vopak NV garanterat det framtida resultatet från pickle-leasearrangemanget.

Då de in- och utgående kassaflödena i pickle-lease är i samma valuta, USD, och matchar varandra, tar Broström ingen valutarisk med undantag för den framtida vinsten. Under året har i valutasäkringssyfte MUSD 10 av tillgodohavandet växlats till EUR.

FRANSK SKATTE-LEASE

Broström har med fartygen BRO ELIZABETH och BRO ELLEN tagit del i ett skatte-leasearrangemang beviljat av franska myndigheter. Syftet från franska myndigheter är att upprätthålla och utveckla fransk sjöfartsnäring. Fartygen ägs av ett antal investorer och bareboatchartras av två dotterföretag till Broström. I Broströms räkenskaper redovisas fartygen som finansiell lease. Ett villkor för tillgodogörandet av skatteförmånen är att fartygen drivs under fransk flagg i minst åtta år, varför Broström valt att i räkenskaperna redovisa sin avtalade andel av besparingen under samma period.

FRANSKT SJÖFARTSSTÖD

Återbetalning av tidigare erhållna sjöfartsstöd blir aktuell om fartygen utflaggas tidigare än överenskommet. Upplösning sker i ungefär samma takt som återbetalningsskyldigheten upphör.

Not 28 Uppskjuten skatt

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
<i>Uppskjutna skatteskulder, avseende</i>				
– Anläggningstillgångar	544,6	485,6	–	–
– Lån	47,1	48,3	–	–
– Dockningsutgifter	5,6	9,5	–	–
– Intresseföretag	18,8	15,9	–	–
– Övriga	41,9	70,8	–	–
	658,0	630,1	–	–
<i>Uppskjutna skattefordringar, avseende</i>				
– Anläggningstillgångar	- 9,0	- 6,0	–	–
– Intresseföretag	- 0,2	- 0,3	–	–
– Underskottsavdrag	- 120,3	- 126,9	–	–
– Övriga	- 8,1	- 1,0	–	–
	- 137,6	- 134,2	–	–

Summa uppskjuten skatt (netto) 520,4 495,9 – –

Samtliga underskottsavdrag som bedöms kunna utnyttjas har beaktats.

Not 29 Avsättningar

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	Pensioner	Övrigt	Pensioner	Övrigt
Vid årets början	6,4	3,8	–	–
Avsättning under året	–	0,6	–	–
Anspråktaget under året	–	- 2,6	–	–
Återfört under året	–	- 0,9	–	–
Ökning av diskonterat värde	0,0	- 0,1	–	–
Omräkningsdifferens	- 0,2	- 0,1	–	–
Avsättningar vid årets slut	6,2	0,7	–	–

Not 30 Långfristiga skulder

Nedan anges den del av långfristiga skulder som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen.

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
Skulder till kreditinstitut	1 485,9	958,0	–	–
Övriga skulder	188,5	375,9	–	–
	1 674,4	1 333,9	–	–

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
<i>Valuta</i>				
SEK	1 67,6	213,5	89,7	119,7
USD	2 688,0	2 813,2	–	83,2
EUR	33,6	41,8	–	–
Latent kursdifferens	- 22,1	- 524,1	–	- 29,9
Räntebärande skulder	2 867,1	2 544,4	89,7	173,0
Avgår kortfristig del	- 251,5	- 235,9	- 32,5	- 41,2
	2 615,6	2 308,5	57,2	131,8

varav avser finansiell leasing 396,2 220,9 – –

Kortfristig skuld i finansiella leasingavtal 22,4 12,0 – –

Not 31 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
<i>Upplupna kostnader</i>				
– Fartygskostnader	42,9	45,2	–	–
– Speditionskostnader	14,5	11,8	–	–
– Personalkostnader	60,2	61,5	4,4	5,6
– Räntor	28,7	43,7	7,1	5,9
– Övriga kostnader	6,8	15,3	3,7	5,4
<i>Förutbetalda intäkter</i>				
– Charterhyror	11,3	–	–	–
– Övriga intäkter	1,5	1,5	–	0,2
	165,9	179,0	15,2	17,1

Not 32 Ställda säkerheter

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
<i>För egna skulder och avsättningar</i>				
<i>Pensioner och liknande förpliktelser:</i>				
– Likvida medel	0,2	0,2	–	–
<i>Skulder till kreditinstitut:</i>				
– Likvida medel	232,7	251,2	–	–
– Aktier i dotterföretag	1 979,5	1 120,7	1 059,4	937,4
– Företagsinteckningar	33,2	33,2	3,5	3,5
– Fastighetsinteckningar	5,9	5,9	–	–
– Fartygsinteckningar	2 380,7	2 160,6	–	120,0
	4 632,2	3 571,8	1 062,9	1 060,9

Not 33 Ansvarsförbindelser

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2002	2001	2002	2001
<i>Borgens- och övriga ansvarsförbindelser</i>				
– Dotterföretag	–	–	1 578,9	1 419,1
– Intresseföretag	490,0	618,4	–	–
	525,5	650,4	1 578,9	1 419,1
<i>Ansvarsförbindelser till förmån för:</i>				
Tillgångar i berörda intresseföretag	917,7	980,8	–	–

REVISIONSBERÄTTELSE

TILL BOLAGSSTÄMMAN I BROSTRÖM AB (PUBL)
ORG NR 556005-1467

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Broström AB (publ) för år 2002. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskaphandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskaphandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger därmed en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Vi tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Göteborg den 21 mars 2003

Pär Sundaeus
Auktoriserad revisor

Lars Nordberg
Auktoriserad revisor

CORPORATE GOVERNANCE

Broström, dess styrelse och ledning, strävar efter att leva upp till aktieägars och andra intressenters krav på god corporate governance, eller vad som på svenska brukar benämnas ägarstyrning.

Styrelsen har också för avsikt att genom stor öppenhet underlätta för den enskilde aktieägaren att följa företagets beslutsvägar samt att förstå var i organisationen ansvar och befogenheter ligger.

BOLAGSSTÄMMAN 2002

Ordinarie bolagsstämma avhölls den 2 maj 2002 på Handels högskolan i Göteborg. Vid valet av styrelse omvaldes Peter Cowling, Paul Govaart, Lars-Olof Gustavsson, Claes Lundblad, Leif Rogersson och Ton Spoor. Därtill fattade stämman beslut om nyval av Stig-Arne Blom. Stämman avtackade Vilgot Johansson som avböjt omval efter sammanlagt 18 år i styrelsen. Bolagsstämman fastställde i enlighet med styrelsens förslag utdelningen för 2001 till SEK 4,25 per aktie.

Vid bolagsstämman har samtliga aktieägare samma förslags- och deltaganderätt. Varje B-aktie motsvarar en röst, medan en A-aktie ger tio röster. (Se sid 66 för redogörelse för aktiekapitalet.) Kallelse till ordinarie bolagsstämma skall ske tidigast sex veckor och senast fyra veckor före stämman.

STYRELSEN

Broströms styrelse väljs på ett år. Utöver de av stämman valda ledamöterna har under året Stellan Werne (HTF) och Rolf Öström (Sveriges Fartygsbefälsförening) ingått i styrelsen. Ingen av de av stämman valda styrelseledamöterna har några operativa uppgifter inom Broströmkoncernen. Det förekommer heller inga korsvisa engagemang mellan enskilda styrelseledamöter och medlemmar av Broströms koncernledning.

Vid konstituerande möte den 2 maj bekräftade styrelsen den arbetsordning som reglerar arbetsfördelning och ansvar mellan styrelsen, dess ordförande och VD. Styrelsen har till uppgift att fastställa strategier, affärsplaner och budgetar samt delårsrapporter och bokslutskommuniké. Vidare har styrelsen att till-sätta och avsätta VD samt besluta om betydande förändringar i Broströms organisation och verksamhet. Arbetsordningen anger också beloppsgränser för när styrelsen skall besluta om investeringar, förvärv och lån. Vid samma sammanträde fastställdes även instruktion för VD. Styrelsen har sedan den ordinarie bolagsstämman hållit åtta sammanträden fram till fastställandet av denna årsredovisning.

Vid dessa möten har styrelsen behandlat de fasta punkter som förelegat vid respektive styrelsemöte, såsom affärsläge, marknadsläge, ekonomisk rapportering och likviditet samt investeringar. Därutöver har styrelsen i enlighet med arbetsordningen vid förutbestämda styrelsemöten behandlat frågor som årsbokslut, delårsrapporter, budget och prognoser samt övergripande frågor som strategi- och omvärldsanalys. Styrelsen har även följt utvecklingen av bolagets Quality and Harmonization Project samt samarbetet i den strategiska alliansen med Vopak.

Koncernens administrativa chef, Lennart Johansson, har under året fungerat som styrelsens sekreterare.

ORDFÖRANDEN

Vid konstituerande möte den 2 maj återvalde styrelsen Lars-Olof Gustavsson till ordförande. Styrelseordföranden följer verksamhetens utveckling och ansvarar för att övriga ledamöter fortlöpande får den information som krävs för att styrelsearbetet skall kunna utövas med upprätthållen kvalitet och i enlighet med aktiebolagslagen. Lars-Olof Gustavsson har varit styrelsens ordförande sedan 1995.

KOMMITTÉER

Broströms styrelse har utsett en ersättningskommitté bestående av styrelsens ordförande, Lars-Olof Gustavsson, och ledamoten Leif Rogersson. Kommittén har under året behandlat löne-revisionen för VD och vVD samt nytt bonussystem för koncernledningen.

Utöver ersättningskommittén har inga formella kommittéer förekommit. Däremot finns ett avtal mellan bolagets A-aktieägare (se sid 66), som bland annat syftar till en samsyn i nomineringsfrågor, vilka förbereds av A-aktieägarna som tillsammans förelägger bolagsstämman förslag till beslut. A-aktieägarna eftersträvar största möjliga öppenhet och välkomnar därför förslag och synpunkter från övriga aktieägare.

Skälet till att styrelsen valt att hittills inte ha någon revisionskommitté är framför allt att styrelsen, bortsett från arbetstagarrepresentanterna, uteslutande består av "externa" ledamöter. Därmed blir rollfördelningen och kontrollfunktionen gentemot ledningen tydlig, vilket minskar behovet av en särskild revisionskommitté. Val av revisorer förbereds av styrelsen som därefter förelägger bolagsstämman sitt förslag till beslut.

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖREN

Verkställande direktören leder verksamheten i enlighet med de instruktioner som styrelsen har antagit. Denne ansvarar för att styrelsen erhåller information och nödvändigt beslutsunderlag samt är föredragande vid styrelsemötena. Efter policybeslut är dock varken VD eller annan ledande befattningshavare sedan 1998 ledamot av styrelsen. Verkställande direktören håller kontinuerligt styrelsen och ordföranden informerade om bolagets och koncernens finansiella ställning och utveckling.

KONCERNLEDNINGSMÖTEN

Broströms koncernledning består av sex ledamöter, vilka presenteras på sid 57 i denna årsredovisning. Under året har inga personförändringar ägt rum. Koncernledningen har under 2002 haft sex formella samt ett stort antal informella möten. Dessa möten leds av verkställande direktören, som fattar beslut efter samråd med dess medlemmar.

ERSÄTTNINGSFRÅGOR

Styrelse

Bolagsstämman beslutade den 2 maj 2002 att styrelsearvodet skall uppgå till SEK 1 000 000 (1 000 000).

Till styrelsens ordförande, Lars-Olof Gustavsson, har under 2002 utbetalts styrelsearvode om SEK 250 000. Inga andra ersättningar eller förmåner har utgått till styrelsens ordförande. Till advokatbyrå, där styrelseledamoten Claes Lundblad tjänstgör, har under 2002 utgått arvode om SEK 132 000 för uppdrag han anlitats för.

Till övriga styrelseledamöter har styrelsearvode utbetalats med SEK 750 000. Inga andra ersättningar eller förmåner har utbetalats.

VD

Till Broström ABs verkställande direktör, Lennart Simonsson, har under året utbetalats lön och utgått skattepliktiga förmåner och andra ersättningar enligt nedan.

MSEK	Belopp	Varav pensionsgrundande
Lön	2,6	2,6
Bonus avseende år 2001	0,1	–
Övriga förmåner	0,1	–

Under året har kostnadsförts pensionspremier utöver ITP-plan med MSEK 0,5. Pensionen är förmånsbestämd och oantastbar. Pensionen skall utgå mellan 60 och 65 års ålder. Pensionsnivån mellan 60 och 65 år är 75 procent av den aktuella årsinkomsten vid 60 års ålder. Efter 65 års ålder utgår ingen pension utöver lagstadgad och ITP-pension.

Med verkställande direktören finns avtal om avgångsvederlag uppgående till två årslöner vid uppsägning från företagets sida. Verkställande direktören kan inte själv påkalla avgångsvederlag.

Andra ledande befattningshavare

Till fyra andra ledande befattningshavare har under året utbetalats lön och utgått skattepliktiga förmåner och andra ersättningar enligt nedan.

MSEK	Belopp	Varav pensionsgrundande
Lön	5,6	5,6
Bonus avseende 2001	0,3	–
Övriga förmåner	0,3	–

En person i koncernledningen är anställd i ett av koncernens intresseföretag och ingår därför ej i ovanstående uppgifter.

Under året har kostnadsförts pensionspremier utöver ITP-plan med MSEK 1,1. För en ledande befattningshavare är pensionen premiebestämd och oantastbar, de tre övriga är förmånsbestämda och oantastbara.

För två ledande befattningshavare skall pension utgå mellan 60 och 65 års ålder. För en av dessa är pensionsnivån 70 procent av den aktuella årsinkomsten vid 60 års ålder och för den andre 70 procent av den aktuella årsinkomsten vid 60 års ålder på lönedelar upp till 20 prisbasbelopp och 32,5 procent på lönedelar mellan 20 och 30 prisbasbelopp. På lönedelar överstigande 30 prisbasbelopp utgår ingen pension. Efter 65 års ålder utgår ingen pension utöver lagstadgad och ITP-pension eller motsvarande. För en ledande befattningshavare skall pension utgå mellan 63 och 65 års ålder. Pensionen är premiebestämd. Efter 65 års ålder utgår ingen pension utöver lagstadgad och ITP-pension. För en ledande befattningshavare utgår vid 65 års ålder en engångsersättning motsvarande en halv årslön och pension motsvarande svensk ITP-plan.

Med andra ledande befattningshavare finns två avtal om avgångsvederlag uppgående till två årslöner, ett uppgående till femton månadslöner och ett uppgående till en årslön vid uppsägning från företagets sida. Det finns ingen möjlighet för dessa att själva påkalla avgångsvederlag.

Förutom med ovannämnda ledande befattningshavare finns avtal om avgångsvederlag med en dotterbolags-VD motsvarande en årslön vid uppsägning från bolagets sida. VDN har själv ingen möjlighet att påkalla avgångsvederlag.

BONUSSYSTEM

Ledningen i dotterföretag och samtliga tjänstemän omfattas av ett resultatlönesystem, som är baserat dels på resultatutvecklingen för det bolag vederbörande är anställd i, dels på koncernresultatet. Bonus på koncernresultatet börjar utfalla vid en avkastning på sysselsatt kapital överstigande 8 procent och ökar successivt upp till 14 procent. Total bonus är maximerad till två basbelopp för chefer i dotterföretag och ett basbelopp för övriga. Med början 2002 har styrelsen beslutat om ett likartat system för koncernledningen, som ger bonus vid en avkastning på sysselsatt kapital enligt en progressiv skala mellan 10 och 15 procent. Som högst kan verkställande direktören erhålla 50 procent av årslönen och övriga i ledningen 30 procent. Någon bonusutbetalning baserad på koncernresultatet för 2002 är inte aktuell.

REVISION

Broströms revisorer väljs av bolagsstämman för en period av fyra år. Innevarande period inleddes 1999 och därför kommer således nytt val av revisorer att ske i samband med ordinarie bolagsstämma 2003. Bolagets revisorer är Pär Sundaeus, verksam inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB, och Lars Nordberg från Acrevi Revision KB. Auktoriserad revisor Pär Sundaeus är koncernrevisor.

Utöver ordinarie revisionsuppgifter bistår Öhrlings PricewaterhouseCoopers Broström med i huvudsak råd i skattefrågor. Rådgivningen bedöms ej vara föremål för jävsituation.

Uppgifter om ersättningar till revisorerna återfinns i not 5 på sid 45.

BETYDANDE POLICIES

Broströms verksamhet regleras bl a genom ett antal policies, vilka syftar till både operationell effektivitet och ett gemensamt korrekt uppträdande såväl internt som externt. Gemensamt för samtliga centrala policies är betoning på professionalism, kundorientering, långsiktighet, öppenhet samt långtgående kvalitets-, säkerhets-, och miljötänkande. Broström strävar efter att uppfattas som en god samhällsmedborgare (corporate citizen) där lagar och regler ses som miniminivåer.

Till Broströms mest centrala policies kan räknas:

- SHE-Policy (Safety Health and Environmental protection)
- Kvalitetspolicy
- Personalpolicy
- Kommunikationspolicy
- Finanspolicy
- Valutapolicy

STYRELSE

1

9

3

1
LARS-OLOF GUSTAVSSON, ordförande
Lidingö, född 1943, invald 1995.
Övriga styrelseuppdrag:
Ordförande i Four Seasons Venture II A/S,
Svenska Rotormaskiner AB och Opcon AB.
Ledamot i Four Seasons Venture Capital AB,
TPC Components AB och Laminova AB.
Innehav av aktier i Broström AB: 42 500 B-aktier.
Se sid 67 avseende ägarförhållanden.

2
CLAES LUNDBLAD, ledamot
Göteborg, advokat, född 1946, invald 1998.
Delägare i Mannheimer Swartling Advokatbyrå.
Innehav av aktier Broström AB: 0 aktier.

3
PAUL GOVAART, ledamot
Breda, Nederländerna, född 1947, invald 2000.
Ledamot i The Executive Board of Royal Vopak.
Innehav av aktier i Broström AB: 0 aktier

5

8

7

4
STIG-ARNE BLOM, ledamot
Hökerum, född 1948, invald 2002.
Övriga styrelseuppdrag:
Ordförande i Borås Wärfveri AB, Lidhs Förvaltnings AB
och Ulricehamns Energi AB.
Ledamot i Pulsen AB, Handelsbanken Västra Sverige,
Eton AB, Opcon AB och Westergyllen AB.
Innehav av aktier i Broström AB: 0 aktier.

5
TON SPOOR, ledamot
Wassenaar, Nederländerna, född 1948, invald 2000.
Fd ordförande i The Executive Board of Royal Vopak.
Innehav av aktier i Broström AB: 0 aktier.

6
LEIF ROGERSSON, ledamot
London, född 1940, invald 1994.
Övriga styrelseuppdrag:
Ledamot i De Laval AB, Haldex AB och TAC AB.
Innehav av aktier i Broström AB: 7 000 B-aktier.

4

6

2

7
PETER COWLING, ledamot
Bramdean, England, född 1939, invald 1999.
Övriga styrelseuppdrag:
Ledamot i The General Committee of Lloyd's
Register, Pole Star Space Applications Ltd, Sveriges
Ångfartygs Assurans Förening och Wallem Ltd.
Innehav av aktier i Broström AB: 0 aktier.

8
STELLAN WERNE, ledamot
Lidingö, född 1949, invald 1998.
Arbetstagarrepresentant vald av HTF-anslutna
medlemmar inom Broström.
Innehav av aktier i Broström AB: 0 aktier.

9
ROLF ÖSTRÖM, ledamot
Stockholm, född 1944, invald 1999.
Arbetstagarrepresentant vald av Sveriges
Fartygsbefälsförening.
Innehav av aktier i Broström AB: 0 aktier.

LEDNING

1

5

2

6

4

3

1
LENNART SIMONSSON, född 1950.
Verkställande direktör, anställd sedan 1982.
Innehav av aktier i Broström AB: 7 200 A-aktier och
29 800 B-aktier. Optioner: 26 250.
Delägare i Shipinvest Intressenter AB, se sid 67.

2
ANDERS DREIJER, född 1953.
Vice verkställande direktör, anställd sedan 1984.
Innehav av aktier i Broström AB: 24 000 A-aktier
och 160 000 B-aktier. Optioner: 26 250.
Delägare i Shipinvest Intressenter AB, se sid 67.

3
TORE ANGERVALL, född 1944.
Verkställande direktör i Broström Tankers AB,
anställd sedan 1972.
Innehav av aktier i Broström AB: 10 000 B-aktier.
Optioner: 17 500.

4
PATRICK DECAVÈLE, född 1950.
Verkställande direktör i Broström Tankers SAS, Paris,
Frankrike, anställd sedan 1980.
Innehav av aktier i Broström AB: 2 400 B-aktier.
Optioner: 17 500.

5
LENNART JOHANSSON, född 1943.
Koncernadministration, anställd sedan 1968.
Innehav av aktier i Broström AB: 10 000 B-aktier.
Optioner: 26 250.

6
RENÉ ROSTANT, född 1948.
Ordförande och Commercial Director i
Iver Ships AS, Sandefjord, Norge, anställd sedan
1982. Delägare (16,8 procent) i Iver Ships Ltd.
Innehav av aktier i Broström AB: 0 aktier.
Optioner: 0.

REVISORER

PÅR SUNDÆUS, född 1947. Auktoriserad revisor. Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB. Revisor sedan 1986.
LARS NORDBERG, född 1943. Auktoriserad revisor. Acrevi Revision KB. Revisor sedan 1994.

REVISORSSUPPLEANTER

BROR FRID, född 1957. Auktoriserad revisor. Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB. Revisorssuppleant sedan 1998.
BERTH HILMERSSON, född 1948. Auktoriserad revisor. Acrevi Revision KB. Revisorssuppleant sedan 1996.

AKTIEMARKNADENS ANALYS AV BROSTRÖM

Broströms inriktning på transport- och logistik-tjänster innebär att företaget bör värderas efter andra modeller än traditionell substansvärdering. Idag är därför kassaflödesvärdering den dominerande modellen för värdering av Broström.

För många rederier, särskilt stortankrederier, har köp och försäljningar av fartyg traditionellt utgjort en del av affärsiden och från tid till annan haft avsevärt större inverkan på resultatet än den löpande driften. Rederier har därför vanligen analyserats och värderats efter så kallade substansberäkningar till skillnad från avkastnings- eller kassaflödesberäkningar.

BROSTRÖM – ETT LOGISTIKFÖRETAG

Genom att ha positionerat sig som ett logistikföretag skiljer sig Broström i allt väsentligt från stortankrederier. Både inom Shipping (65–70 procent av omsättningen) och Marine & Logistics Services (30–35 procent) fokuserar verksamheterna på tjänsteerbjudandet till företagets kunder. Samtidigt skiljer sig dock förutsättningarna för de båda områdena åt i det att Shipping är kapitalintensivt medan Marine & Logistics Services är mer personalintensivt.

Inom Shipping baseras verksamheten på långa transportkontrakt där Broström utgör en integrerad del av kundernas transportsystem. Fokus ligger på själva transporttjänsten, medan inköp och försäljningar av fartyg främst styrs av kundernas förändrade transportbehov. Broströms inriktning på kontrakt och tjänsteinnehåll innebär också en relativt jämn intjäningskapacitet.

De viktigaste parametrarna vid en analys av intjäningskapaciteten är fraktrater, kontrakttäckningsgrad, kundstruktur, bunkerpris, dollarkurs och räntenivå.

Betoningen på intjäningskapacitet innebär att alternativen till substansberäkningarna blir mer relevanta vid en analys av Broström och en värdering bör därför framför allt utgå från vinstkapacitet, avkastning eller kassaflöden.

En näraliggande parallell är aktiemarknadens värdering av skogsbolag, vilken tidigare utgick från substansvärdering, där idag avkastnings- eller kassaflödesvärdering dominerar. Skogsbolag är, liksom rederier, kapitalintensiva och beroende av konjunkturutvecklingen samt växer relativt långsamt organiskt. Tillväxten sker huvudsakligen genom förvärv.

Broström har ett tillväxtmål på 20 procent. Under de senaste sju åren har tillväxten uppgått till 13 procent per år i genomsnitt.

BROSTRÖM ERBJUDER BEGRÄNSAD RISK

En vanlig invändning mot rederiaktier har ofta varit att de av tradition förknippas med hög risk relaterad till fartygsvärderingar. Broströms inriktning på transporttjänster minskar denna risk avsevärt.

Broström försöker även kontrollera andra affärsrisker, t ex rörelserisken, dvs risken för svängningar i rörelseresultatet. Under de senaste sju åren har Broströms rörelseresultat uppgått till som lägst MSEK 90 och som högst till MSEK 580. Genomsnittet för de senaste sju åren har legat på MSEK 284. Rörelsemarginalen har uppgått till högst 22,0 procent och som lägst till 4,4 procent. Genomsnittet för den senaste sjuårsperioden har varit 12,1 procent.

Den finansiella risken försöker Broström begränsa genom att soliditeten inte skall understiga 30 procent. Koncernens justerade soliditet har de senaste sju åren legat på i genomsnitt 29 procent och uppgick vid årskiftet 2002/2003 till 31 procent.

OLIKA VÄRDERINGSMILJÖER

Broström strävar efter en ökad betoning på långsiktig intjäningskapacitet och kassaflöden. För att öka jämförbarheten med likartade bolag lanserade Broström 1999 ett index – Broström Logistics Index – som då omfattade elva europeiska företag med verksamheter inom transport och logistik (se sid 68).

En annan jämförelse skulle kunna bygga på värderingen av andra företag på Stockholmsbörsen i mogna och av tradition relativt cykliska branscher. En sådan analys skulle kunna baseras på jämförelser av t ex intjäningsförmåga, kassaflöde, justerat eget kapital och direktavkastning.

Problemet med jämförelser mellan företag i olika branscher och från skilda länder är att det kan vara svårt att finna jämförbara prognoser och analyser. Nedanstående tabell bygger på prognoser motsvarande konsensus (JCF) och norska Fearnleys och visar värderingen av Broström i relation till ett antal shippingföretag med verksamhet inom produkttanksjöfart.

Prognoserna i tabellen gäller 2003 och de olika nyckeltalen är baserade på aktiekursen den 14 mars 2003 då Broströmk Aktien värderades till SEK 38,60. Broström ansvarar endast för beräkningen av nyckeltal. Företaget tar dock inte ställning till säkerheten i prognoserna.

FÖRETAG	P/E 2003(P)	Direktavkastning 2003 (P)
Frontline	4	7 %
Stelmar	4	0 %
General Maritime	5	0 %
Broström	6	8 %
Odfjell	6	7 %
OMI	6	0 %
Stolt Nielsen	8	6 %
Knightsbridge	9	11 %
Teekay	14	0 %
Bergesen	22	6 %
Concordia	neg	0 %

INTERVJU MED TVÅ ANALYTIKER

I samband med arbetet med denna årsredovisning bad Broström två analytiker – Mats Liss (ML) på Swedbank och Ole Stenhagen (OS) på Fearnley Fonds – att beskriva vad de tittar på när de analyserar Broström.

Vilka parametrar tittar ni på för att avgöra Broströms intjäningsförmåga?

OS: – Jag ser framför allt till generella fraktrater på marknaden och hur effektivt företaget lyckas kombinera längre kontrakt med uppdrag på spotmarknaden.

ML: – Broströms kontraktbas ger företaget en större stabilitet än sektorn i övrigt, annars ser naturligtvis även jag övriga rederisektorn som ett viktigt riktmärke.

Vilken värderingsmodell använder ni er av vid värderingen av Broström?

ML: – Vi använder oss av traditionella kassaflödesmodeller i all vår aktievärdering. Utöver detta används traditionella värderingsmultiplar som vinst per aktie, utdelning etc.

OS: – Jag tittar också framför allt på kassaflödet med viss sidoblick åt bokförda och marknadsjusterade balansvärden.

Vilka nyckeltal är mest intressanta att studera?

OS: – Aktiekurs i förhållande till kassaflöde (P/CE) och kurs genom eget kapital – både bokfört och marknadsjusterat.

ML: – Kassaflöde och vinst per aktie. Broströms starka kassaflöde ger till följd att utdelningen kan förväntas vara god även framöver. Nuvarande höga direktavkastning är beroende av ett gott kassaflöde.

Vilka risker bedömer ni att Broström är mest exponerat för?

ML: – Konjunkturrella risker. Efterfrågan på transporttjänster till sjöss är normalt mer volatil än ekonomin i stort. Sedan har vi naturligtvis politiska risker i form av t ex ålderskrav på fartyg, förbud mot transport i vissa regioner o s v .

Vilka företag tycker ni är mest intressanta som jämförelseobjekt?

OS: – Inom industriell kemikalietanksjöfart är det framför allt Odfjell och Stolt Nielsen. På produkttankmarknaden OMI och Stelmar.

ML: – Broströms högre stabilitet och större inriktning på kontraktbaserade transporter gör att bolaget inte bör jämföras med de traditionella stortankrederierna. En jämförelse med de bolag som ingår i Broströms eget aktieindex (BLX) är bättre, d v s bolag som Odfjell, Frans Maas och James Fisher.

FLERÅRSÖVERSIKT

Koncernen (MSEK)	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	1995
RESULTATRÄKNINGAR I SAMMANDRAG								
Nettoomsättning	2 587,1	2 642,0	2 498,7	2 033,9	2 126,8	1 807,5	1 758,3	1 158,9
Rörelseresultat (EBIT)	324,7	580,2	499,1	90,3	158,0	199,6	134,0	68,0
Finansnetto	-185,4	-145,8	-180,0	-120,2	-128,7	-84,9	-58,7	-19,0
Resultat efter finansnetto	139,3	434,4	319,1	-29,9	29,3	114,7	75,3	49,0
Skatt på årets resultat	-42,4	-122,8	-104,3	1,2	-11,6	-34,2	-29,2	2,6
Minoritetsandelar i årets resultat	-1,7	-3,9	-3,3	-0,5	-1,9	-20,1	-7,9	-5,4
Koncernens årsresultat	95,2	307,7	211,5	-29,2	15,8	60,4	38,2	46,2
BALANSRÄKNINGAR I SAMMANDRAG								
Anläggningstillgångar	4 157,3	3 611,0	3 173,5	3 333,6	3 061,1	1 430,5	1 234,9	1 266,8
Omsättningstillgångar exklusive likvida medel	565,3	602,2	649,5	464,8	482,7	253,8	252,3	226,2
Likvida medel	971,8	1 150,5	598,0	432,8	651,2	419,3	394,4	329,0
Summa tillgångar	5 694,4	5 363,7	4 421,0	4 231,2	4 195,0	2 103,6	1 881,6	1 822,0
Eget kapital	1 402,2	1 456,0	1 151,6	861,6	954,9	332,9	243,1	212,8
Minoritetsintressen	13,9	11,5	3,0	1,7	2,3	0,9	109,5	371,0
Förlagslån	250,9	237,0	221,0	221,0	221,0	112,5	150,0	—
Utgjenningsreserv	143,3	72,9	81,2	116,1	162,0	—	—	—
Uppskjuten skatt	520,4	495,9	353,5	308,6	315,3	108,1	69,1	73,3
Långfristiga skulder och avsättningar	2 622,5	2 318,7	1 973,9	2 153,4	1 979,6	1 181,3	955,6	802,8
Kortfristiga skulder	741,2	771,7	636,8	568,8	559,9	367,9	354,3	362,1
Summa eget kapital och skulder	5 694,4	5 363,7	4 421,0	4 231,2	4 195,0	2 103,6	1 881,6	1 822,0
KASSAFLÖDESANALYSER I SAMMANDRAG ¹⁾								
Löpande verksamheten	419,6	612,1	371,4	52,1	165,3			
Förändring av rörelsekapitalet	9,7	174,5	-109,6	26,9	184,5			
Kassaflöde från den löpande verksamheten	429,3	786,6	261,8	79,0	349,8			
Utdelning till aktieägare	-122,5	-57,6	-7,2	-14,4	-13,3			
Investeringsverksamheten	-517,6	-218,5	85,0	-523,7	393,0			
Finansieringsverksamheten	101,3	61,2	-154,8	168,0	-458,1			
Omräkningsdifferens	-16,3	-41,3	-36,5	49,8	-39,4			
Periodens kassaflöde	-125,8	530,4	148,3	-241,3	232,0			
Likvida medel vid periodens början	1 150,5	598,0	432,8	651,2	419,2			
Kursdifferens i likvida medel	-52,9	22,1	16,9	22,9	—			
Likvida medel vid periodens slut	971,8	1 150,5	598,0	432,8	651,2			
ÖVRIGT								
JUSTERAT EGET KAPITAL ²⁾	1 758	1 751	1 427	1 158	1 281	446	503	539
SYSSELSATT KAPITAL, VÄGT SNITT ³⁾	4 400	3 906	3 496	3 377	2 500	1 627	1 480	974
SYSSELSATT KAPITAL, ÅRETS SLUT ⁴⁾	4 541	4 259	3 553	3 438	3 315	1 714	1 540	1 498
OPERATIVT KAPITAL ⁵⁾	3 666	3 107	2 818	2 947	2 681	—	—	—
NETTOSKULD ⁶⁾	1 895	1 394	1 568	1 846	1 402	856	647	589
MEDELANTAL ANSTÄLLDA ⁷⁾	831	840	958	985	965	673	556	660

¹⁾ På grund av ändrade redovisningsprinciper saknas motsvarande siffror för 1995-1997.

²⁾ Eget kapital plus förlagslån, minoritetsintressen och utjämningsreserv efter skatt.

³⁾ Under året vägd genomsnittlig balansomslutning med avdrag för icke räntebärande skulder.

⁴⁾ Genomsnittlig balansomslutning med avdrag för icke räntebärande skulder.

⁵⁾ Balansomslutning med avdrag för likvida medel, räntebärande finansiella anläggningstillgångar, icke räntebärande skulder och uppskjuten skatt.

⁶⁾ Räntebärande skulder minus likvida medel inklusive kortfristiga placeringar.

⁷⁾ Exklusive inhyrd personal.

OMSÄTTNING OCH RESULTAT PER KVARTAL

Koncernen (MSEK)	2002				2001				2000
	Kv4	Kv3	Kv2	Kv1	Kv4	Kv3	Kv2	Kv1	Kv4
Nettoomsättning	660,5	599,9	668,0	658,7	712,3	618,0	644,3	667,4	744,9
Rörelseresultat	64,9	45,7	89,9	124,2	125,4	136,3	161,4	157,1	157,8
Resultat efter finansnetto	28,6	20,4	19,4	70,8	89,1	79,5	133,0	132,7	91,8
Justeringar:									
Engångsposter i rörelsen	- 0,7	- 0,3	0,4	- 0,1	6,2	1,4	- 1,0	- 0,1	0,6
Reavinster/förluster	10,4	15,2	–	–	–	–	–	–	- 2,3
RESULTAT EFTER JUSTERING	38,3	35,3	19,8	70,7	95,3	80,9	132,0	132,6	90,1
RULLANDE 12 MÅNADER	164,1	221,1	266,7	378,9	440,8	435,6	433,4	313,5	176,0

KOMMENTAR TILL FLERÅRSÖVERSIKT

Omsättningsökningen mellan 1995 och 1996 beror på att United Tankers AB (nuvarande Broström Tankers AB) genom successiva förvärv konsoliderades i räkenskaperna. Parallellt med sjöfarts-satsningen avyttrades under 1995 och 1996 bolag utanför kärn-verksamheten. Bland annat såldes tanklagringsföretaget Nordic Tank till Van Ommeren (numera Vopak), vilket utgjorde inledning- en till samarbetet med Vopak.

Den fortsatta omsättningsökningen och resultatförbättringen mellan 1996 och 1997 är i huvudsak hänförlig till Broström Tankers, som under 1997 åtnjöt god intjäning.

1998 förvärvades Van Ommerens produkttankverksamhet samt 40 procent i Iver Ships. Köpeskillingen uppgick till MSEK 553 och finansierades dels genom en apportemission om MSEK 332, dels genom ett förlagslån om MSEK 221. I juni samma år genomfördes en nyemission om MSEK 215 i samband med att Broströms B- aktie noterades på Stockholmsbörsens O-lista.

Som en följd av bl a Asienkrisen försämrades fraktmarknaden under 1998 och förblev svag under 1999. Konkurrensen skärptes också genom att ett stort antal nybyggda fartyg levererades. Både omsättning och resultat sjönk.

I början av 2000 inleddes en återhämtning i marknaden, vilken tog full fart från mitten av året. Broströms resultat påverkades också positivt av en återbetalning på MSEK 161,3 av Alectas allo- kerade överskott.

Under tiden hade Broström fortsatt expansionen av den kom- mersiellt opererade flottan både genom egna fartyg och fartyg ägda av företagets samarbetspartners. Den större flottan innebar både ökad transportkapacitet och större flexibilitet, vilket gjorde att Broström kunde dra full nytta av den mycket starka fraktmark- naden under första halvan av 2001. Resultatet för 2001 var det dittills bästa i Broströms historia.

AKTIEDATA

KURSRELATERADE AKTIEDATA	2002	2001	2000	1999	1998
Aktiekurs vid årets slut (sista betalkurs), SEK	38,50	42,00	18,40	11,70	12,10
Högsta aktiekurs under året (betalkurs), SEK	54,00	42,00	20,00	16,00	35,00
Lägst aktiekurs under året (betalkurs), SEK	31,00	17,00	9,30	11,00	11,00
Börsvärde vid årets slut, MSEK	1 118	1 196	530	337	349
P/E-tal	11,7	3,9	2,5	negativt	16,9
P/EBIT	3,4	2,1	1,1	3,7	1,9
P/EBITDA	2,0	1,6	0,8	1,3	1,0
P/CE	2,6	1,5	2,1	5,0	0,9
P/JEK, %	64	69	37	29	27
Direktavkastning, %	7,8	10,1	10,9	2,1	4,1
DATA PER AKTIE (SEK)					
EBITDA	18,91	26,32	23,22	8,77	12,42
EBIT (rörelseresultat)	11,23	20,13	17,32	3,13	6,40
Resultat efter finansnetto	4,82	15,07	11,08	- 1,04	1,19
Årets resultat	3,29	10,68	7,34	- 1,01	0,64
Årets resultat med utspädning	3,27	10,61	7,34	- 1,01	0,64
Eget kapital	48,31	50,53	39,96	29,90	33,14
Eget kapital med utspädning	48,09	50,20	39,96	29,90	33,14
Justerat eget kapital (JEK)	60,55	60,75	49,52	40,18	44,45
Kassaflöde från löpande verksamheten	14,85	27,30	9,09	2,83	14,35
Årets kassaflöde	- 4,35	18,40	5,15	- 8,37	9,40
Föreslagen utdelning	3,00	4,25	2,00	0,25	0,50
ANTAL AKTIER					
– Vid årets slut	29 027 988	28 815 988	28 815 988	28 815 988	28 815 988
– Genomsnittligt	28 901 613	28 815 988	28 815 988	28 815 988	24 686 223
– Utestående teckningsoptioner	212 000	424 000	424 000	–	–
– Utpädningsaktier	130 550	185 700	–	–	–
– Vid årets slut med full utspädning	29 158 538	29 001 688	28 815 988	28 815 988	28 815 988

P/E-tal

Marknadskurs dividerad med vinst per aktie.

P/EBITDA

Marknadskurs dividerad med rörelseresultat per aktie före avskrivningar.

P/EBIT

Marknadskurs dividerad med rörelseresultat per aktie.

P/CE

Marknadskurs dividerad med kassaflöde från löpande verksamheten per aktie.

P/JEK

Marknadskurs i procent av justerat eget kapital per aktie.

Direktavkastning

Utdelning i förhållande till marknadskurs.

Eget kapital per aktie

Eget kapital dividerat med genomsnittligt antal aktier.

Eget kapital per aktie med utspädning

Eget kapital dividerat med genomsnittligt antal aktier inklusive utspädningsaktier.

JEK per aktie

Eget kapital plus förlagslån, minoritetsintressen och utjämningsreserv efter skatt dividerat med totalt antal aktier på balansdagen.

EBITDA per aktie

Rörelseresultat före avskrivningar dividerat med genomsnittligt antal aktier.

EBIT per aktie

Rörelseresultat dividerat med genomsnittligt antal aktier.

Resultat efter finansnetto per aktie

Resultat efter finansnetto dividerat med genomsnittligt antal aktier.

Årets resultat per aktie

Nettoresultat dividerat med genomsnittligt antal aktier.

Årets resultat per aktie med utspädning

Nettoresultat dividerat med genomsnittligt antal aktier inklusive utspädningsaktier.

Kassaflöde från löpande verksamheten per aktie

Kassaflöde från löpande verksamheten, efter förändring i rörelsekapitalet, dividerat med genomsnittligt antal aktier.

Årets kassaflöde per aktie

Årets kassaflöde dividerat med genomsnittligt antal aktier.

NYCKELTAL

MARGINALER	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	1995
EBITDA-marginal, %	21,1	28,7	26,8	12,4	14,4	15,1	11,4	4,2
EBIT-marginal (rörelsemarginal), %	12,6	22,0	20,0	4,4	7,4	11,0	7,6	5,9
Vinstmarginal, %	5,4	16,4	12,8	negativ	1,4	6,3	4,3	7,9
AVKASTNINGSMÅTT								
Avkastning på:								
– Sysselsatt kapital, %	7,2	17,7	16,2	5,2	8,3	13,8	10,0	16,3
– Eget kapital, %	6,7	23,6	21,0	negativ	2,4	21,0	16,7	28,7
– Totalt kapital, %	5,7	13,9	13,1	4,2	7,1	11,3	8,1	6,3
– Operativt kapital, %	9,6	19,6	17,3	3,2	8,0	–	–	–
KAPITALSTRUKTUR								
Kapitalomsättningshastighet, ggr	0,8	0,9	0,9	0,7	1,1	–	–	–
Skuldsättningsgrad, ggr	1,3	1,0	1,4	2,1	1,5	2,3	1,8	1,0
Räntetäckningsgrad, ggr	1,8	2,8	2,3	0,9	1,2	2,1	2,1	2,8
Soliditet, %	24,9	27,4	26,1	20,4	22,8	15,9	18,7	32,0
Justerad soliditet, %	30,9	32,6	32,3	27,4	30,5	21,2	26,7	32,0
Andel riskbärande kapital, %	40,9	42,4	41,0	35,7	39,5	26,4	31,9	36,1
MEDARBETARE								
Förädlingsvärde per anställd, TSEK	754	1 031	777	438	470	–	–	–
Rörelseresultat per anställd, TSEK	342	626	456	79	141	–	–	–
VINSTDISPOSITION								
Utdelning i förhållande till eget kapital, %	6,2	8,4	5,0	0,8	1,5	–	–	–

EBITDA-marginal

Rörelseresultat före avskrivningar i procent av årets nettoomsättning.

EBIT-marginal

EBIT (rörelseresultat) i procent av årets nettoomsättning.

Vinstmarginal

Resultat efter finansiella poster i procent av årets nettoomsättning.

Avkastning på sysselsatt kapital

Rörelseresultat plus finansiella intäkter i relation till genomsnittligt sysselsatt kapital.

Avkastning på eget kapital

Årets resultat i relation till genomsnittligt eget kapital.

Avkastning på totalt kapital

Rörelseresultat plus finansiella intäkter i relation till genomsnittlig balansomslutning.

Avkastning på operativt kapital

Rörelseresultat i relation till genomsnittligt operativt kapital.

Kapitalomsättningshastighet

Nettoomsättning dividerad med genomsnittligt operativt kapital.

Soliditet

Eget kapital plus minoritetsintressen i relation till balansomslutning.

Justerad soliditet

Eget kapital plus minoritetsintressen, förlagslån och utjämningsreserv efter skatt i relation till balansomslutning.

Andel riskbärande kapital

Eget kapital plus minoritetsintressen, förlagslån, utjämningsreserv och uppskjuten skatt i förhållande till balansomslutning.

Skuldsättningsgrad

Nettoskuld i relation till eget kapital och minoritetsintressen.

Räntetäckningsgrad

Resultat efter finansnetto plus belastade räntekostnader i procent av räntekostnader.

Förädlingsvärde per anställd

Rörelseresultat plus kostnader för sysselsatt personal dividerat med antal sysselsatta.

Rörelseresultat per anställd

Rörelseresultat dividerat med medelantalet sysselsatta.

RISKFAKTORER & KÄNSLIGHETSANALYS

Sjöfartsverksamhet förknippas traditionellt med ganska hög riskexponering med ett stort antal parametrar att beakta.

Till de verksamhetsrelaterade riskerna kan räknas fraktrater och oljepris. Därtill är Broström exponerat för risker förknippade med den operationella fartygsdriften samt en rad politiska faktorer såsom konflikter med krigsrisk. Beroendet av enskilda kunder bedöms dock vara begränsat, liksom riskerna förknippade med Broströms tillväxtstrategi.

De finansiella riskerna består framför allt av valuta- och ränterisk. Möjligheten att testa sjöpanter bidrar till att sjöfarten av tradition är mindre känslig för kreditrisker.

FRAKTRATER

Fraktraterna inom produkt- och kemikalietanksjöfart varierar i olika stor utsträckning i de segment Broström opererar. Volatiliteten är störst i de globala segmenten medan priserna är mer stabila inom den kustnära sjöfarten. Skillnaderna förklaras bl a av att fartygen i den kustnära trafiken i större utsträckning är uppbundna på långa kontrakt medan fartyg i global trafik i större utsträckning opererar på spotmarknaden.

En ökad intjäning per dag ger i stort sett samma förbättring av resultatet efter finansnetto. Broströms strategi med stor andel långa kontrakt bidrar dock till att minska känsligheten för svängningarna.

Med dagens kontraktsandel skulle en förändring av intjäningen med USD 500 per dag för samtliga fartyg som inte är uppbundna av kontrakt påverka Broströms resultat efter finansnetto med MSEK 30 på årsbasis.

OLJEPRIS

Oljepriset har historiskt sett fluktuerat avsevärt. Prisvariationerna påverkar Broström främst genom förändrade priser på bunkerolja. Känsligheten för bunkerpriserna begränsas av att vissa volymkontrakt innehåller klausuler, som delvis kompenserar för större bunkerprisförändringar.

Med dagens kontraktsandel och utan hänsyn till olika former av fraktjusteringar skulle en förändring av priset på bunkerolja med 10 procent påverka Broströms resultat efter finansnetto med MSEK 17 på årsbasis.

Utöver bunkerpriseffekten finns det även en viss korrelation mellan oljepris och efterfrågan på transportkapacitet, vilket

avspeglar sig i fraktraterna på spotmarknaden. Om avistapriset på olja är högre än terminspriset tenderar efterfrågan på transporter att minska.

POLITISKA FAKTORER

Den internationella produkttankersjöfarten påverkas av en rad politiska beslut gällande framför allt miljö och säkerhet samt olika beskattningsregler rörande bl a beskattning av löner för ombordanställda.

Miljölagstiftningen omfattar såväl fartygens konstruktion och drift som medarbetarnas kompetens samt företagets rutiner ombord på fartygen och iland. Både regler och kontroller har under senare år skärpts drastiskt. Broström bedömer sig dock vara väl positionerat som en ledande kvalitetsaktör och att fortsätta regelskärpningar därför är att betrakta som en möjlighet snarare än en risk.

Vad gäller beskattningsfrågorna har Frankrike som ett av de sista EU-länderna infört skatt på tonnagebaserad inkomstbeskattning. Utvecklingen lär dock inte stanna med Frankrike, utan det finns skäl att anta att liknande regler även kommer att införas i Sverige. För Broström skulle det innebära att ytterligare ett viktigt steg togs för att uppnå konkurrensneutralitet för fartyg med svensk flagg.

FARTYGSDRIFT OCH FÖRSÄKRINGSFRÅGOR

Utöver det förebyggande arbetet syftar Broströms kvalitets- och säkerhetsarbete till att minimera skadorna på medarbetare, kundernas egendom och den marina miljön om en olycka trots allt skulle inträffa.

Broström har också tecknat för branschen sedvanliga försäkringar. Fartygen är försäkrade mot skada och förlust till belopp som minst motsvarar fartygens marknadsvärden. Broströms ansvarsförsäkring (P&I) gäller utan beloppsbegränsning förutom vad som avser oljeskador för vilka maximal ersättning är USD 1 miljard per skada. För erhållande av Certificate of Financial Responsibility (COFR) i USA under The Oil Pollution Act 1990 har Broström kontrakterat försäkringsbolaget SIGCO.

Nu gällande försäkringar, tecknade under 2001, löper i de flesta fall över tre år och har därför ännu inte berörts av de höjningar av premierna som skedde efter terrorattacken mot USA den 11 september 2001.

RISKER FÖRKNIPPADE MED KRIG OCH TERRORISM

Situationen i Mellanöstern innebär en riskfaktor för oljeindustrin då en krigssituation kan begränsa tillgängligheten till delar av världens oljetillgångar. Som en följd av detta skulle även tillgången på raffinerade oljeprodukter kunna minska.

Hur detta påverkar transportbehovet är dock osäkert. Risken för effekterna av ett minskat utbud samt en global konjunkturlångsamt nedgång orsakade av ett krig kan mycket väl uppvägas av ökade transporter till och från olika lagringsdepåer samt att transporternas längd ökar.

Terrorrisken utgörs dels av risken för att bli utsatt för terrorhandlingar, dels av effekterna av eventuell lagstiftning för att bekämpa terrorismen. Som ett led i Broströms strävan att vara en kvalitetsoperatör vidtar företaget alla de åtgärder som myndigheter och kunder ställer för att minimera risken för att bli utsatt för terrorhandlingar. Väl upparbetade rutiner ombord och runt fartygen gör också att Broström svarar upp mot de amerikanska reglerna om skärpt lastkontroll inför skeppningar till USA.

RISKER FÖRKNIPPADE MED EXPANSION

Tillväxt är förknippad med flera olika risker. För rederier innebär både organisk tillväxt genom egna fartygsinköp och tillväxt genom företagsförvärv en risk att soliditeten minskar. Broström minimerar denna risk genom en tillväxtstrategi som kombinerar olika former av strukturafrågor med strategiska samarbeten där Broström svarar för den kommersiella fartygsdriften medan hela eller delar av ägandet samt den tekniska driften ligger hos samarbetspartnern. Broströms mål är att den justerade soliditeten skall överstiga 30 procent.

VALUTAFÖRÄNDRINGAR

Beträffande valutakurser berörs Broström framför allt av förändringar i dollar- och eurokurserna i förhållande till den svenska kronan. Kursförändringarna påverkar Broström inom i huvudsak fyra områden:

- Kommersiella flöden med in- och utbetalningar i olika valutor ger upphov till en transaktionsrisk.
- Likvida tillgångar och fordringar, liksom skulder i utländsk valuta, ger upphov till kursdifferenser vid omräkning till svenska kronor.

- Omräkning av nettoinvesteringar i utländska dotter- och intresseföretag (framför allt Broström Tankers SAS och Iver Ships Ltd) till svenska kronor, medför omräkningsdifferenser som påverkar koncernens eget kapital.
- Marknadsvärden på fartyg beräknas huvudsakligen i dollar och värden mätt i kronor förändras vid valutafluktuationer.

En förändring av dollarkursen med SEK 0,10 påverkar resultatet efter finansnetto med MSEK 8 på årsbasis. En förändring av dollar- och eurokurserna med SEK 0,10 ger för respektive dotter- och intresseföretag därtill en effekt på koncernens egna kapital med:

Dotter-/intresseföretag	Påverkande valuta	Förändring	Påverkan på koncernens eget kapital
Broström Tankers SAS	EUR	+/- SEK 0,10	MSEK 8,6
Iver Ships Ltd	USD	+/- SEK 0,10	MSEK 0,7

Vad gäller fartygens värdering kompenseras eventuella förändringar i dollarkursen till största delen av att fartygsbelåningen sker i dollar.

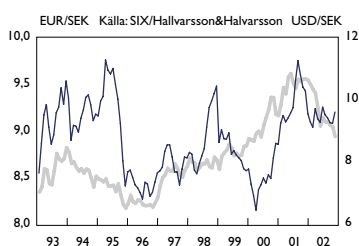
Se vidare förvaltningsberättelse samt not 1, Redovisnings- och värderingsprinciper under avsnittet "Effekter av ändrade valutakurser".

RÄNTENIVÅ

Broströms känslighet för räntefluktuationer liknar i stort den som gäller för förändringar i dollarkursen. Broströms räntepolicy bygger på att binda räntan på ett sådant sätt att räntjusteringar för de olika lånen infaller vid olika tidpunkter. Avsikten är också att minst 50 procent av nettoskulden skall räntebindas på längre tid än ett år. I enlighet med räntepolicyn arbetar Broström aktivt med s k ränteswapar. Mer information om Broströms finanspolicy finns i förvaltningsberättelsen på sid 36.

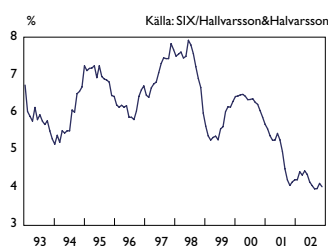
För icke bundna lån, med avdrag för likvida medel, påverkas resultatet efter finansnetto på årsbasis med MSEK 7 vid en ränteförändring på en procentenhet.

Valutakursutveckling

■ EUR/SEK ■ USD/SEK

Ränteutveckling (Libor 6 månader)

Risikfaktorernas påverkan på Broströms resultat

Risikfaktor	Förändring	Resultatpåverkan
Fraktrater/dag	+/- 500 USD	MSEK +/- 30
Bunkerpris	+/- 10 %	MSEK +/- 17
Dollarkurs	SEK +/- 0,10	MSEK +/- 8
Räntenivå	+/- 1 %-enhet	MSEK +/- 7

BROSTRÖMAKTIE

Handeln i Broströmaktien ökade betydligt under 2002. Aktien noteras sedan i juli inom segmentet Attract 40 på Stockholmsbörsens O-lista. Den ökade likviditeten beror bl a på den ägarspridning som skedde i maj då Vopak avyttrade sitt aktieinnehav.

Broströms B-aktie är noterad på Stockholmsbörsens O-lista sedan den 17 juni 1998. Genom det senaste halvårets ökade handel och ökad free float uppfyller Broströmaktien kriterierna för segmentet Attract 40 på Stockholmsbörsens O-lista, där aktien noteras sedan i juli 2002. Under 2002 omsattes 25,9 miljoner aktier (4,3) till ett sammanlagt värde av MSEK 999,2 (123,9), vilket motsvarar en omsättningshastighet på 97 procent (15).

Den genomsnittliga handeln i Broströmaktien per börsdag var 103 570 aktier (17 233). Vid årets slut var kursen SEK 38,50 (42,00) och Broströms marknadsvärde, inklusive A-aktier, MSEK 1 118 (1 196). Lägsta betalkurs under året var SEK 30,20 (10 oktober) och högsta kurs var SEK 54,00 (22 april).

AKTIEKAPITAL

Den 31 december 2002 uppgick aktiekapitalet i Broström till SEK 58 055 976. Antalet aktier var 29 027 988 fördelat på 2 125 728 A-aktier och 26 902 260 B-aktier. Det nominella beloppet är SEK 2,00. Varje A-aktie berättigar till tio röster, medan varje B-aktie berättigar till en röst. Alla aktier har lika rätt till del i bolagets vinst och tillgångar.

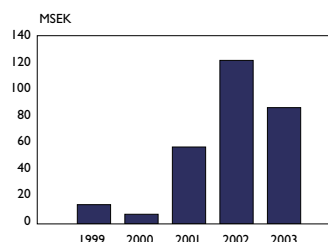
ÄGARFÖRHÅLLANDEN

Antal aktieägare uppgick den 31 december 2002 till 4 763 (2 683), vilket innebär en ökning med 78 procent sedan den 31 december 2001.

Den största ägarförändringen inträffade i maj 2002 då Vopak avyttrade hela sitt innehav av såväl B- som A-aktier. B-aktierna representerade 49 procent av kapitalet och 29 procent av rösterna, medan A-aktierna representerade 1 procent av kapitalet och 6 procent av rösterna. B-aktierna placerades hos omkring 40 nordiska och andra internationella institutionella investerare. A-aktierna såldes till en av Broströms största aktieägare – Shipinvest Intressenter AB. Aktieförsäljningen ingick i Vopaks strategi att minska sitt ägande i företag där shipping är kärnverksamhet.

I samband med ägarförändringen ingick Broström och Vopak ett avtal om en strategisk allians för att tillsammans initiera och utveckla integrerade logistiklösningar för olje- och kemikalie-

Total aktieutdelning

industrin. Alliansen syftar till att säkerställa servicenivån för befintliga och nya kunder.

Det utländska ägandet uppgick den 31 december 2002 till 39 procent av aktiekapitalet och 27 procent av rösterna. Det sammanlagda institutionella ägandet uppgick till omkring 70 procent, definierat som andel aktier ägda av juridiska personer.

AVTAL MELLAN A-AKTIEÄGARE

Broströms A-aktieägare har sedan 1998 en överenskommelse som bland annat syftar till en samsyn vid val av styrelseledamöter samt avseende finansierings- och utdelningspolicy, verksamhetsinriktning och bolagets firma. Överenskommelsen innehåller också en förköpsklausul med avseende på A-aktierna. Avtalet löper på tio år.

UTDELNINGSPOLICY

Styrelsens avsikt är att utdelningsnivån skall anpassas till bolagets aktuella resultatsituation, finansiella ställning och kapitalbehov. Med beaktande av dessa faktorer är avsikten att utdelningen, i ett längre tidsperspektiv, skall vara i storleksordningen 40-50 procent av vinsten efter skatt. Det är också styrelsens önskan att upprätthålla en stabil utveckling av utdelningen.

FÖRSLAG TILL UTDELNING

För 2002 föreslår Broströms styrelse en utdelning på SEK 3,00 (4,25) per aktie, vilket motsvarar 91 procent av vinsten efter skatt.

AKTIEÄGARKONTAKT

Broströms ledning har en uttalad målsättning att aktivt arbeta med att tydliggöra vad Broström står för och därmed underlätta marknadens värdering av företaget. Broströms pressreleaser distribueras genom Waymaker och HUGIN samt finns tillgängliga på www.brostrom.se.

Ledningen är tillgänglig för frågor: telefon 031-61 61 00, telefax 031-711 80 30 eller e-post info@brostrom.se.

AKTIEÄGARE (PER 2002-12-31)

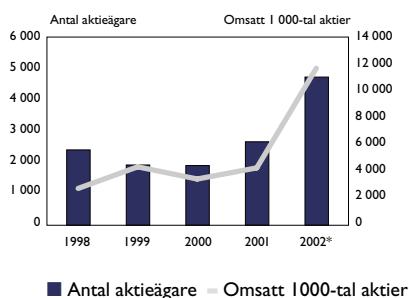
Ägare	Antal A-aktier	Antal B-aktier	Andel i procent av kapital röst	
Shipinvest Intressenter AB *	794 884	2 215 276	10,4%	21,1%
Four Seasons Venture Capital AB	539 688	2 158 752	9,3%	15,7%
Familjen Per Dreijer, inkl bolag	168 000	778 430	3,3%	5,1%
Familjen Björnram	171 840	408 860	3,1%	5,0%
Odin Fonder, Oslo		2 116 000	7,3%	4,4%
Aldo Maccio	144 000		0,5%	3,0%
Familjen Inger Dreijer	115 200	189 920	1,1%	2,8%
Familjen Johansson	100 008	161 632	0,9%	2,4%
Kenneth Nilsson	84 908	267 072	1,2%	2,3%
Eikos		764 300	2,6%	1,6%
Övr icke svenska aktieägare **		8 952 654	30,8%	18,6%
Övriga	7 200	8 889 364	30,6%	18,6%
TOTAL	2 125 728	26 902 260	100,0%	100,0%

**) Redovisade icke svenska ägare under denna rubrik är förvaltarregistrerade, vilket innebär att de enskilda aktieägarna ej är officiellt registrerade.

*) Shipinvest Intressenter AB (ägarstruktur per 2002-12-31):

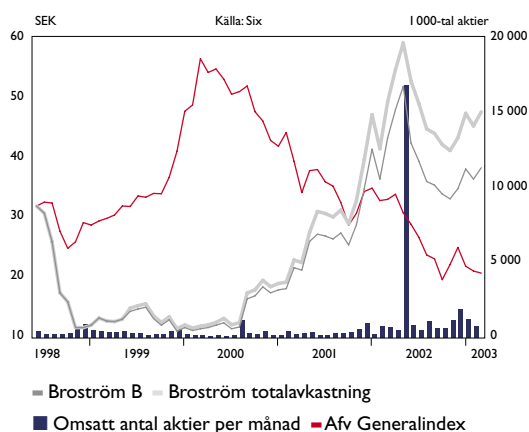
Ägare	Andel i procent av kapital röst	
Four Seasons Venture Capital AB	57,9%	45,2%
Familjen Per Dreijer	34,7%	45,2%
Lennart Simonsson	7,4%	9,6%
TOTAL	100,0%	100,0%

Antal aktieägare och aktieomsättning

* exkl Vopaks avyttring av sitt innehav

Kursutveckling Broström B 980617-030228

AKTIEÄGARNAS NATIONELLA HEMVIST (PER 2002-12-31)

Ägare	Antal A-aktier	Antal B-aktier	Andel i procent av kapital röst	
Sverige	1 935 328	15 706 606	60,8%	72,8%
Utomlands	190 400	11 195 654	39,2%	27,2%
TOTAL	2 125 728	26 902 260	100,0%	100,0%

AKTIEÄGARE I KATEGORIER (PER 2002-12-31)

Ägare	Antal A-aktier	Antal B-aktier	Andel i procent av kapital röst	
Juridiska personer	1 381 372	20 194 091	74,3%	70,6%
Fysiska personer	744 356	6 708 169	25,7%	29,4%
TOTAL	2 125 728	26 902 260	100,0%	100,0%

AKTIEÄGARE I STORLEKSKLASSE (PER 2002-12-31)

Storleksklass	Antal aktier	Procent	Antal ägare	Procent
1-500	646 246	2,2%	2 525	53,0%
501-1 000	1 044 302	3,6%	1 135	23,8%
1 001-2 000	870 736	3,0%	491	10,3%
2 001-5 000	1 199 892	4,1%	345	7,2%
5 001-10 000	1 007 300	3,5%	125	2,6%
10 001-20 000	687 520	2,4%	49	1,0%
20 001-50 000	1 325 764	4,6%	41	0,9%
50 001-100 000	1 026 470	3,5%	14	0,3%
>100 001	21 219 758	73,1%	38	0,8%
TOTAL	29 027 988	100,0%	4 763	100,0%

AKTIEKAPITALET UTVECKLING

År	Förändring av antalet aktier	Nominellt belopp	Totalt antal aktier	Totalt aktiekapital
1981		100	800	80 000
1982 Nyemission	600	100	1 400	140 000
1983 Ny-/Fondemission	58 600	100	60 000	6 000 000
1987 Nyemission	28 572	100	88 572	8 857 200
1994 Fondemission/Split	2 568 588	8	2 657 160	21 257 280
1995 Nyemission	1 200 000	8	3 857 160	30 857 280
1997 Nyemission	576 922	8	4 434 082	35 472 656
1998 Split	13 302 246	2	17 736 328	35 472 656
1998 Apportemission	4 936 803	2	22 673 131	45 346 262
1998 Nyemission	6 142 857	2	28 815 988	57 631 976
2002 Nyemission	212 000	2	29 027 988	58 055 976

Kursutveckling Broström B 020101-030228

BROSTRÖM LOGISTICS INDEX (BLX)

Broström har som enda svenska företag sedan 1999 presenterat ett eget aktieindex där företagets B-aktie jämförs med tio svenska och utländska företag. Sedan starten 1999 har Broströmasktien haft en flerfaldigt bättre utveckling än index.

Broström Logistics Index (BLX) omfattar tio svenska och utländska företag med verksamheter inom transport och logistik. BLX uppdateras varje måndag baserat på fredagens slutkurser omräknade i euro.

Syftet med indexet är att underlätta förståelsen för och analysen av Broström och därmed bidra till en rättvis värdering av företagets aktie. Bakgrunden är den förändring som marknaden för produkt- och kemikalietanksjöfart genomgår i och med den betydande omstrukturering som äger rum bland kunderna inom olje- och kemikalieindustrin. Denna förändring innebär

allt tydligare fokus på tjänsteinnehållet i form av transport och logistik, vilket gör jämförelser med traditionella stortankrederier mindre relevanta.

Broström Logistics Index lanserades hösten 1999. En mindre justering genomfördes den 1 januari 2002 då två nya bolag – OMI Corporation och Stelmar Shipping – ersatte två företag som avnoterats från sina respektive börser. För att markera den förändrade sammansättningen ändrades också kortnamnet från BLI till BLX. I början av 2003 togs bolaget VTG-Lehnkering AG bort ur indexet på grund av bolagets avnotering.

Från det att Broström lanserade sitt index 1999 hade Broströmasktien fram till och med 2001 en utveckling som överträffade index. Störst var skillnaden under 2001 då Broströmasktien steg med 128 procent medan BLX ökade med 1,3 procent. Under 2002 minskade dock Broströmasktien något mer än BLX. Sett till hela perioden är Broströmasktiens utveckling flerfaldigt bättre än index.

FÖRETAGEN I BROSTRÖM LOGISTICS INDEX (BLX)

B&N Nordsjöfrakt

www.bn.se

B&N NORDSJÖFRAKT bedriver verksamhet inom industriell sjöfart med ett 50-tal mindre och medelstora bulk- och ro/ro-fartyg samt isbrytare, varav många är sysselsatta under långa kontrakt. Huvudkontoret finns i Skärhamn.

DFDS

www.dfds.dk

DFDS tillhandahåller land- och sjöbaserade transporter av passagerare och varor. Dotterbolaget DFDS Tor Line är verksamt inom ro/ro-baserad linjetrafik medan DFDS Seaways bedriver passagerartrafik. DFDS har huvudkontor i Köpenhamn, Danmark, och är ett intressebolag till J. Lauritzen Holding A/S.

Frans Maas

www.fransmaas.com

FRANS MAAS är ett internationellt speditörsföretag som tillhandahåller godstransporter på land, till havs och i luften. Frans Maas har huvudkontor i Venlo, Nederländerna samt egna dotterbolag över hela Europa och partners över resten av världen.

Gorthon Lines

www.gorthon.se

GORTHON LINES är specialiserade på industriell sjöfart för skogsprodukter. Företaget förfogar över totalt 14 fartyg (760-14 200 dwt) och har sitt huvudkontor i Helsingborg.

James Fisher & Son

www.james-fisher.co.uk

JAMES FISHER & SONS huvudsakliga verksamhet är ägande och drift av ca 20 produkttankers (2 500-14 000 dwt) som opererar på den kustnära europeiska marknaden. Företaget har sitt huvudkontor i Barrow in Furness i Storbritannien.

Odfjell

www.odfjell.no

ODFJELL är ett logistikföretag med inriktning mot kemikalieindustrin. Företagets verksamheter omfattar tanksjöfart, tanklagring samt tillhandahållande av tankcontainrar. Odfjell opererar en flotta på 90 kemikalietankfartyg (4 000-46 000 dwt). Företaget har sitt huvudkontor i Bergen, Norge.

OMI Corporation

www.omicorp.com

OMI CORPORATION är en betydande internationell fartygsägare, som opererar en flotta på närmare 40 tankfartyg (30 000-320 000 dwt). OMI har sitt huvudkontor i Stamford, Connecticut, USA.

Stelmar Shipping

www.stelmar.com

STELMAR SHIPPING opererar drygt 30 tankfartyg (35 000-105 000 dwt) med tyngdpunkt på de mindre segmenten. Företaget arbetar efter en uttalad timecharter-strategi och har sitt huvudkontor i Aten, Grekland.

Svenska Orient Linien

www.sollines.se

Svenska Orient Linien (SOL) är i huvudsak verksamt inom linjetrafik mellan Nordeuropa och Medelhavet samt mellan Norden och Västafrika. Företaget är även engagerat i internationella projekttransporter och har sitt huvudkontor i Göteborg.

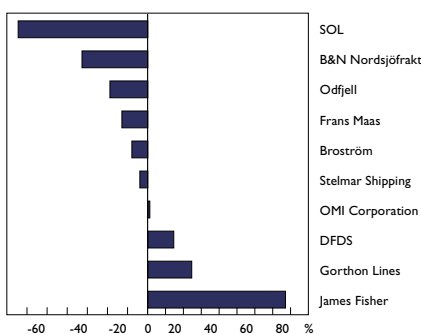
Broström Logistics Index (BLX)

Börsvärde 02-12-31

Företag	MEUR	MSEK
Odfjell	330	2 913
OMI Corporation	260	2 292
Stelmar Shipping	157	1 387
Broström	122	1 075
James Fisher	122	1 075
Frans Maas	103	906
DFDS	91	802
Gorthon Lines	37	323
B&N Nordsjöfrakt	21	188
SOL	1	12

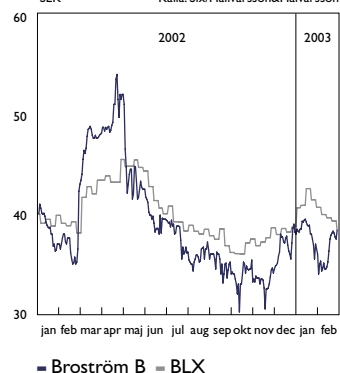
Broström Logistics Index (BLX)

– kursutveckling 2002

Broström Logistics Index (BLX)

Källa: Sixt/Hallvarsson&Hallvarsson

ADRESSER

Broström AB (publ), 403 30 Göteborg, Besöksadress: Östra Hamngatan 7
Telefon 031-61 61 00, telefax 031-711 80 30, info@brostrom.se, www.brostrom.se

SHIPPING

Tanksjöfart

BROSTRÖM TANKERS AB
403 30 Göteborg
Besöksadress: Östra Hamngatan 7
Telefon 031-61 60 00
Telefax 031-61 60 12
Telex 21060 brotank s
brotank@brostrom.se

BROSTRÖM TANKERS SAS
5 avenue Percier, FR-75008 Paris,
FRANKRIKE
Telefon +33 1 42 99 66 66
Telefax +33 1 42 99 66 20
brotank.paris@brostrom.fr

IVER SHIPS AS
P O Box 2243,
NO-3203 Sandefjord, NORGE
Besöksadress: Ranvikstranden 2
Telefon +47 33 42 52 00
Telefax +47 33 42 52 10
tank@iverships.no
www.iverships.no

Ship Management

BROMARIN AB
403 30 Göteborg
Besöksadress: Östra Hamngatan 7
Telefon 031-61 61 00
Telefax 031-61 60 17
info@brostrom.se

BROSTRÖM SHIP MANAGEMENT AB
Box 39, 471 21 Skärhamn
Besöksadress: Industrivägen 7
Telefon 0304-67 67 00
Telefax 0304-67 11 10
Telex 2428 fman s
shipman@brostrom.se

BROSTRÖM SHIP MANAGEMENT AS
Nobelsgate 10, NO-0273 Oslo,
NORGE
Telefon +47 22 34 62 00
Telefax +47 22 34 62 20
Telex 11301 singa n
singa@singa.no

BROSTRÖM TANKERS SAS
5 avenue Percier, FR-75008 Paris,
FRANKRIKE
Telefon +33 1 42 99 66 66
Telefax +33 1 42 99 66 20
brotank.paris@brostrom.fr

MARINE & LOGISTICS SERVICES

Bulk Logistics

NORDIC BULKERS AB
403 30 Göteborg
Besöksadress: Östra Hamngatan 7
Telefon 031-61 61 20
Telefax 031-61 61 70
info@nordic-bulkers.se
www.nordic-bulkers.se

Box 1048
171 21 Solna
Besöksadress: Hannebergsgatan 22/
Centralvägen 15
Telefon 08-444 79 30
Telefax 08-444 79 35
industrial@nordic-bulkers.se

Wallhamns hamn
471 99 Vallhamn
Telefon 0304-66 80 15
Telefax 0304-66 82 92
wallhamn@nordic-bulkers.se

Fridhemsgatan 33
271 39 Ystad
Telefon 0411-120 80
Telefax 0411-149 09
ystad@nordic-bulkers.se

Steffen Sohstgatan
296 32 Åhus
Telefon 044-24 81 30
Telefax 044-24 23 46
ahus@nordic-bulkers.se

Stuvaregården
613 00 Oxelösund
Telefon 0155-348 40
Telefax 0155-348 42
oxelosund@nordic-bulkers.se

ISAB-VERBRUGGE IBERICA SRL
P O Box 108
ES-43006 Tarragona, SPANIEN
Besöksadress:
Poligono Industrial Riu Clar
Parcela 203
Telefon +34 977 55 04 87
Telefax +34 977 55 09 23
isab@tinet.fut.es

Ship Agencies

BLIDBERG, METCALFE & CO AB
403 30 Göteborg
Besöksadress: Östra Hamngatan 7
Telefon 031-61 61 80
Telefax 031-13 72 42
Telex 20814 goagent s

AB AUGUST LEFFLER & SON
403 30 Göteborg
Besöksadress: Östra Hamngatan 7
Telefon 031-61 61 80
Telefax 031-13 72 42
Telex 20814 goagent s
gothenburg@leffler.se
www.leffler.se

Box 13
453 21 Lysekil
Besöksadress: Marinbyggnaden,
Brofjordens hamn
Telefon 0523-66 04 55
Telefax 0523-66 03 96
Telex 42182 auglef s
brofjorden@leffler.se

SWANSHIP AB
Box 212, 453 25 Lysekil
Besöksadress: Gullmarskajen
Telefon 0523-61 17 40
Telefax 0523-104 80
Telex 42044 swanshi s
info@swanship.se
www.swanship.se

UDDEVALLA HAMNTERMINAL AB
SWANFALK SHIPPING AB
Box 543, 451 21 Uddevalla
Besöksadress: Bastiongatan 5
Telefon 0522-912 00, 913 00
Telefax 0522-336 30, 359 14
info@uddevalla-hamn.se
mail@swanfalk.se
www.uddevalla-hamn.se
www.swanfalk.se

SIMON EDSTRÖM SHIPPING AB
Box 23, 374 21 Karlshamn
Besöksadress: Drottninggatan 11
Telefon 0454-154 75
Telefax 0454-156 23
Telex 4553 edstrom s
shipagent@edstromshipping.se

UNÉR SHIPPING AB
Box 743, 601 16 Norrköping
Besöksadress: Sjötullsgatan 9
Telefon 011-21 10 00
Telefax 011-18 81 70
Telex 64033 uner s
agency@uner.se
www.uner.se

Färjevägen 10, 593 50 Västervik
Telefon 0490-355 88
Telefax 0490-336 66
Telex 64033 uner s
agency@uner.se

Norra Strandgatan 33
572 32 Oskarshamn
Telefon 0491-76 04 90
Telefax 0491-76 04 92
Telex 64033 uner s
agency@uner.se

Dammvägen 52, 141 44 Huddinge
Telefon 08-652 54 50
Telefax 08-653 76 86
Telex 64033 uner s
agency@uner.se

Box 333, 301 08 Halmstad
Besöksadress: Turbingatan
Telefon 035-17 62 90
Telefax 035-17 62 03
Telex 38074
agency@uner.se

Kalmar (se Oskarshamn)

PERCY THAM I OXELÖSUND AB
Box 1400, 613 24 Oxelösund
Besöksadress: Järntorget 4
Telefon 0155-306 00
Telefax 0155-323 02
Telex 64006 thamalm s
percy.tham@thams.se

Resebyrå

BROSTRÖMS RESEBYRÅ AB
Holmen: 403 30 Göteborg
Besöksadress: Gullbergs Strandgata 6
Telefon 031-63 69 60
Telefax 031-15 53 75
travel.holmen@brostrom.se
www.brostromsresebyra.se

Sjömansavdelning:
Telefon 031-63 69 70
Telefax 031-15 96 43
travel.marine@brostrom.se

Avenyn:
Box 53211, 400 16 Göteborg
Besöksadress: Kungsportsavenyn 37
Telefon 031-20 07 80
Telefax 031-16 65 29
travel.avenyn@brostrom.se
Grupp/Konferensavd
Telefon 031-778 77 90
Telefax 031-778 77 99
travel.group@brostrom.se

Göteborgsgatan:
Box 53035, 400 14 Göteborg
Besöksadress: Göteborgsgatan 28
Telefon 031-81 98 20
Telefax 031- 20 69 35

Eskilstuna Affärsresebyrå AB
Kungsgatan 43, 632 20 Eskilstuna
Telefon 016-15 41 80
Telefax 016-15 41 81

FACKORDLISTA

ALKYLAT

Specialbensin med låga halter av aromater, t ex bensen. Används främst för arbetsredskap som saknar avgasreningssystem.

BAREBOATCHARTER

Redaren hyr ut fartyget utan manskap, ofta under en lång period. Den som hyr fartyget betalar driftsutgifterna medan bareboathyran betalas till redaren med en fast summa varje månad.

BARLASTRESA

Sjötid utan last, positionering till lastningshamn.

BULK

Öförpackad fast eller flytande last, t ex kol, malm och spannmål.

BUNKER

Benämningen på fartygets drivmedel, dvs den olja som används i fartygets maskineri.

CERA

Cambridge Energy Research Associates. www.cera.com

CLARKSON RESEARCH STUDIES

Brittiskt företag som tillhandahåller statistik- och analystjänster med inriktning på internationell sjöfart. www.clarkson.co.uk

COMMERCIAL MANAGEMENT

Redaren överläter till utomstående part att marknadsföra och operera fartyget mot ersättning, ofta i form av provision på bruttointäkten och ibland med inslag av vinstdelning.

DÖDVIKT (dwt)

Vikten av den last, bunker och lös utrustning som fartyget förmår bära.

IEA

International Energy Agency. Det internationella energiorganet med säte i Paris. www.iea.org

IMF

International Monetary Fund. Internationella Valutafonden med säte i Washington. www.imf.org

IMO

International Maritime Organisation. FNs organ för sjöfartsfrågor med säte i London. www.imo.org

IMO-KLASS

Klassificering av produkt- och kemikalietankfartyg efter vilken typ av laster fartyget får transportera. Ett fartyg med IMO-klass I lever upp till de högsta kraven, vilket innebär att fartyget får transportera de mest avancerade kemikalierna.

KASKOFÖRSÄKRING

Redarens primära försäkring som täcker fartyget.

KEMIKALETANKER

Tankfartyg konstruerat för att transportera kemikalier.

LIBOR

London Inter Bank Offered Rate, avser räntenivå.

MTBE

Methyl Tertiary Butyl Ether - tillsats i bensen för att förbättra förbränningen och minska luftföroreningarna.

OECD

Organisation for Economic Co-operation and Development. Samarbetsorganisation för 30 industrialiserade länder världen över, vilka stödjer principerna om marknadsekonomi, demokrati och mänskliga rättigheter. www.oecd.org

OPEC

Organisation of Petroleum Exporting Countries. OPEC med säte i Wien, Österrike, består av elva oljeproducerande länder. www.opec.org

PARCELTANKOPERATÖR

Bolag/rederi som fokuserar på transport av kemikalier i små partier.

PRODUKTTANKER

Fartyg som transporterar raffinerade oljeprodukter.

RAFFINAT

Paraffinliknande naftaprodukt som blir kvar när aromaterna har extraherats från t ex reformat. Raffinaten har låg okthanhalt och används därför främst som råvara i petrokemisk industri.

REFORMAT

Högoktanig bensen- eller flygbränsletillsats med höga halter av aromater, t ex bensen, toluen och xylen.

SEP

Safety Environmental Protection Management System. Miljölednings-system som utfärdas av klassningssällskapet Det Norske Veritas.

SKEPPS- OCH FARTYGSKLARERING

Ombesörjande av olika formaliteter och utbetalningar av hamnavgifter, tull etc i samband med att ett fartyg anländer eller avgår från en hamn. Klareringen sköts av klarerare anställda av rederiets ombud i hamnen.

SOLAS-KONVENTIONEN

International Convention for the Safety of Life at Sea. IMO:s regelverk avseende framför allt fartygs säkra konstruktion och utrustning.

SPOTMARKNAD

Fraktmarknad där kontrakt slutes för enstaka resor.

STCW-KONVENTIONEN

International Convention on Standards of Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers. IMO:s regelverk avseende utbildning och behörigheter för sjöpersonal samt regler för vakthållning på fartyg.

TIMECHARTER

Redaren hyr ut sitt fartyg komplett och bemannat mot en betalning som utgår med en viss summa per dag eller en viss summa per ton dödvikt och månad. Den som hyr fartyget betalar för bunker och hamnavgifter.

TRANSPORTKONTRAKT (Contract of Affreightment)

Redaren förbinder sig att transportera en bestämd lastkvantitet mellan avtalade destinationer över en viss period. Ofta stipuleras hur långa intervallen skall vara mellan varje resa och största tillåtna fartygsstorlek.

VETTINGKONTROLL

Oljebolagens kontroller av standardredskap, procedurer och organisation hos deras leverantörer av marina transporttjänster.

WORLDSCALE

Ett internationellt fraktindexsystem för tankfartyg. När tankfartyg kontrakteras för en last uttrycks lasten ofta i procent av Worldscale-index.

403 30 Göteborg
Telefon 031-61 61 00
Fax 031-711 80 30
www.brostrom.se